

DUTCH BIRDING

VOLUME 22 • NO 5 • 2000

Dutch Birding

Internationaal tijdschrift over
Palearctische vogels

REDACTIE
Dutch Birding
Postbus 116
2080 AC Santpoort-Zuid
Nederland
fax 023-5376749
e-mail editors@dutchbirding.nl

FOTOREDACTIE
Dutch Birding
p/a René Pop
Postbus 1007
1780 EA Julianadorp
Nederland
e-mail pop.en.p@wxs.nl

ABONNEMENTENADMINISTRATIE
p/a Jeannette Admiraal
Iepenlaan 11
1901 ST Castricum
Nederland
e-mail circulation@dutchbirding.nl

BESTUUR
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
e-mail dba@dutchbirding.nl

COMMISSIE DWAALGASTEN
NEDERLANDSE AVIFAUNA
CDNA
Postbus 45
2080 AA Santpoort-Zuid
Nederland
e-mail cdna@dutchbirding.nl

COMMISSIE SYSTEMATIEK
NEDERLANDSE AVIFAUNA
CSNA, p/a George Sangster
President Steinstraat 3A
2312 ZP Leiden
Nederland
e-mail csna@dutchbirding.nl

TELEFOONLIJNEN
0900-20 321 28
(vogellijn, 75 cpm)
010-4281212 (inspreeklijn)

INTERNET
<http://www.dutchbirding.nl>

Dutch Birding

HOOFDREDACTEUR Arnoud van den Berg (tel 023-5378024, fax 023-5376749, e-mail arnoud.vandenbergh@inter.nl.net)

ADJUNCT HOOFDREDACTEUR Enno Ebels (tel 030-2961335, fax 030-2980924, e-mail ebels@wxs.nl)

UITVOEREND REDACTEUR André van Loon (tel / fax 020-6997585, e-mail laan@bio.vu.nl)

FOTOGRAFISCH REDACTEUR René Pop (tel 0223-690141, fax 0223-690142, e-mail pop.en.p@wxs.nl)

REDACTIERAAD Gunter De Smet, Ferly Hieselaar, Diederik Kok, Peter Meiningter, Gerald Oreef, George Sangster en Roland van der Vliet

REDACTIE-ADVIESRAAD Peter Barthel (Duitsland), Dick Forsman (Finland), Ricard Gutiérrez (Spanje), Lars Jonsson (Zweden), Paul Lehman (VS), Anthony McGeehan (Noord-Ierland), Killian Mullarney (Ierland), Hadoram Shirihai (Israël), Lars Svensson (Zweden) en Peter Symens (België)

REDACTIEMEDEWERKERS Ruud van Dongen, Gerald Driessens, Nils van Duivendijk, Klaas Haas, Remco Hofland, Hans van der Meulen, Kees Roselaar en Peter de Rouw

PRODUCTIE EN LAY-OUT André van Loon en René van Rossum

ADVERTENTIES Ellen van der Plas, p/a Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam
e-mail advertising@dutchbirding.nl

ABONNEMENTEN De abonnementsprijs voor 2000 bedraagt: NLG 65,00 (Nederland), BEF 1320,00 (België), NLG 72,50 (overige landen binnen Europa) en NLG 77,50 (landen buiten Europa).

U kunt zich abonneren door het overmaken van de abonnementsprijs op girorekening 01 50 697 (Nederland), girorekening 000 1592468 19 (België) of bankrekening 54 93 30 348 van ABN*AMRO (Castricum), o.v.v. 'abonnement Dutch Birding'. Alle rekeningen zijn ten name van de Dutch Birding Association. Het abonnement gaat in na ontvangst van de betaling.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift. Het publiceert originele artikelen en mededelingen over morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in de Benelux, Europa en elders in het Palearctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifisch gebied en andere gebieden.

De volgorde van vogels in Dutch Birding volgt in eerste instantie een klassieke 'Wetmore-indeling'. Binnen dit raamwerk worden voor taxonomie en naamgeving de volgende overzichten aangehouden: *Zeldzame vogels van Nederland* door A B van den Berg & C A W Bosman (1999, Haarlem) (taxonomie en wetenschappelijke, Nederlandse en Engelse namen van Nederlandse vogels); *Palearctic birds* door M Beaman (1994, Stonyhurst) (Engelse namen van overige Palearctische vogels); *Vogels van de wereld - complete checklist* door M Walters (1997, Baarn) (Nederlandse namen van overige vogels van de wereld); en *Birds of the world* door C G Sibley (1996, Version 2.0, Cincinnati) (taxonomie en wetenschappelijke en Engelse namen van overige vogels van de wereld). Afwijkingen van en aanvullingen op bovenstaande overzichten zijn gebaseerd op beslissingen van de CSNA (cf Dutch Birding 19: 21-28, 1997; 20: 22-32, 1998).

Een lijst met tarieven voor de vergoeding van auteurs, fotografen en tekenaars is verkrijgbaar bij de redactie.

Dutch Birding Association

BESTUUR Theo Admiraal (penningmeester), Gijsbert van der Bent (voorzitter, tel 071-4024547), Leon Edelaar, Rob Olivier en Marc Plomp (secretaris, tel 0348-433730); tevens is de redactie van Dutch Birding met een zetel vertegenwoordigd.

BESTUURSMEDEWERKERS Jeannette Admiraal, Ron van den Enden, Klaas Haas, Leo Heemsker, Remco Hofland, Sander Lagerveld, Ger Meesters, Arnold Meijer, Leonie Olivier-van Hille, André van der Plas en Ellen van der Plas.

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA)

LEDEN Theo Bakker, Max Berlijn, Ruud van Beusekom, Bert de Bruin, Jan van der Laan (voorzitter, tel 072-5203091), Kees Roselaar, Jelle Scharringa (secretaris, tel 030-2523801) en Roland van der Vliet (archivaris). De CDNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA)

LEDEN Arnoud van den Berg, Cornelis Hazevoet, Kees Roselaar, George Sangster (secretaris, tel 071-5143790) en Ronald Sluys. De CSNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

© 2000 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars. ISSN 0167-2878.

Drukkerij Rob Stolk bv, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Nederland

FOCUS

THOMSONLAAN 96
TEL: 070-3638398

2565 JE DEN HAAG
FAX: 070-3617147

DÉ SPECIAALZAAK OP HET GEBIED VAN KIJKERS - CAMERA'S - TELESCOPEN - STATIEVEN OPNAMEAPPARATUUR - VIDEO

NIEUWS EN AANBIEDINGEN

Bausch & Lomb • Bresser • Bushnell • Bynolty • Canon • Gitzo • Kowa

Kijker

Leica 10x42 BA

Adviesprijs
f 2598,-

**Nu of nooit
f 1799,-**

Telescoop + statief

Bij aanschaf van
telescoop/statief
combinatie **10%**
van de telescoop-
prijs als **korting**
op een statief!

Kijker

Swarovski SLC 8x30 WB

Normaal
f 1845,-

**Super
eindejaarsprijs
f 1299,-**

Multimeter

Waterdichte multimeter voor
hoogte (0 tot 9000 m), tempera-
tuur (van -20 tot +55°C)
en windsnelheid (0,1 tot 40m/s).
Gewicht 55 gram,
voeding 3V lithium.
Onmisbaar
op vakantie!

OCCASIONS

Kijk op

www.combifocus.nl

voor 2^e hands kijkers,
telescopen, camera's
en objectieven.

Objectief

Sigma 170-500 AF voor
Canon • Minolta • Nikon
Voorraad van voor de prijsverhoging!
Zo lang de voorraad strekt
f 1950,-

Alle apparatuur geleverd met Nederlandse garantie
Verzending mogelijk door heel Nederland
Met 20 jaar veldervaring geheid een goed advies
Inruil van camera's, kijkers e.d. mogelijk

BEL VOOR DE LAATSTE PRIJS!

Prijzen incl. BTW. excl. verzendkosten. Prijswijzigingen voorbehouden.

Leica • Manfrotto • Minolta • Nikon • Novoflex • Olympus • Optolyth

Pentax • Sigma • Slik • Sony • Swarovski • Swift • Tamron • Zeiss e.v.d.

DBA-vogeldag

**Zaterdag
3 februari 2001**

LOCATIE:
Hoofdgebouw
Diergeneeskunde,
De Uithof, Utrecht

TOEGANG:
NLG 10,-

- Dialezingen, met onder andere **Hadoram Shirihai** en/of **Andreas Helbig** over grasmussen en **Peter de Knijff** over Lesbos
- Diverse stands
- **Birdquiz** (Mystery Bird-competitie nieuwe stijl)
- En natuurlijk de **Jaaroverzichten** voor Nederland én België

Zaal open 09:00, begin programma 10:00

Voor nadere informatie over stands, lezingen etcetera:
dba@dutchbirding.nl
Postbus 75611 • 1070 AP Amsterdam

Het programma is nog in voorbereiding.
Het laatste nieuws vindt u op www.dutchbirding.nl en op de Dutch Birding-vogellijn: 0900 2032128 (75 cpm).

natuur en boek

Boekwinkel in Naturalis

bezoekers Darwinweg
postadres postbus 9517 2300 RA Leiden
telefoon 071-5687691
fax 071-5687666
e-mail natuurenboek@naturalis.nnm.nl

museum . **naturalis**

dichter
bij de
natuur

Rare birds in the Netherlands in 1999

Roland E van der Vliet, A (Bert) de Bruin, Jan van der Laan & CDNA

This is the 20th annual report on rare birds in the Netherlands to be published in Dutch Birding. This report comprises records from 1999 as well as belated and reconsidered records, dating back to 1950, which have been evaluated by the Dutch rarities committee, the Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Several 1999 records are still under review or awaiting submission and could, therefore, not be included. In addition, several records for 1998 and earlier years are still under consideration, for various reasons.

As mentioned in the 1998 report (Wiegant et al 1999b), the information in van den Berg & Bosman (1999) overrules all annual reports by the CDNA before the 1997 report. Data presented in this report and the 1997 and 1998 reports (Wiegant et al 1999a, b), as well as future reports, in turn overrule the information in van den Berg & Bosman (1999). This report includes corrections of data presented for 1800-1996 in van den Berg & Bosman (1999). For records in 1997-99, usually referred to as 'provisional additions' (van den Berg & Bosman 1999), one should consult the rarity reports by CDNA in Dutch Birding. As a consequence, the CDNA reports should be followed when there is a difference in information between van den Berg & Bosman (1999) and the CDNA reports for 1997-2000.

Details included for each accepted record are,

if available: date(s); location and/or *municipality* (municipal divisions as on 1 January 1999); province; number of birds if more than one, plumage and sex; type of record if trapped, photographed, videoed, sound-recorded or found dead (and where specimen is stored); names of up to three observers involved in finding, identifying and recording, and relevant references in the literature, which normally include (inter)national and not regional journals, and published photographs. Records from 1998 lasting into 1999, which were already published in the 1998 report, are repeated here without references, for the sake of completeness. Sequence of the records in the species accounts is from the current year backwards, with records within one year presented chronologically. A compilation of most of the birds videoed can be found in Plomp et al (2000). Numbers after each (sub)species' name refer to the total number of individuals 1 from 1 January 1800 to 31 December 1979, 2 since 1 January 1980 but excluding 3 the current year. Taxa marked with an asterisk * are new to the Dutch list.

The following CDNA members voted on some or all of the records in this report: Theo Bakker, Max Berlijn, Ruud F J van Beusekom, A (Bert) de Bruin, Jan van der Laan (chairman), Karel A Mauer, C S (Kees) Roselaar, Jelle Scharringa (secretary), Roland E van der Vliet (archivist) and Wim M Wiegant (former archivist). Records

should be sent to CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, the Netherlands, preferably using standard forms which can be obtained free of charge from CDNA. Records can also be submitted through e-mail (cdna@dutchbirding.nl) or via the CDNA site on the Dutch Birding homepage (<http://www.dutchbirding.nl>), using an electronic submission form. On the same CDNA site, it is possible to see which records are currently under review, which were recently accepted and which were rejected.

Decisions regarding taxonomy have been delegated to the Dutch committee for avian systematics, the Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA) which on 1 January 1999 consisted of the following members: Arnoud B van den Berg, Cornelis J Hazevoet, C S (Kees) Roselaar, George Sangster (secretary) and Ronald Sluys.

The CDNA has decided to no longer consider records of European Storm-petrel *Hydrobates pelagicus*, Glossy Ibis *Plegadis falcinellus* and Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos* from 1 January 2000 onwards (contra van den Berg & Bosman 1999). All three have become increasingly regular over the last 10 years and are (much) more often seen than submitted. This report is the last in which these three species are treated (apart from belated pre-2000 records).

In 1999, a total of at least 346 species was recorded with only one species new to the Dutch list: Pygmy Cormorant *Microcarbo pygmeus* (first and second records). Further highlights were the

third Lesser Scaup *Aythya affinis*, third Forster's Tern *Sterna forsteri*, third Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus* and fourth Rufous-tailed Rock Thrush *Monticola saxatilis*. Also in 1999, the third consecutive successful breeding record of Eurasian Eagle Owl *Bubo bubo* (four young fledged) was recorded.

Systematic list of accepted records

Whistling Swan / Fluitzwaan

Cygnus columbianus 1,4,0

1998 18-28 December, Gieterveen, *Gieten*, and Eexterveen, *Anloo*, Drenthe, and 5-10 January 1999, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen.

This record of the returning individual was already mentioned in Wiegant et al (1999b). Van Dongen et al (2000) mentioned its return in the winter of 1999/2000 but the CDNA did not receive any details.

Lesser White-fronted Goose / Dwerggans

Anser erythropus -,61,-

1989 30 November, Hedwigepolder, *Hulst*, Zeeland, adult (P L Meininger, H Schekkerman).

Although mentioned by van den Berg & Bosman (1999; with a maximum of five), this record had not officially been published until now. This species is no longer considered since 1 January 1992.

Black Brant / Zwarte Rotgans

Branta nigricans 7,88,-

1998 12 February and 15-22 March, *Texel*, Noord-Holland, four, two adults and two juveniles (P Postma, M Brix; Postma & Brix 1999); 14 March to 1 April (one) and 1 November (two), Hippolytushoef, *Wieringen*, and *Den Helder*, Noord-Holland, adults (P M A van der

252 Black Brant / Zwarte Rotgans *Branta nigricans*, adult, Noordpolderzijl, Groningen, 17 November 1998 (*Eric Koops*)

253 King Eider / Koningseider *Somateria spectabilis*, first-summer male, Oost-Vlieland, Vlieland, Friesland, May 1999 (*Jan den Hertog*)

Wielen, A P Leegwater); 25-28 March, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult (B Lagerveld, P L Meininger, J van der Laan); 5 October to 22 November, Noordpolderzijl, *Eemsmond*, Groningen, maximum of two on 13-16 November, adults, photographed (K van Dijken, A de Bruin, E Koops); 18 October, Hippolytushoef, *Wieringen*, Noord-Holland, adult (P M A van der Wielen, A P Leegwater, R E Brouwer); 1 December, Polder Midsland, *Terschelling*, Friesland, two adults (T Bakker, A Ouwerkerk); 2 December to 31 January 1999, Anjum, *Dongeradeel*, Friesland, adult, photographed (T Bakker, O Tol, L Davids); 26 December, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult, photographed (B van de Meulengraaf).

1997 26 October to 9 February 1998, Prunjepolder, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, adult (P M A van der Wielen, A P Leegwater).

The family group on Texel was previously accepted for 15-22 March only (cf Loos & Wassink 1999). The 1997 record concerns a date extension by one month (cf Wiegant et al 1999b). The bird on 18 October 1998 is a different individual from the two birds seen on 1 November 1998. This species is no longer considered since 1 January 1999.

Ring-necked Duck x Tufted Duck / Ringsnaveleend x Kuifeend

Aythya collaris x fuligula 0,3,0

1994 12 April, *Vlaardingen*, Zuid-Holland, adult male (V van der Spek, J de Kleijn).

This record is considered to refer to the same bird as the one recorded at the same site in March-April 1993.

Lesser Scaup / Kleine Topper

Aythya affinis 0,2,1

20 December to 15 January 2000, Haringvliet, *Ber-nisse*, and Spuijmond, *Hellevoetsluis*, Zuid-Holland, adult male, videoed (N D van Swelm, B J M de Bruin, T J C Luijendijk).

This is the third record; despite its long stay, this bird was only seen on three dates and most of the time could only be viewed from a boat. Previous records were in 1994-95 and 1996. This species is now annually recorded in Britain, so more records can be expected in the near future.

King Eider / Koningseider

Somateria spectabilis 1,6,1

23 May to 16 December, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland, second calendar-year male, photographed (A Schaftenaar, J van 't Bosch, W van der Waal; Dutch Birding 21: 181, plate 189, 1999).

The Wadden Sea, with its large concentration of Common Eiders *S mollissima*, obviously offers the best chance to find this Arctic duck. This was the first male since 1991.

Falcated Duck / Bronskopeend

Mareca falcata 0,5,0

1992 22-28 January and 16 March to 18 April, and 1-2 January 1993, and 26 April 1993, and 15 October 1994

to 10 June 1995, and 16 November to 22 December 1996, Zuid-Kennemerland, *Bennebroek/Bloemendaal/Haarlem/Zandvoort/Hillegom/Velsen*, Noord-Holland/Zuid-Holland, adult male (no ring), photographed (R Slaterus et al); 7-28 March, Engelermeer, *Den Bosch*, Noord-Brabant, adult male (no ring), photographed (J H Rahder, J Nijkamp et al).

The record of 1992-96 was previously published with incomplete dates. An overview of all European records will be published in Dutch Birding before long.

American Wigeon / Amerikaanse Smient

Mareca americana 5,23,2

3 January, *Beuningen*, Gelderland, adult male (E Nieuwstraten, H van der Jeugd, B Aarts); 14-20 November, Heulse Waard, *Houten*, Utrecht, adult male, videoed (B Rijkse, P van Scheepen).

1998 25-26 March, Hekslootpolder, *Haarlem*, 27 March, Spaarnwouderplas, *Haarlemmerliede en Spaarnwoude*, and 28 March, Velsbroekpolder, *Velsen*, Noord-Holland, adult male (P Schrijver, R Slaterus, D J Moerbeek).

A record from 24 March to 6 April at Garrelsewer, Loppersum, Groningen, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999).

Blue-winged Teal / Blauwvleugeltaling

Anas discors 6,18,1

24-28 April, Fraterwaard, *Doesburg*, Gelderland, adult male (B van de Meulengraaf, M Berlijn).

Compared with American Wigeon, individuals of this species in the WP show the occurrence pattern of a migrant, wintering somewhere in southern Europe or northern Africa and migrating to northern Europe. American Wigeons seem to winter in central Europe, probably summering somewhere in northern Europe. A record on 9-10 May at Zijpe, Noord-Holland, is still in circulation.

Green-winged Teal / Amerikaanse Wintertaling

Anas carolinensis 6,10,2

21-30 April, Oostelijke Binnenpolder and Polder Achteraf, *Maarssen*, Utrecht, adult male (E de Valk, H R Russer, R Pieterse); 30 April to 7 May, Rammegors, *Tholen*, Zeeland, adult male (W Janse, H Janse, B-L Luijendijk).

Since 1995, this species has been recorded annually, mostly during spring migration. It shows the same general pattern in occurrence as Blue-winged Teal. A record from 21 November to 6 December on Texel, Noord-Holland, is still in circulation.

Balearic Shearwater / Vale Pijlstormvogel

Puffinus mauretanicus 5,63,-

1997 9 October, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland (C J N Winter, R A van Splunder, W A van Splunder).

This species is no longer considered since 1 January 1998 but many records from before this year are still in notebooks of several observers, so probably this taxon will be mentioned in CDNA reports for many years to come!

254 Glossy Ibis / Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus*, Burgervlotbrug, Noord-Holland, 12 November 1999 (René Pop)

European Storm-petrel / Stormvogeltje

Hydrobates pelagicus -,104,0

1998 30 October, Petten, *Zijpe*, Noord-Holland (P M A van der Wielen); 31 October, Zuidpier, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, at least four (R Slaterus, M S Robb, J Dijkhuizen); 31 October, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland, 26 (R E van der Vliet, R Karskens, R van der Vliet).

1999 was the last year that this species was considered by the CDNA but none was reported. Several reports from the 1998 influx still have not been submitted while two reports from 1997 are still in circulation. The total number of individuals for the 1998 influx now stands at 47, of which 37 flew past Scheveningen on 30 and 31 October.

*** Pygmy Cormorant / Dwergaalscholver**

Microcarbo pygmeus 0,0,2

23-24 January, Mastwijk, *Montfoort*, Utrecht, possibly first-winter, photographed, videoed (C Tims, W Stoopendaal, C Witkamp; van den Berg & Bosman 1999, Stoopendaal & Tims 1999, Ebels et al 2000; *Birding World* 12: 10, 1999, *Dutch Birding* 21: 58, plate 48, 64, plate 55, 1999, 22: 129, plate 105, 130, plates 106-107, 2000); 12 June, Observatiehut Zearend, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland, summer plumage, photographed (A Vink, H Vink-Slotboom, F Ossendorp; Ebels et al 2000; *Dutch Birding* 22: 131, plate 108, 2000).

The first record was followed five months later by the second although the bird of Flevoland may have been the same bird as the one at Montfoort. The species is increasing on its breeding grounds in eastern Europe and has recolonized Hungary (first recent breeding in 1985), Slovakia (1992-93) and Italy (since 1982, 30 pairs in 1999) (Ebels et al 2000).

Atlantic Great Cormorant / Grote Aalscholver

Phalacrocorax carbo carbo 6,6,0

The record of a colour-ringed bird presumed to be this taxon first seen at Heel, Heel en Panheel, Limburg, on 6 September 1998 and then well observed on 4-15 February 2000 (van den Berg et al 2000) and again reported from 17 September 2000 onwards, is still in circulation.

Great White Pelican / Roze Pelikaan

Pelecanus onocrotalus 1,2,0

The bird photographed at Nieuw-Bergen, Bergen, Limburg, on 6-7 October is still in circulation (*Birding World* 12: 424, 1999, *Dutch Birding* 21: 287, plate 302, 1999). Other reports from the autumn of 1999 (cf van Dongen et al 1999) are either still in circulation or have not (yet) been submitted.

Squacco Heron / Ralreiger

Ardeola ralloides 25 (since 1866),15,0

1995 14 August, Vooroever, *Wervershoof*, Noord-

Holland, adult winter (A L Roobeek, J Buysman, W Kooijman).

The number of records in the past decade is lower than in previous decades, so a new generation of birders is eagerly waiting for the next one to come. A record of a bird at Deurnese Peel, Asten, Noord-Brabant, on 29 July is still in circulation.

Glossy Ibis / Zwarte Ibis

Plegadis falcinellus 115,59,2

21-22 August, Rammegors, *Tholen*, Zeeland, adult summer (P L Meininger, G A Davidse, R Sponselee); 28 October to at least October 2000, *Petten*, *Zijpe*, Noord-Holland, first-winter, photographed (L van Welie, O Tol, M Berlijn; *Birding World* 12: 441, 1999, *Dutch Birding* 21: 361, plate 381, 1999).

1999 is the last year for which records of this species are considered.

Greater Flamingo / Flamingo

Phoenicopterus roseus 14,77,-

1986 26 February, Oostvoornse Meer, *Westvoorne*, Zuid-Holland, two, adult, photographed (L P Heemskerck).

Every now and then, a birder will find in his attic or cellar some photographs of taxa that are (or have been) considered by the CDNA, in this case after 14 years. This record is considered to refer to the same birds (three at first) present at this locality from 21 January to 16 March 1985. The CDNA welcomes all records from before 1993.

Eurasian Griffon Vulture / Vale Gier

Gyps fulvus 9,8,1

1 June, *Goes*, and 2-3 June, Anna Frisopolder, *Noord-Beveland*, Zeeland, second calendar-year, photographed, videoed (M Hoekstein, P L Meininger, J Walhout; Hoekstein 2000; *Dutch Birding* 21: 184, plate 197, 1999, 22: 142, plates 109-110, 2000).

This bird was wearing a white colour-ring on its left leg with the inscription *PE*. After scrutinizing the Internet, it became known that it had been ringed as a chick on 16 April 1998 at Gorges de la Jonte, Lozère, France (Hoekstein 2000).

Short-toed Eagle / Slangenarend

Circus gallicus 3,7,2

21 May, Haagse Waterleidingduinen, *Wassenaar*, Zuid-Holland, adult (A Remeus); 25 September, *Elterberg*, *Rijnwaarden*, Gelderland (E A W Ernens, J Schoppers, H Sierdsema).

This species has now been recorded annually since 1996. A report from Echt, Limburg, is still in circulation.

Pallid Harrier / Steppiekieëndief

Circus macrourus 5,3,1

16 April, *Wagejot*, *Texel*, Noord-Holland, male, probably fourth calendar-year (A Wassink).

Two records from May and September are still in circulation. Compared with Fenno-Scandinavian coun-

tries, this species is very rare in the Netherlands, with records in April-May and August-October. Typically though, this bird stayed for a short period and thus eluded the ever-growing new generation of birders still waiting for their first Pallid Harrier in the Netherlands.

Golden Eagle / Steenarend

Aquila chrysaetos 10,4,1

16-19 October, *Terschelling*, Friesland, first-winter, photographed (A Ouwerkerk, T Hek; *Dutch Birding* 21: 362, plate 382, 1999).

Despite its large size, this bird was very elusive and eluded all visiting birders. The last long-stayer was in 1981. Since then, only two were recorded, in 1992 and 1993, both being one-day records.

Little Crake / Klein Waterhoen

Porzana parva -,8,1

12 June to 8 July, *Kampina*, *Boxtel*, Noord-Brabant, adult male, singing, photographed, sound-recorded (K de Vries, M Berlijn, W Janse; *Dutch Birding* 21: 234, plate 248, 1999).

1998 30 May to 7 June, *Kollumerpomp*, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, Friesland, male, singing, sound-recorded (R Slaterus, M S Robb, M van den Bergh).

Baillon's Crake / Kleinst Waterhoen

Porzana pusilla -,23,2

9-14 June, *Roetwaard*en, *Den Nul*, *Olst*, *Overijssel*, male, singing, sound-recorded (M Zekhuis, P Voskamp, C Derks); 16-19 June, *Vianen*, Zuid-Holland, male, singing, sound-recorded (R Jansen, R Slaterus, M S Robb).

The CDNA maintains the tough policy that only sound-recorded birds or well-documented sight records will be accepted. Descriptions of calls alone are not sufficient. A sight record on 19 May on *Terschelling*, Friesland, has not (yet) been submitted as have several other reports in June (cf van Dongen et al 1999).

Stone-curlew / Griel

Burhinus oediacnemus -,23,2

22 May, *Kennemerduinen*, *Bloemendaal*, Noord-Holland, photographed, videoed (A B van den Berg, F Hieselaar, L J R Boon); 7 June, *De Hoge Veluwe*, *Ede*, Gelderland (D Moore).

1998 26 April, *De Bloccq* van *Kuffeler*, *Almere*, *Flevoland*, calling, sound-recorded (M S Robb, R Slaterus).

Collared Pratincole / Vorkstaartplevier

Glareola pratincola 5,11,2

6 May, *De Blikken*, *Groede*, *Oostburg*, Zeeland, summer plumage (H van Oosterhout, P Wink, M Kapoen); 15 June, *Ezumakeeg*, *Dongeradeel*, Friesland, adult, summer plumage (R Hovinga, R J Jonkvorst).

Two records in August have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999). A report on 8 June 1997 at *Grevenbicht*, *Born*, *Limburg*, has recently been submitted.

255 Golden Eagle / Steenarend *Aquila chrysaetos*, first-winter, Terschelling, Friesland, 19 October 1999 (*Arie Ouwerkerk*) **256** Forster's Tern / Forsters Stern *Sterna forsteri*, adult winter, De Boschplaat, Terschelling, Friesland, 14 November 1999 (*Arie Ouwerkerk*) **257** Lesser Yellowlegs / Kleine Geelpootruiter *Tringa flavipes*, adult, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, Groningen, August 1999 (*Eric Koops*) **258** Pectoral Sandpiper / Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos*, juvenile, Hoogkerk, Groningen, 18 September 1999 (*Lucien Davids*)

Black-winged Pratincole / Stepevorkstaartplevier

Glareola nordmanni 12,12,2

29 August, Linden, *Cuijk*, Noord-Brabant, moulting from summer to winter plumage, photographed (L Peters, M Koning, M Berlijn); 8-14 September, Stinkgat, *Tholen*, Zeeland, adult, videoed (G A Davidse, P A Wolf et al).

Van Dongen et al (1999) mentioned another record which has not (yet) been submitted. Before 1990, Black-winged Pratincole used to be less rare than Collared Pratincole but, after 1990, the reverse seems to be true: before 1990, there were 19 records (22 birds) of Black-winged and six (seven birds) of Collared and, after 1990, four and 10 records (11 birds), respectively.

pratincole / vorkstaartplevier

Glareola 3,7,0

1998 15 May, De Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland (J F J Jansen).

American Golden Plover / Amerikaanse Goudplevier

Pluvialis dominicus 1,9,1

20-22 November, *Goedereede*, Zuid-Holland, first-winter, photographed (R van Rossum, J Dijkhuizen, H Groen).

An adult photographed at Groote Keeten, Zijpe, Noord-Holland, on 20-22 April (Dutch Birding 21: 184, plate 196, 1999) is still in circulation. This species has been recorded annually since 1994. For Pacific Golden Plover *P fulva*, 1999 proved to be a blank year.

Sociable Lapwing / Steppiekievit

Vanellus gregarius 12,22,3

29 March, De Blikken, Groede, *Oostburg*, Zeeland, adult summer, photographed (P A Wolf, P L Meininger, S Lilipaly); 25 August to 26 September, Winssense Veld, *Beuningen*, Gelderland, adult summer, photographed (R Lensink); 4 October, Baarlo, *IJsselham*, Overijssel, first-winter, photographed (S Bernardus et al; Dutch Birding 21: 365, plate 387, 1999).

White-tailed Lapwing / Witstaartkievit

Vanellus leucurus 1,3,1

7 June, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult summer (J H Bolhuis, K Bode, K Sars).

This individual eluded nearly all birders who visit this area almost daily, showing that even a conspicuous bird can be a real nuisance to find.

White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper

Calidris fuscicollis 1,4,1

1-8 August, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, adult summer, photographed, videoed (S Lagerveld, B Lagerveld, M Berlijn; Dutch Birding 21: 234, plate 246, 1999).

This sixth record confirms that the best strategy to find this species is to search roosting sites bordering the Wadden Sea at high tide. Apart from the first record of a first-winter in October 1977, all others concerned adult summer birds moulting into winter plumage.

Pectoral Sandpiper / Gestreepte Strandloper

Calidris melanotos 9,76,16

14-22 May, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult, photographed (J Bisschop, R Mulder, R O Winters); 1 June, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland (R Mulder, J J F J Jansen); 1-3 June, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland (J J F J Jansen et al); 5 August, Erlecomse Waard, Ooypolder, *Ubbergen*, Gelderland, adult (J Dijkhuizen, C Zuiderderduijn); 5-10 August, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult (M Berlijn, R E van der Vliet); 18 September, Hoogkerk, *Groningen*, Groningen, two, juveniles, photographed (M P Olthoff, L Davids, S de Bruin); 18-20 September, Breezand, *Anna Paulowna*, Noord-Holland, juvenile, photographed (S Lagerveld, B Lagerveld, T Admiraal); 18-25 September, 't Zand, *Zijpe*, Noord-Holland, two, juveniles (J Brandjes, M Berlijn; Dutch Birding 21: 289, plate 313, 1999); 18-29 September, Naardermeer, *Naarden*, Noord-Holland, three, juveniles, photographed (J Brandjes, R F J van Beusekom, M Berlijn); 19 September, Markiezaat, *Woensdrecht*, Noord-Brabant, juvenile (J J Blankert, H Bult, R M Teixeira); 27 September to 3 October, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, juvenile (P P de Vries, R Versteeg, O Tol); 1 October, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, juvenile (P P de Vries, R Versteeg, O Tol).

1997 13 September, Zijperpolder, *Zijpe*, Noord-Holland, juvenile, photographed (S Lagerveld, K J Eigenhuis, J van 't Hof).

This is the best year ever, with 16 individuals so far accepted. The previous best year was 1989 (nine

records), followed by 1993 (eight) and 1988, 1991, 1992 and 1998 (all with seven). This is the last year this species was considered but the CDNA welcomes all records from before 2000.

Broad-billed Sandpiper / Breedbekstrandloper

Limicola falcinellus 23,58,4

15-16 May, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult summer (W J B Fontijn, E Koops, R Mulder); 29-30 May, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, adult summer (R E Brouwer, M Berlijn, J van der Laan); 9-16 July, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, adult summer, photographed (R E Brouwer, H P Rustenburg); 12-14 July, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, adult summer (R E Brouwer, H P Rustenburg).

1973 13-29 August, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, trapped, photographed (G C Boere, K H Voous; Limosa 47: 40, 1974).

The 1973 record concerns a date extension. A record from 11-22 September is still in circulation while other birds reported on 9 May at Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, on 14-18 May at Holwerd, *Dongeradeel*, Friesland, on 20 July at Amstelmeer, *Anna Paulowna*, Noord-Holland, and on 13 September at Zwarte Haan, *Dongeradeel*, Friesland, have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999).

Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter

Tryngites subruficollis 3,8,1

18 September, Flaaauwers Inlaag, *Middenschouwen*, Zeeland, juvenile, photographed, videoed (D Kok, N van Duivendijk, H Prinsen; Dutch Birding 21: 298, plate 320, 1999).

A report on 15 October at Camperduin, Schoorl, Noord-Holland, is still in circulation while another on 16 August at Eemshaven, Eemsmond, Groningen, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999).

Great Snipe / Poelsnip

Gallinago media -,18,1

10 April, Beuven, Strabrechtse Heide, *Someran*, Noord-Brabant, adult (J-E Kikkert).

1998 15 May, Philipsdam, *Bruinisse*, Zeeland (P A Wolf, F A Arts, J Graveland).

This seems an average number but the 1998 bird was only the third spring record and the one in April 1999 the fourth as well as the earliest ever. A report on 31 July at Berkheide, Wassenaar, Zuid-Holland, has not (yet) been submitted.

Long-billed Dowitcher / Grote Grijs Snip

Limnodromus scolopaceus 0,15,0

1998 25 April to 9 May, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult summer (R Slaterus, P Thomas).

1996 22 October, Paesens, *Dongeradeel*, Friesland, juvenile (S Witvoet, R Hovinga).

The 1996 record constitutes the first of a juvenile.

dowitcher / grijs snip

Limnodromus griseus/scolopaceus 1,3,0

1997 24 April to 1 May, Bandpolder, *Dongeradeel*,

Rare birds in the Netherlands in 1999

Friesland, adult, videoed (L J R Boon, A de Bruin et al; cf Wiegant et al 1999b).

Lesser Yellowlegs / Kleine Geelpootruiter

Tringa flavipes 1,3,2

6-11 August, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult summer moulting to winter plumage, photographed (R Cazemier, M Berlijn, P Palmen; Dutch Birding 21: 230, plate 236, 1999); 3 November, Oosterend, *Terschelling*, Friesland, first-winter (P G Schrijvershof, A Ouwkerk).

The Lauwersmeer bird may very well have been the bird of July 1998 since timing and location were very similar (cf Wiegant et al 1999b).

Terek Sandpiper / Terekrutter

Xenus cinereus 1,15,1

1-2 May, Flaauwers Inlaag, *Middenschouwen*, Zeeland (D van der Spoel, W Janse, H Janse).

A typical date for this species. There are now 11 records in May, two in June, and one in July, August, September and October. Van Dongen et al (1999) mentioned no less than four other records which have not (yet) been submitted.

Long-tailed Jaeger / Kleinste Jager

Stercorarius longicaudus -,107,-

1991 15 September, Wadden Sea near Schiermonnik-

oog, *Schiermonnikoog*, Friesland, juvenile (A de Bruin, B Balten, M Olthoff).

This species is no longer considered since 1 January 1993.

Ring-billed Gull / Ringsnavelmeeuw

Larus delawarensis 0,7,0

21 November to 2 February 2000, *Goes*, Zeeland, adult male, photographed (P van Rij et al; Dutch Birding 22: 52, plate 55, 2000).

1998 18 January to 11 February and 18 September to at least January 1999, *Goes*, Zeeland, adult male.

This returning individual had already been mentioned in the 1998 report. In September 2000, it was reported again from the same site. This long-staying bird obscures the fact that this species is still a major rarity, with records in 1986, 1992 (two), 1995, 1996 and 1997.

Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw

Larus fuscus 0,4,1

10 October, *Enschede*, Overijssel, adult (P Knolle, E van Boxtel, A Poelmans).

1998 29 August, *Westkapelle*, Zeeland, adult.

The 1998 record was erroneously published for 29 September in Wiegant et al (1999b). A large number of reports from 1999 is still under consideration or has not (yet) been submitted. Confusion with small dark-backed

259 Black Guillemot / Zwarte Zeekoet *Cephus grylle*, first calendar-year female (found dead at Oost-Vlieland, Vlieland, Friesland, on 11 August 1993), Zoölogisch Museum, Amsterdam, Noord-Holland, 29 March 2000 (*Jip Louwe Kooijmans*)

260 Eurasian Eagle Owl / Oehoe *Bubo bubo*, St Pietersberg, Maastricht, Limburg, 5 June 1999
(Arnoud B van den Berg)

'intermedius'-type birds is an identification pitfall, and future investigations may well lead to the conclusion that autumn adults can not be safely identified in the field. In that case, all records of adults need to be reviewed.

Heuglin's Gull / Heuglins Meeuw

Larus heuglini 0,0,0

The bird photographed at Groningen, Groningen, on 14-15 June (Bakker 1999) has not (yet) been submitted.

Mediterranean Yellow-legged Gull / Mediterrane Geelpootmeeuw

Larus michahellis michahellis

The report of a recovery of an individual ringed on Mrkan, Croatia, on 6 June 1964 from Marken, Waterland, Noord-Holland, in August 1965 (Larus 19: 133-144, 1965, Vogelwarte 25: 362, 1970, Wielewaal 47: 129-130, 1981, van den Berg & Bosman 1999) is in error. The bird in question was in fact found dead on the very same place (Mrkan) where it had been ringed (CDNA archives).

Iceland Gull / Kleine Burgemeester

Larus glaucooides 21,68,-

1989 23-27 December, Markthallen, Amsterdam, Noord-Holland, first-winter (R J J Vlek, A H V Eggenhuizen).

The bird was considered to be a different individual from the one present at IJmuiden, Velsen, Noord-Holland, from 16 December 1989 to 10 March 1990. It

was submitted thanks to the ambitious bird archivist of Amsterdam who is very keen on adding records of rare birds to the Amsterdam list, much to the delight of the CDNA. 1997 was the last year for which records of this species were considered.

Roseate Tern / Dougalls Stern

Sterna dougallii 3,20,0

1997 23 June, Westkapelle, Zeeland, adult, summer plumage (P A Wolf).

Forster's Tern / Forsters Stern

Sterna forsteri 0,2,1

13-14 November, De Boschplaat, Terschelling, Friesland, adult winter, photographed (E van Winden, A Ouwerkerk, H Zevenhuizen et al; Dutch Birding 21: 363, plate 384, 1999).

The third record of this tern was at one of the hardest places to reach, involving a two-hour boat trip to Terschelling followed by a two-hour bicycle drive on a muddy trail. It is here where the boys get separated from the men. In fact, the men were far behind ...

Black Guillemot / Zwarte Zeekoet

Cephus grylle 31,41,0

1998 28 December to 6 March 1999, Nieuwe Haven, Den Helder, Noord-Holland, first-winter.

1993 9-11 August, Oost-Vlieland, Vlieland, Friesland, first calendar-year female, found dead on 11 August,

skin retained at Zoologisch Museum, Amsterdam (H M van Eck, T G Prins).

1989 23 September, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland, adult summer moulting to adult winter (L P Heemskerck, F Ossendorp, A Veen).

The 1989 record appeared from the same birder's attic where the 1986 record of Greater Flamingo was found. The 1998 bird had already been mentioned by Wiegant et al (1999b). The CDNA awaits submission of at least two 1999 reports, one on 13 October at Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland, and one on 1 November at Brouwersdam, Goedereede, Zuid-Holland (cf van Dongen et al 1999).

Eurasian Eagle Owl / Oehoe

Bubo bubo 1,16,4

The pair at Maastricht, Limburg, remained at their regular site all year and again raised four young as in 1997 and 1998 (Birding World 12: 273, 1999, Dutch Birding 21: 174, plate 177, 1999, Br Birds 93: 126, plates 79-80, 2000). There were rumours about another nesting pair in southern Limburg, raising two young. However, no information was submitted to the CDNA.

Tengmalm's Owl / Ruigpootuil

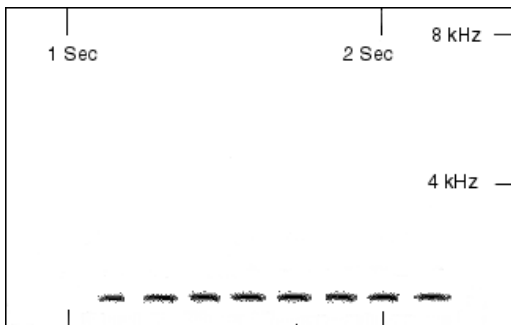
Aegolius funereus -,4,1

29 March, Slotplaats, Bakkeveen, *Opsterland*, Friesland, male, calling (K H Scholten), and late March to 12 April, Norg, *Noordenveld*, Drenthe, male, calling, sound-recorded (E Menkveld, R Slaterus, C van der Wardt et al; Ebels & Menkveld 1999).

1976 15-21 March, De Witreit, boswachterij Hapert, *Bladel*, Noord-Brabant, singing, sound-recorded (W van de Voort).

Both 1999 records are considered to refer to the same individual because of coincidental timing and location. This individual was very much appreciated by the new generation of 'Angry Young Birders'. The last long-staying individual was in 1985-87 at Grolloo, Rolde, Drenthe. The 1976 record finally confirms the rumours that this species may also occur in southern parts of the Netherlands.

FIGURE 1 Tengmalm's Owl / Ruigpootuil *Aegolius funereus*, song, Bladel, Noord-Brabant, 15 March 1976 (Wim van de Voort)

Alpine Swift / Alpengierzwaluw

Apus melba 7,22,1

5 June, Steenwaard, *Houten*, Utrecht (B Rijksen).

There is only one record of a bird staying longer than one day, in late October 1987. Two 1999 reports are still in circulation.

European Roller / Scharrelaar

Coracias garrulus 53,15,0

1980 7 June, Eierlandse Duinen, *Texel*, Noord-Holland, photographed (R Olivier, R van Bree, L Querelle).

Another example of what can turn up when birders clean up their archives. 1999 remained a blank year for this colourful vagrant.

Greater Short-toed Lark / Kortteenleeuwerik

Calandrella brachydactyla 3,19,2

16 May, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland, adult (P M A van der Wielen, T Damm, J Stok); 9-12 September, Uitdam, *Waterland*, Noord-Holland, first-year, photographed, videoed (F van Groen, C Crommelin, R J J Vlek et al).

The species has been recorded annually since 1992, with a gap in 1996. An out-of-season report from 30 January at Kennemermeer, Velsen, Noord-Holland, is still in circulation. Three reports in October have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999).

Red-rumped Swallow / Roodstuitzwaluw

Hirundo daurica 2,35,2

3 May, Eierlandse Duinen, *Texel*, Noord-Holland (A Wassink); 24 October, Eemshaven, *Eemsmond*, Groningen (M P Olthoff, R Kamps).

1998 29 March, Breskens, *Oostburg*, Zeeland (P A Wolf, O Boeren, S Lilipaly); 16 May, Breskens, *Oostburg*, Zeeland, two.

The March 1998 record is the earliest ever and the first for that month. The May 1998 record at Breskens was erroneously published for 14 May in Wiegant et al (1999b).

Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper

Anthus hodgsoni 0,9,0

1998 11 October, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland (A Wassink).

A report on 22 October 1999 at Hoge Berg, *Texel*, Noord-Holland, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999). Previous records were in October 1987, April 1988, September 1988, October 1990, January-February 1991 (two), October 1991 and October 1997.

Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart

Motacilla citreola 0,10,1

7 May, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, female, photographed (M Guyt, R van Rossum et al; Dutch Birding 21: 184, plate 193, 1999).

An adult male photographed at Lauwersmeer, De Marne, Groningen, on 9 May has only recently been submitted. This was the seventh consecutive year with records of this species; there are now 11 records, with

261 Red-flanked Bluetail / Blauwstaart *Tarsiger cyanurus*, first-winter male, Kroonspolders, Vlieland, Friesland, 11 October 1999 (Gerrit Bochem) **262** Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst *Luscinia svecica svecica*, Veendam, Groningen, 27 June 1999 (Arnoud B van den Berg) **263** Pine Bunting / Witkopgors *Emberiza leucocephalos*, first-winter female, Castricum, Noord-Holland, 8 November 1999 (André J van Loon)

Rare birds in the Netherlands in 1999

one in April, four in May, one in June, two in August and three in September.

Thrush Nightingale / Noordse Nachtegaal

Luscinia luscinia 7,36,2

15 May to 5 June, Ooypolder, *Ubbergen*, Gelderland, singing, trapped on 27 May, photographed, sound-recorded (A Vink, H van Diek, A B van den Berg et al; Dutch Birding 21: 184, plate 198, 1999); 22 August, Terwolde, *Voorst*, Gelderland, first-winter, trapped, photographed (J W Vlottes, R C L Versteeg, G J van Weess).

1998 23-28 May, Twiske, *Oostzaan*, Noord-Holland, singing.

The 1998 record concerns a date extension (cf Wiegant et al 1999b).

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst

Luscinia svecica svecica 31,31,2

20 May, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland (A Schafteenaar); 22 June to 30 July, Zuiderweg, *Veendam*, Groningen, male, photographed, sound-recorded (E Klunder, A B van den Berg, M S Robb; Dutch Birding 21: 177, plate 185, 1999).

The CDNA welcomes details about the reported breeding at Veendam. A report from 1 June at Spijk, Eemsmond, Groningen, has not (yet) been submitted (van Dongen et al 1999). In 1999, the CDNA stated that, generally, bluethroats can only be identified with certainty in spring. Statistically, it seems likely that nearly all bluethroats trapped in autumn concern Red-spotted Bluethroat but, because of overlap in measurements, only very obvious individuals are identifiable (Kees Roselaar in litt). Although 21 trapped autumn birds in 1958-74 have been reported as Red-spotted (cf van den Berg & Bosman 1999), none was sufficiently documented to give certainty about the identification. The following records have, therefore, been rejected: 9 September 1958 (Zwarte Meer, Brederwiede/Genemuiden/Kampen, Overijssel), 14 September 1962 (Knardijk, Lelystad, Flevoland), 29 September 1962 (Hoophuizen, Nunspeet, Gelderland), 14 August 1963 (two; Knardijk, Lelystad), 31 August 1963 (Knardijk, Lelystad), 6 September 1965 (Vlieland, Friesland), 1 October 1965 (Vlieland), 24 July 1966 (Hoophuizen), 21 August 1966 (Schiermonnikoog, Friesland), 27 August 1966 (Knardijk, Zeevolde/Lelystad), 28 August 1966 (Westlandse Duinen, Den Haag, Zuid-Holland), 18 September and 1 October 1966 (Oostelijk Flevoland, Dronten/Lelystad, Flevoland), 24 September 1967 (Oostelijk Flevoland, Dronten/Lelystad), 7 July 1968 (Someren, Noord-Brabant), 1 September 1968 (Westlandse Duinen), 6 September 1968 (Westlandse Duinen), 20 September 1969 (Vlieland), 30 August 1970 (Westlandse Duinen), 19 September 1970 (Zuidelijk Flevoland, Almere/Lelystad/Zeevolde, Flevoland), 26 September 1970 (Westlandse Duinen) and 15 September 1974 (Pannerden, Rijnwaarden, Gelderland). In addition, the spring report of a male at Baexem, Heythuysen, Limburg, from 30 April to 5 May 1962, provisionally mentioned in van den Berg & Bosman (1999), has not been accepted.

Red-flanked Bluetail / Blauwstaart

Tarsiger cyanurus 1,1,1

11-16 October, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, first-winter male, trapped, photographed (G Bochem, F Majoor; Dutch Birding 21: 367, plate 392, 1999).

This bird was netted eight times before the ringers decided to move it to another location. Many birders gathered there the next day but the bird could not be relocated. The two previous records were on 16 October 1967 and 29 September 1985, both on Texel, Noord-Holland.

Siberian Stonechat / Aziatische Roodborsttapuit

Saxicola maura 9,20,0

1998 18-26 April, Planken Wambuis, *Ede*, Gelderland, adult summer male (R Goldbach, F Klinge, R Nieuwland).

This becomes the second spring record, followed by a female in May 1998 (Wiegant et al 1999b). The first spring record was in March 1981.

Pied Wheatear / Bonte Tapuit

Oenanthe pleschanka 0,5,3

4-5 October, Zeeburg, and 6-15 October, De Slufter, *Texel*, Noord-Holland, first-winter male, photographed, videoed (A van der Linden, L van der Linden, A Wasink et al; van Beusekom et al 2000; Birding World 12: 401, 1999, Dutch Birding 21: 304, plate 323, 1999); 24 October, *Huizen*, Noord-Holland, female (R F J van Beusekom, G A Morel, H van Ruiten; van Beusekom et al 2000); 9-11 November, *Nederweert*, Limburg, first-winter female, photographed (R Pahlplatz, K Linders, M Berlijn et al; van Beusekom et al 2000; Birding World 12: 441, 1999, 13: 25, 2000, Dutch Birding 21: 368, plate 397, 1999).

There are now eight records, with one in May, five in October and two in November.

Rufous-tailed Rock Thrush / Rode Rotslijster

Monticola saxatilis 1,2,1

4 May, Oude Robbengat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, male, photographed (A Ouwerkerk et al; Vink et al 2000; Birding World 12: 184, 1999, Dutch Birding 21: 177, plate 184, 1999, 22: 14, plate 16, 2000).

Three out of four were in May and the fourth was in April. Three out of four were males and two out of four stayed for one day only.

Cetti's Warbler / Cetti's Zanger

Cettia cetti -,45,0

1998 10 August to 27 September, Ventjagersplaten, *Oostflakkee*, Zuid-Holland, singing, sound-recorded (R Slaterus, H Prinsen, P Thomas).

If severe winters like the one in 1997 become things of the past, perhaps breeding will be a thing for the future?

Zitting Cisticola / Graszanger

Cisticola juncidis -,38,2

2-4 July, Paal, *Hulst*, Zeeland, singing, sound-recorded

264 Radde's Warbler / Raddes Boszanger *Phylloscopus schwarzi*, Korverskooi, Texel, Noord-Holland, 8 October 1999 (*Arend Wassink*) **265** Western Bonelli's Warbler / Bergfluits *Phylloscopus bonelli*, Snoekebos, Kennemerduinen, Noord-Holland, 2 May 1999 (*Arnoud B van den Berg*) **266** Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart *Motacilla citreola*, female, Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, 7 May 1999 (*René van Rossum*) **267** Greater Short-toed Lark / Kortteenleeuwerik *Calandrella brachydactyla*, Uitdam, Waterland, Noord-Holland, 12 September 1999 (*Lucien Davids*) **268** Pied Wheatear / Bonte Tapuit *Oenanthe pleschanka*, first-winter female, Nederweert, Limburg, 10 November 1999 (*Theo Bakker/Cursorius*) **269** Pied Wheatear / Bonte Tapuit *Oenanthe pleschanka*, first-winter male, De Slufter, Texel, Noord-Holland, October 1999 (*Erik Menkveld*)

270 Aquatic Warblers / Waterrietzangers *Acrocephalus paludicola*, first-winter, Verdrongen Land van Saeftinge, Zeeland, 24 August 1977 (G J Slob)

271 Rose-coloured Starling / Roze Spreeuw *Sturnus roseus*, juvenile moulting to first-winter, Camperduin, Noord-Holland, 12 November 1999 (René Pop)

(R Slaterus, L J R Boon, P Thomas); 18 September, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland (O L de Vries).
1998 10 October, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland.

The 1998 record was erroneously published for 16 October in Wiegant et al (1999b). Van Dongen et al (1999) mentioned 10 singing males in Zeeuws-Vlaanderen, Zeeland, and one in Friesland in the summer of 1999. The CDNA welcomes any submission. A report at Diemen, Noord-Holland, in September was submitted only recently and did not make it before the deadline of this report.

River Warbler / Krekeltzanger

Locustella fluviatilis 7,23,1

3-14 July, Den Nul, *Olst*, Overijssel, singing, trapped, photographed, sound-recorded (W Teunissen, P Voskamp, M Zekhuis).

The fifth consecutive year with records of this species. When will we see the first confirmed breeding record? A report on 19 May at Groningen, Groningen, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999). The sound-recordings of a bird at Windesheim, Zwolle, Overijssel, on 10-14 June 1997 still have not been submitted (cf van den Berg & Bosman 1999). Another report from 1992 is still under review.

Melodious Warbler / Orpheusspotvogel

Hippolais polyglotta 2,22,1

3 May, Shetanarode, *Zoetermeer*, Zuid-Holland, singing, sound-recorded (P van Wely, R Beukers, R van der Vliet).

Several reports from 1998-99 have not (yet) been submitted, most of them from southern Limburg (cf van Dongen et al 1999).

Paddyfield Warbler / Veldrietzanger

Acrocephalus agricola 1,8,1

16 October, *Castricum*, Noord-Holland, adult, trapped, ringed and photographed (A Wijker, P Ruiters, A J van Loon et al; Dutch Birding 21: 367, plate 395, 1999).

There are now 10 records. All have appeared between 12 August and 23 October. There is only one field-record, on 18 September 1994 on Vlieland, Friesland.

Aquatic Warbler / Waterrietzanger

Acrocephalus paludicola -,146,-

1977 24 August, Verdrongen Land van Saeftinge, *Hulst*, Zeeland, two, first-winter, trapped, photographed (P L Meininger, G J Slob, H J M Baptist).

This record was not previously mentioned in CDNA reports although it was listed in van den Berg & Bosman (1999). It provides another good example of an interesting record hidden in archives. This species is no longer considered since 1 January 1993 but records before that date are still welcome.

Booted Warbler / Kleine Spotvogel

Acrocephalus caligatus 0,8,0

Two reports mentioned in van Dongen et al (1999)

have not (yet) been submitted: Rottumerplaat, Eemmond, Groningen, on 5 September and Oost-Vlieland, Vlieland, Friesland, on 28 September. A bird photographed at Westkapelle, Veere, Zeeland, on 27 September 1998 (cf van den Berg & Bosman 1999) still has not been submitted.

Subalpine Warbler / Baardgrasmus

Sylvia cantillans 5,29,2

29 May, Hoog Buurlose Heide, *Apeldoorn*, Gelderland, adult male, summer plumage (D Groenendijk, R van Bemmelen, S Rijnbeek); 18 July, Berkheide, *Wassenaar*, Zuid-Holland, male, trapped, photographed (M Verrips, R van Rossum et al; Dutch Birding 21: 233, plate 244, 1999).

When the long-awaited new book on *Sylvia* warblers by Hadoram Shirihai et al appears (publication now postponed to February 2001), the CDNA will review all records for subspecific identity.

Greenish Warbler / Grauwe Fitis

Phylloscopus trochiloides 6,16,1

2 September, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (A Wassink, M Berlijn, R Slaterus et al).

Pallas's Leaf Warbler / Pallas' Boszanger

Phylloscopus proregulus 9,80,-

1996 8 November, Hargen aan Zee, *Schoorl*, Noord-Holland (S Lagerveld).

1995 27-29 October, Hargen aan Zee, *Schoorl*, Noord-Holland, two (one on 27 October), photographed (S Lagerveld, A van Duin, B Lagerveld).

1996 was the last year for which records of this species were considered. All records before 1997 are still welcome.

Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning

Phylloscopus humei 2,11,4

8-9 November, Noordduinen, *Katwijk*, Zuid-Holland, photographed, sound-recorded (J Dijkhuizen, T J C Luijendijk, R van Rossum); 13-27 November, Robbenoordbos, *Wieringermeer*, Noord-Holland, sound-recorded (O L de Vries, R E Brouwer, J van der Laan); 13 December to 14 April 2000, De Boschplaat, *Terschelling*, Friesland, photographed (F Padmos, T Bakker, A Ouwkerk; Birding World 13: 55, 2000, Dutch Birding 22: 54, plate 57, 2000); 31 December to 22 January 2000, Zwartewaal, *Brielle*, Zuid-Holland, photographed, sound-recorded (A Geilvoet, T J C Luijendijk, M Berlijn).

At least three reports mentioned in van Dongen et al (1999) have not (yet) been submitted.

Radde's Warbler / Raddes Boszanger

Phylloscopus schwarzi 2,8,2

6 October, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland, first-winter, trapped, photographed (A J van Loon, J W M van de Staaij; Dutch Birding 21: 294, plate 319, 1999); 8 October, Korverskooi, *Texel*, Noord-Holland, trapped, photographed (A Wassink et al).

Rare birds in the Netherlands in 1999

All records are from a 14-day period between 5 and 18 October.

Dusky Warbler / Bruine Boszanger

Phylloscopus fuscatus 1,21,1

3 November, *Westkapelle*, Zeeland (J J Blankert, P L Meininger, R Sponselee).

1997 29 September, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, sound-recorded (P Wolf et al).

A report on 22 October on Texel, Noord-Holland, still circulates while another report, on 11-12 November on Terschelling, Friesland, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999). All Dusky Warblers have appeared between 29 September and 29 November, with most in the last decade of October.

Western Bonelli's Warbler / Bergfluitier

Phylloscopus bonelli 5,18,1

1-3 May, Snoekebos, *Bloemendaal*, Noord-Holland, singing, photographed, sound-recorded (H Groot, A B van den Berg, R Slaterus; Dutch Birding 21: 184, plate 194, 1999).

1993 22 May, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, singing.

The 1993 bird had been erroneously published for 3 May in Wiegant et al (1999b). Three records in September have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999).

Siberian Chiffchaff / Siberische Tjiftjaf

Phylloscopus collybita tristis -,10,0

A bird photographed at Zwolle, Overijssel, on 6 January (Dutch Birding 21: 58, plate 49, 1999) has not (yet) been submitted; the single published photograph is not sufficient for acceptance.

Collared Flycatcher / Withalsvliegenvanger

Ficedula albicollis 23,5,0

Contrary to statements in Wiegant et al (1999b), the singing adult male from 28 April to 17 May 1998 at Doorn, Utrecht, was not paired with a female Pied Flycatcher *F hypoleuca*.

Lesser Grey Shrike / Kleine Klapekster

Lanius minor 21,15,0

1976 1-3 June, Posthuis, *Vlieland*, Friesland (E D Maal-drink).

This concerns a date extension; at first it had been accepted for 3 June only (van den Berg & Bosman 1999). Reports from 6 March 1976 at Echt, Limburg, and 21 October 1988 at Haringvlietdam, Hellevoetsluis, Zuid-Holland, are still under review.

Woodchat Shrike / Roodkopklauwier

Lanius senator -,54,1

26 May, Ballastplaatbos, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, probably second calendar-year female, photographed (C Both, A Drost, L Peters).

Since 1970, 1985 is the only year without records. Van Dongen et al (1999) mentioned two reports (on 3 and 8 May) which have not (yet) been submitted.

House Crow / Huiskraai

Corvus splendens 0,6,2

7 June, Harlingen-Haven, *Harlingen*, Friesland (L van Welie); 24 August to November, *Muiden*, Noord-Holland, photographed (A H V Eggenhuizen, P Eekhout, R F J van Beusekom), and 18-19 December, Utrecht-Overvecht, *Utrecht*, Utrecht, adult, photographed (A van Kleunen, G J van den Berg, R Karskens et al).

The records of Muiden and Utrecht are considered to refer to the same individual. No details were received (yet) about rumoured breeding in Hoek van Holland, Rotterdam, Zuid-Holland, where one pair bred successfully in 1997 and 1998 (Ebels 1998).

Rose-coloured Starling / Roze Spreeuw

Sturnus roseus 21,38,5

1-2 May, *Weesp*, Noord-Holland, male, singing, photographed, videoed, sound-recorded (O Wildschut, K H Hartog, W B A Leurs et al; Dutch Birding 21: 183, plate 191, 1999); 25 May, 't Horntje, *Texel*, Noord-Holland, second calendar-year, videoed (T Piersma, A Wassink, B Gaxiola); 3-4 September, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, juvenile, photographed, videoed (P van Rij, M Plomp et al; Birding World 12: 361, 1999); 11 September, Kennemermeer, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, juvenile, photographed (H Zevenhuizen, N van Duivendijk); 19 September to 18 October, Noordoosthoek, *Vlieland*, Friesland, juvenile, photographed (L Peters, R E van der Vliet, F Ossendorp); 7-9 October, Petten, *Zijpe*, and 9 October to 22 November, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland, juvenile moulting to first-winter, photographed (R E Brouwer, M Berlijn, D J Moerbeek; Dutch Birding 21: 366, plate 390-391, 1999).

1998 19-27 September, Slufter and Westplaat, Maasvlakte, *Rotterdam/Westvoorne*, Zuid-Holland, juvenile.

Reports from September (one), October (one to three) and November (one) have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999). The 1998 record concerns a date extension (cf Wiegant et al 1999b).

Two-barred Crossbill / Witbandkruisbek

Loxia leucoptera 37,201,5

10 October, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Noordwijk*, Zuid-Holland, five, three males and two females (A Steenvoorden).

A report of two birds on 12 October at Eemshaven, Eemmond, Groningen, is still in circulation and a report of six on 14 October in Zuidelijk Flevoland, Flevoland, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999).

Parrot Crossbill / Grote Kruisbek

Loxia pytyopsittacus 15,573+,-

1990 20 October, Hollumberbos, *Ameland*, Friesland, 13, including at least four males (P L Meininger, J F Bekhuis, R G Bijlsma).

1986 late June, *Nunspeet*, Gelderland, two, juveniles, photographed (K Dansen; cf van den Berg & Bosman 1999).

The 1990 record had been included in van den Berg

& Bosman (1999) but so far not in CDNA reports. The 1986 report had previously been accepted for one juvenile only. A record from 15 January 1991 at Wijlre, Gulpen, Limburg, is still in circulation. The CDNA still welcomes records from before 1 January 1993.

Common Rosefinch / Roodmus

Carpodacus erythrinus 11,-,-

1975 24 October, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, juvenile or female, trapped (H M van Eck).

This record was previously published with the wrong date (cf van den Berg & Bosman 1999). 1991 was the last year this species was considered and many reports from 1987-92 were not submitted.

Pine Bunting / Witkopgors

Emberiza leucocephalos 15,16,1

8 November, *Castricum*, Noord-Holland, first-winter female, trapped, photographed (A J van Loon, G O Keijl, J Visser; Dutch Birding 21: 367, plate 394, 1999).

Rustic Bunting / Bosgors

Emberiza rustica 13,42,1

3 November, *Westkapelle*, Zeeland (M Hoekstein, O Boeren).

1983 23 September, Eemshaven-Oost, *Eemmond*, Groningen (E Boerma, H-J Wight).

Alarmed birders searching for the 1983 bird in pouring rain in 10 hectares of five-feet high, densely grown fields first used the now widely known term 'Don Quixoting'. A report on 8 October 1999 on Terschelling, Friesland, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999) and a report from 23 May 1987 at De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, is still in circulation.

Little Bunting / Dwerggors

Emberiza pusilla 27,57,0

A bird seen at Lange Paal, *Vlieland*, Friesland, on 18 October is still in circulation and two other October reports have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 1999).

Red-headed Bunting / Bruinkopgors

Emberiza bruniceps 6,3,0

1981 23-24 August, Haersterbroek, *Zwolle*, Overijssel, male, photographed (G J Gerritsen, N Nauta).

1977 9 May, Oosterend, *Terschelling*, Friesland, male (F G Rozenendaal, C J G Scharringa, W M Docters van Leeuwen).

1971 7 April, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, male (J H Hilbrands, H M van Eck).

1961 24 May, Nes, *Ameland*, Friesland, male (A Valk, H V C L Donleben, J D G Peereboom Voller; Levende Nat 64: 145-146, 1961).

The CDNA reviewed 31 records from 1933-80. Six records remained accepted. Of these, three (6 June 1933, late February 1937 and 6 July 1963) were already published (van den Berg & Bosman 1999). 25 records were not accepted because the description was poor or missing and in most cases several African *Ploceus* weavers could not be safely excluded (see rejected records below). A report from 7 May 1972 on Texel, Noord-Holland, is currently under review. The CDNA still welcomes details on the following five reports: March 1949, Goirle, Eindhoven, Noord-Brabant (contra van den Berg & Bosman 1999); 23 June 1963, Horloo, Ermelo, Gelderland; 13 August 1967, Ter Heijde, Monster, Zuid-Holland (contra van den Berg & Bosman 1999); 24-25 June 1969, Berkheide, Wassenaar, Zuid-Holland; and 7 June 1973, Katwijk aan Zee, Katwijk, Zuid-Holland (contra van den Berg & Bosman 1999). Other accepted records were on 29 May 1992 on *Vlieland*, Friesland, and on 2 June 1995 at Sint Philipsland, Zeeland.

Systematic list of rejected records

This list contains all records not accepted by the CDNA. Records marked with @ were rejected by all committee members in the first or second voting. Most records were rejected because the identification was not fully established (often due to lack of documentation) or when the bird showed signs of captivity such as dubious rings, excessive wear or aberrant behaviour. Species for which the CDNA unanimously decided that all records refer to birds of captive origin are indicated with *. This includes records of birds of which all ancestors are assumed to be of captive origin (introduced species of British category C).

Hutchins's Canada Goose / Hutchins' Canadese Gans

Branta hutchinsii hutchinsii 2 January, *Strijen*, Zuid-Holland, photographed (*B h minima* not excluded); 30 January, Anjumerkolken, *Dongeradeel*, Friesland, adult,

photographed (photographs show *B h minima*); 28 April, Reiderpolder, *Delfzijl*, Groningen, adult (@ this taxon is only considered when photographs are available which clearly show the colour of breast and flank to exclude *B h minima* or *B h taverneri*). **Cinnamon Teal / Kaneeltaling** *Anas cyanoptera* 11 March, Quackjeswater, *Westvoorne*, Zuid-Holland, male (@ description incomplete). **Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend** *Aquila pomarina* 31 July, *Gulpen*, Limburg, adult (@ description incomplete). **Booted Eagle / Dwergarend** *Hieraetus pennatus* 8 October, *Amsterdam*, Noord-Holland, pale morph (@ aberrant Common Buzzard *Buteo buteo* not safely excluded). **Bonelli's Eagle / Havikarend** *Hieraetus fasciatus* 14 June, *Kaliwaal*, Ooypolder, *Ubbergen*, Gelderland, subadult (@ probably Common Buzzard). **Eleonora's Falcon / Eleonora's Valk** *Falco eleonora* 2 October, *Huisduinen*, *Den Helder*, Noord-Holland, dark morph (@ poor description). * **Demoiselle Crane / Jufferkraanvogel** *Anthropoides virgo* 13 March, *Breskens*, *Oostburg*, Zeeland, adult (*Walhout* 1999) (@ identification accepted but absence of ring not established). **pratincole / vorkstaartplevier** *Glareola* 26 July, *Wittevrouwen*, *Utrecht*, Utrecht, two (@ incomplete description of birds flying by). * **Kittlitz's Plover / Herdersplevier** *Charadrius pecuarius* 2-7 September, *Het Rutbeek*, *Enschede*, *Overijssel*, adult, photographed (*Birding World* 12: 361, 1999, *Dutch Birding* 21: 288, plate 308, 1999) (@ identification accepted but considered escaped on the basis of, amongst others, damaged bill and wings). **Bonaparte's Gull / Kleine Kokmeeuw** *Larus philadelphia* 12 November, *Huisduinen*, *Den Helder*, Noord-Holland, first-winter (@ poor description). **Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw** *Larus fuscus* 23 April, *Reinderslooi-Papenbeek*, *Bergen*, Limburg, third calendar-year (@ description incomplete); 28 September, *Westerplas*, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult (@ 'intermedius' type not excluded); 30 September, *Westerstrand*, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult (@ description incomplete); 2 October, *Maasvlakte*, *Rotterdam*, Zuid-Holland, adult, photographed (@ 'intermedius' type not excluded); 9 October, *Zandgat Nijstad*, *Hoogeveen*, *Drenthe*, two, adult (@ 'intermedius' type not excluded). **Ross's Gull / Ross' Meeuw** *Rhodostethia rosea* 28 November, *Zuidpier IJmuiden*, *Velsen*, Noord-Holland (@ poor description). **Greater Short-toed Lark / Kortteenleuwerik** *Calandrella brachydactyla* 17 October, *Oostelijke Binnenpolder*, *Maarssen*, *Utrecht* (@ poor description). **Sykes's Blue-headed Wagtail / Russische Gele Kwikstaart** *Motacilla flava beema* 24 April, *Maasvlakte*, *Rotterdam*, Zuid-Holland, male, photographed (*Dutch Birding* 21: 176, plate 182, 1999) (description partly wrong for this taxon, such as narrow supercilium and pale ear-coverts). **Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart** *Motacilla citreola* 3 May, *Den Helder*, Noord-Holland, male (yellow rectrices and undertail-coverts wrong for this species). **Rufous-tailed Scrub Robin / Rosse Waaierstaart** *Cercotrichas galactotes* 16 April, *Lepelaarsplassen*, *Almere*, *Flevoland*, singing, videoed (@ video shows a very pale *Cercotrichas*; head pattern and undertail pattern wrong

for Rufous-tailed Scrub Robin). **Western Black-eared Wheatear / Westelijke Blonde Tapuit** *Oenanthe hispanica* 31 August, *Kil van Hurwenen*, *Rossum*, *Gelderland*, female (@ poor description). **Brown Thrush / Bruine Lijster** *Turdus naumanni eunomus* 6 March, *De Wieden*, *Brederwiede*, *Overijssel* (@ description incomplete). **Booted Warbler / Kleine Spotvogel** *Acrocephalus caligatus* 17 October, *Maasvlakte*, *Rotterdam*, Zuid-Holland, photographed (@ photographs show juvenile *Garden Warbler* *Sylvia borin* with retarded moult). **Collared Flycatcher / Withalsvliegenvanger** *Ficedula albicollis* 1 June, *Nes*, *Ameland*, Friesland, male (@ poor description). **Wallcreeper / Rotskruiper** *Tichodroma muraria* 19 October, *Wieringerwerf*, *Wieringermeer*, Noord-Holland (@ description of a bird observed from a moving car during windy conditions without binoculars does not convince the CDNA). **Rose-coloured Starling / Roze Spreeuw** *Sturnus roseus* 12 October, *Westerplas*, *Schiermonnikoog*, Friesland, juvenile (@ only seen for a split second; bill not described). **Pale Rockfinch / Bleke Rotsmug** *Carpospiza brachydactyla* 31 July, *Oorsprongweg*, *Texel*, Noord-Holland (@ observation suffered from lack of critical 'second look'). * **Long-tailed Rosefinch / Langstaartroodmus** *Uragus sibiricus* 31 October to 8 November, *Hoek van Holland*, *Rotterdam*, Zuid-Holland, first-winter, photographed, sound-recorded (*Dutch Birding* 21: 367, plate 393, 1999) (@ identification accepted but considered escaped, being a short-distance migrant). **Girl Bunting / Cirlgors** *Emberiza cirlus* 22 June, *Zwanewater*, *Callantssoog*, *Zijpe*, Noord-Holland, three (@ poor description). **Species incertae** 18 October, *Parnassia*, *Bloemendaal*, Noord-Holland (@ description of bird flying past, at first thought to possibly be *White-headed Woodpecker / Witkopspecht* *Picoides albolarvatus*; description matches *Black-billed Puffbird / Roodzwarte Baardvogel* *Lybius guifsobalito*).

1998

Cory's/Scopoli's Shearwater / Kuhls/Scopoli's Pijlstormvogel *Calonectris borealis / diomedea* 11 October, *De Koog*, *Texel*, Noord-Holland (description incomplete). **Steppe Buzzard / Steppebuizerd** *Buteo buteo vulpinus* 30 March, *Enschede*, *Overijssel*, photographed (only 'classic' individuals are considered safe to identify in the field). **Great Snipe / Poelsnip** *Gallinago media* 9 October, *Eemshaven-Oost*, *Eemmond*, *Groningen* (description incomplete). **Laughing Gull / Lachmeeuw** *Larus atricilla* 18 October, *De Koog*, *Texel*, Noord-Holland, third-winter (@ description containing strange elements for this species, such as brown streaking in the neck; considered possible hybrid). **Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw** *Larus fuscus* 18 April, *Rutbekerveld*, *Enschede*, *Overijssel*, subadult ('intermedius' type not excluded); 19 September, *Klein Vink*, *Arcen en Velden*, Limburg, adult (withdrawn by observer); 1 October, *Klein Vink*, *Arcen en Velden*, Limburg, adult (withdrawn by observer); 4 October, *Klein Vink*, *Arcen en Velden*, Limburg, adult (withdrawn by observer); 5 November, *Eijsden*, Limburg, juvenile, photographed ('intermedius' type not excluded).

ed). **Ross's Gull / Ross' Meeuw** *Rhodostethia rosea* 21 August, Marsdiep, *Den Helder*, Noord-Holland, adult summer (description incomplete). **Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst** *Luscinia svecica svecica* 22-23 September, De Boschplaat, *Terschelling*, Friesland, immature male, photographed (@ taxon considered unsafe to identify in autumn without measurements). **Collared Flycatcher / Withalsvliegenvanger** *Ficedula albicollis* 6 September, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, adult female (description marginally insufficient to exclude Pied *F hypoleuca* or Semi-collared Flycatcher *F semitorquata*).

1997

Baillon's Crake / Kleinst Waterhoen *Porzana pusilla* 16 August, Makkumer Zuidwaard, *Wûnseradiel*, Friesland, videoed (@ incomplete description; video not showing much detail). * **Yellow-billed Grosbeak / Chinese Appelvink** *Eophona migratoria* 21 January, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, photographed (@ identification accepted but considered escaped). **Little Bunting / Dwerggors** *Emberiza pusilla* 1 November, Beuven, Strabrechtse Heide, *Someren*, Noord-Brabant (Common Reed Bunting *E schoeniclus* not safely excluded).

1996

Eastern Common Redstart / Oostelijke Gekraagde Roodstaart *Phoenicurus phoenicurus samamisisicus* 23 October, Kornwerderzand, *Wûnseradiel*, Friesland, female, photographed (females of this taxon considered unsafe to identify in the field).

1995

Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw *Larus fuscus* 18 February, Brouwersdam, *Middenschouwen*, Zeeland, adult summer, photographed (@ 'intermedius' type not excluded).

1993

Black-headed Wagtail / Balkankwikstaart *Motacilla feldegg* 24 April, Itteren, *Maastricht*, Limburg, male, photographed (dark-headed Grey-headed Wagtail *M thunbergi* not excluded).

1982

Red-headed Bunting / Bruinkopgors *Emberiza bruniceps* 11 July, Verdrongen Land van Saeftinge, *Hontenisse/Hulst*, Zeeland, male (@ no description).

1981

Red-headed Bunting / Bruinkopgors *Emberiza bruniceps* 17 May, Bovenkarspel, *Langedijk*, Noord-Holland, male (@ poor description).

1978

Ashy-headed Wagtail / Italiaanse Kwikstaart *Motacilla cinereocapilla* 20 May, Camminghapolder, *Leeuwarden*, Friesland, male (@ description incomplete; hybrid not excluded).

1977

Baillon's Crake / Kleinst Waterhoen *Porzana pusilla* 13 May, *Eijsden*, Limburg (@ description incomplete). **Little Crake / Klein Waterhoen** *Porzana parva* 31 May, De Hamert, *Bergen*, Limburg, singing (@ no description).

1976

Red-headed Bunting / Bruinkopgors *Emberiza bruniceps* 6 August, *Schiernonnikoog*, Friesland, male (@ poor description).

1974

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst *Luscinia svecica svecica* 15 September, Pannerden, *Rijnwaarden*, Gelderland, trapped (see main text).

1973

Red-headed Bunting / Bruinkopgors *Emberiza bruniceps* 3 June, Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland, male (@ poor description); 4 October, *Schiernonnikoog*, Friesland (@ no description).

1971

Red-headed Bunting / Bruinkopgors *Emberiza bruniceps* 29 June, De Muy, *Texel*, Noord-Holland, male (@ poor description).

1970

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst *Luscinia svecica svecica* 30 August, Westlandse Duinen, *Den Haag*, Zuid-Holland, trapped (see main text); 19 September, Zuidelijk Flevoland, *Almere/Lelystad/Zeevolde*, Flevoland, trapped (see main text); 26 September, Westlandse Duinen, *Den Haag*, Zuid-Holland, trapped (see main text). **Red-headed Bunting / Bruinkopgors** *Emberiza bruniceps* 7 May, *Rhenen*, Utrecht, male (@ no description).

1969

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst *Luscinia svecica svecica* 20 September, *Vlieland*, Friesland, trapped (see main text). **Red-headed Bunting / Bruinkopgors** *Emberiza bruniceps* 28 July, *Vlieland*, Friesland, male (@ no description).

1968

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst *Luscinia svecica svecica* 7 July, *Someren*, Noord-Brabant, trapped (see main text); 1 September, Westlandse Duinen, *Den Haag*, Zuid-Holland, trapped (see main text); 6 September, Westlandse Duinen, *Den Haag*, Zuid-Holland, trapped (see main text). **Red-headed Bunting / Bruinkopgors** *Emberiza bruniceps* 12 April, *Vlieland*, Friesland, male (@ no description).

1967

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst *Luscinia svecica svecica* 24 September, Oostelijk Flevoland, *Dronen/Lelystad*, Flevoland, trapped (see main text). **Red-headed Bunting / Bruinkopgors** *Emberiza bruniceps*

ceps 1 July, *Vlissingen*, Zeeland, male (@ no description); 27 September, *Knardijk*, *Lelystad*, Flevoland, male (@ no description).

1966

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst *Luscinia svecica svecica* 24 July, *Hoophuizen*, *Nunspeet*, Gelderland, trapped (see main text); 21 August, *Schiermonnikoog*, Friesland, trapped (see main text); 27 August, *Knardijk*, *Zeewolde/Lelystad*, Flevoland, trapped (see main text); 28 August, *Westlandse Duinen*, *Den Haag*, Zuid-Holland, trapped (see main text); 18 September and 1 October, *Oostelijk Flevoland*, *Dronten/Lelystad*, Flevoland, trapped (see main text). **Red-headed Bunting / Bruinkopgors** *Emberiza bruniceps* 29 May, *Texel*, Noord-Holland, male (@ no description).

1965

Mediterranean Yellow-legged Gull / Mediterrane Geelpootmeeuw *Larus michahellis michahellis* August, *Marken*, *Waterland*, Noord-Holland, found dead (see main text). **Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst** *Luscinia svecica svecica* 6 September, *Vlieland*, Friesland, trapped (see main text); 1 October, *Vlieland*, Friesland, trapped (see main text). **Red-headed Bunting / Bruinkopgors** *Emberiza bruniceps* 24 May, *Haagse Waterleidingduinen*, *Wassenaar*, Zuid-Holland (@ no description); 15 June, *St Maartenszee*, *Zijpe*, Noord-Holland (@ no description); 11 July, *Schiermonnikoog*, Friesland, male (@ no description); 31 July, 'Schouwen', *Westerschouwen/Middenschouwen*, Zeeland, male (@ no description); 22-23 August, *Vlieland*, Friesland (@ no description).

1964

Red-headed Bunting / Bruinkopgors *Emberiza bruniceps* 19 June, *Numansdorp*, *Strijen*, Zuid-Holland, male (@ no description); 20 October, *Maassluis*, Zuid-Holland, male (@ *Ploceus weaver* not safely excluded).

1963

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst *Luscinia svecica svecica* 14 August, *Knardijk*, *Lelystad*, Flevoland, two, male, trapped (see main text); 31 August, *Knardijk*, *Lelystad*, Flevoland, trapped (see main text). **Red-headed Bunting / Bruinkopgors** *Emberiza bruniceps* 8 June, *Haagse Waterleidingduinen*, *Wassenaar*, Zuid-Holland, male (@ poor description); 2 October, *Schiermonnikoog*, Friesland, male (@ no description); 17 October, *Schiermonnikoog*, Friesland (@ no description).

1962

Grey-headed Woodpecker / Grijskopspecht *Picus canus* 12 October, *Amby*, *Maastricht*, Limburg, adult male (@ poor description). **Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst** *Luscinia svecica svecica* 30 April to 5 May, *Baexem*, *Heythuysen*, Limburg, male (description contains some strange elements such as spotting on sides of breast); 14 September, *Knardijk*, *Lelystad*, Flevoland, male, trapped (see main text); 29

September, *Hoophuizen*, *Nunspeet*, Gelderland, adult male, trapped (see main text).

1961

Red-headed Bunting / Bruinkopgors *Emberiza bruniceps* 23 July, *Diemerzeedijk*, *Diemen*, Noord-Holland, male (@ poor description, no plumage details).

1958

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst *Luscinia svecica svecica* 9 September, *Zwarte Meer*, *Brederwiede/Genemuiden/Kampen*, Overijssel, male, trapped (see main text).

1953

Red-headed Bunting / Bruinkopgors *Emberiza bruniceps* early September, *Terschelling*, Friesland (@ no description).

1950

Red-headed Bunting / Bruinkopgors *Emberiza bruniceps* January, Zeeland (@ no description).

Acknowledgements

Bram Rijksen kindly provided the drawing of the Pygmy Cormorant on p 251. Jelle Scharringa kindly prepared the sonagram of the Tengmalm's Owl.

References

- Bakker, T 1999. DB Actueel: Heuglins Meeuw in Groningen: nieuw voor Nederland? Dutch Birding 21: 239-240.
- van den Berg, A B & Bosman, C A W 1999. Zeldzame vogels van Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Haarlem.
- van den Berg, A B, van Loon, A J & McGeehan, A 2000. Aalscholver met kenmerken van Grote Aalscholver te Heel in februari 2000. Dutch Birding 22: 21-25.
- van Beusekom, R F J, Linders, K, Pahlplatz, R & Ebels, E B 2000. Drie Bonte Tapuiten in Nederland in oktober-november 1999. Dutch Birding 22: 283-287.
- van Dongen, R M, Hofland, R & de Rouw, P W W 1999. Recente meldingen Nederland: december 1998-november 1999. Dutch Birding 21: 58-61, 121-123, 179-185, 232-236, 296-300, 360-369.
- van Dongen, R M, Brouwer, R E, Hofland, R & de Rouw, P W W 2000. Recente meldingen Nederland: december 1999-februari 2000. Dutch Birding 22: 46-53.
- Ebels, E B 1998. Huiskraai broedend in Hoek van Holland in 1997 en 1998. Dutch Birding 20: 291-195.
- Ebels, E B & Menkveld, E 1999. DB Actueel: Ruigpootuil bij Norg. Dutch Birding 21: 127.
- Ebels, E B, Stoopendaal, W, Tims, C & Vink, A 2000. Dwergaalscholwers bij Montfoort in januari 1999 en in Oostvaardersplassen in juni 1999. Dutch Birding 22: 129-134.
- Hoekstein, M 2000. Vale Gier met Franse ring in Zeeland in juni 1999. Dutch Birding 22: 141-143.

- Loos, B & Wassink, A 1999. Family of Black Brants on Texel in March 1998. *Dutch Birding* 21: 97.
- Plomp, M, Boon, L J R, Groenendijk, C, Groenewoud, E, Janse, W, Wassink, A & van den Berg, A B 2000. *Dutch Birding* video-jaaroverzicht 1999. Linschoten.
- Postma, P & Brix, M 1999. Schwarzbäuchige Ringelgans-Familie überwintert in Europa. *Ornithol Mitt* 51: 352-353.
- Stoopendaal, W & Tims, C 1999. DB Actueel: Dwergaalscholver bij Montfoort. *Dutch Birding* 21: 64.
- Vink, A, Janssen, W B & Ouwerkerk, A 2000. Rode Rotslijsters op Hoge Veluwe in mei 1998 en in Lauwersmeer in mei 1999. *Dutch Birding* 22: 13-15.
- Walhout, J 1999. DB Actueel: Jufferkraanvogel langs Breskens. *Dutch Birding* 21: 126-127.
- Wiegant, W M, de Bruin, A & CDNA 1999a. Rare birds in the Netherlands in 1997. *Dutch Birding* 21: 65-81.
- Wiegant, W M, de Bruin, A & CDNA 1999b. Rare birds in the Netherlands in 1998. *Dutch Birding* 21: 309-329.

Roland E van der Vliet, Pearsonlaan 15, 3527 CA Utrecht, Netherlands
A (Bert) de Bruin, Albertine Agnesplein 8a, 9717 EV Groningen, Netherlands
Jan van der Laan, Brouwerstraat 19, 1814 HX Alkmaar, Netherlands
CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Netherlands (cdna@dutchbirding.nl)

Juvenile dark-morph Long-tailed Jaeger collected in the Netherlands

C S (Kees) Roselaar & Tineke G Prins

In June 1998, the Zoölogisch Museum at Amsterdam (ZMA) received a number of frozen bird specimens from Vlieland, Friesland, presented by the heirs of Huybert van Eck (1929-1998), a resident of this island. During his long-term study of *Parus* tits on Vlieland for the Netherlands' Institute of Ecological Research at Heteren, Gelderland (NIOO), van Eck regularly received live birds from the local villagers. The birds were housed in a small bird hospital run by him and E Hodes-Horst. Freshly dead birds were also frequently offered. Any casualty was kept in the refrigerator and from time to time a parcel with frozen birds was sent to the ZMA. For various reasons, no birds were sent from c 1985 onwards and the number of frozen birds gradually mounted up, approaching c 500 upon van Eck's death in 1998. The ZMA was asked for help and was pleased to collect these specimens, especially because several rare birds were known to be included.

Surprisingly, one of the two juvenile Long-tailed Jaegers *Stercorarius longicaudus* (hereafter *longicaudus*) amongst them belonged to the dark morph, an exceptionally rare morph in *longicaudus*, especially in juveniles. Cramp & Simmons (1983), for instance, were still of the opinion that dark-morph juveniles do not exist in *longicaudus*. The dark-morph bird had been found dying on 13 September 1991 on Vlieland, in an open pinewood close to Oost-Vlieland, c 1 km from the North Sea.

Description

On dissection at the ZMA, the Vlieland bird appeared to be a juvenile female in emaciated condition (weighing 189 g), with an empty stomach, no active moult of the body-feathers and a straight and thin oviduct. Before skinning, the wing measured 307 mm, the tarsus 45.9 mm and the bill 27.8 mm. One and half year after skinning, the measurements had been changed to

273 Long-tailed Jaegers / Kleinste Jagers *Stercorarius longicaudus*, darker variants of juvenile barred and juvenile dark morphs: barred morph (left), ZMA 37359, female, Zundert, Noord-Brabant, Netherlands, 15 August 1987; dark morph (right), ZMA 54027, female, Vlieland, Friesland, Netherlands, 13 September 1991 (Hans van Brandwijk/ZMA)

301 mm (wing), 45.4 mm (tarsus) and 27.2 mm (bill), apparently due to desiccation; the central rectrices then measured 141 mm (to the point of insertion in the skin) and the nail of the bill 15.1 mm. It is preserved as study skin with spread wing detached as ZMA 54027.

HEAD Forehead and crown sooty-black, feathers faintly tipped with pale buff. Chin and throat, side of head and hindneck deep grey, marked with ill-defined black shaft-streaks.

UPPERPARTS Sooty-black, feathers narrowly tipped with buff.

UNDERPARTS Sooty-grey, with traces of pale buff fringes to feathers of belly, flank and lateral vent.

WING Remiges and primary-coverts black, tips rounded; shaft of outer two primaries white and that of other primaries sepia. Other upperwing-coverts and tertials sooty-black, few marginal, median and greater coverts as well as tertials with narrow pale buff tip. Underwing-coverts and axillaries dark grey, few marginal and inner feathers with concealed pale buff subterminal spot.

TAIL Black, tinged with plumbeous towards base. Tip of rectrices broadly rounded; tips of central rectrices (t1) exceeding those of outermost ones (t6) by 30 mm.

Uppertail- and undertail-coverts black, with very faint pale buff fringing (without pale subterminal barring).

BARE PARTS (after several years in freezer) Bill grey-blue, with black tip. Leg pale blue, with black terminal two-thirds of toes and webs.

Identification

Identification of a dark-morph jaeger may cause problems because some plumage features normally used for identification are no longer appropriate. In fact, van Eck, confused by the unusual plumage, had labelled the Vlieland bird as Pomarine Jaeger *S pomarinus* (hereafter *pomarinus*). As measurements of *longicaudus* and *pomarinus* are far apart, separation of these is easy, especially in the hand, regardless of coloration. Because of the large overlap in measurements and plumage characters between dark-morph *longicaudus* and Parasitic Jaeger *S parasiticus* (hereafter *parasiticus*), separation of these is less simple. The otherwise useful characters of general body coloration (greyish in *longicaudus* and brownish in *parasiticus*), coloration of pale feather-fringes and -bars (whitish to pale buff in *longi-*

caudus and warm buff to rufous-brown in *parasiticus*) and occurrence of a pale fringe to and sub-terminal bar on the central rectrices (present in *longicaudus* and absent in *parasiticus*) may no longer apply. The following differentiating characters still remain.

1 The number of outer primaries with a white shaft is two in *longicaudus* and three in *parasiticus*. In the Vlieland bird, the two outer primaries have white shafts.

2 The extent of the tips of the central rectrices (t1) beyond those of the outermost rectrices (t6) is 23.2 ± 4.71 mm (mean \pm standard deviation; range 18-33 mm, n=44) in juvenile *longicaudus* and 17.2 ± 3.90 mm (range 12-22 mm, n=34) in juvenile *parasiticus*. The extent is usually (36 of 44 birds) 20 mm or more in *longicaudus* and usually (26 of 34 birds) 19 mm or less in *parasiticus*. In the Vlieland bird, t1 extends 30 mm beyond t6.

3 The tip of t1 is rounded in juvenile *longicaudus* and pointed in juvenile *parasiticus* (in the latter, most sharply so in those juveniles which show the longest central rectrices). In the Vlieland bird, t1 is rounded.

4 The bill is short with a strongly hooked tip in *longicaudus* while it is often more slender with a less strongly developed nail in *parasiticus*. The bill-to-nail ratio is 2.04 ± 0.12 (mean \pm standard deviation; range 1.83-2.20, n=38) in *longicaudus* and 2.23 ± 0.14 (range 2.03-2.50, n=34) in *parasiticus*. In the Vlieland bird, the ratio is 1.80, ie, (almost) within the (theoretical, ie, three times the standard deviation) range of *longicaudus* but well outside the range of *parasiticus*.

The following may be additional features, although these may also be affected by the colour saturation of dark morphs.

5 The white at the base of the under primaries extends only up to c 2 cm beyond the greater primary-coverts in *longicaudus* and up to c 7 cm in *parasiticus*. In the Vlieland bird, c 2 cm of white is visible as in normal (barred) juvenile *longicaudus*.

6 The outer primary-tips are rounded and show none or just a narrow and even pale fringe in juvenile *longicaudus*. The tips are more pointed in *parasiticus*; their pointed shape is enhanced by a generally broader and uneven pale margin broken by a black point at the shaft. It should, however, be pointed out that in dark-morph *parasiticus* the pale tips can be lacking as well (Olsen 1992, Olsen & Larsson 1997). In the Vlieland bird, the primary-tips are rounded and dark.

7 The measurements are somewhat smaller in

longicaudus and larger in *parasiticus* but there exists a considerable overlap. Most measurements of the Vlieland bird are in the range shared by both species but the wing and tail lengths are perfect for a mean juvenile female *longicaudus* and just too short for a juvenile female *parasiticus* (although still within the theoretical range).

In conclusion, the characters of the Vlieland bird clearly fit those of a juvenile *longicaudus*. Characters separating *longicaudus* and *parasiticus* additional to those mentioned above can be found in Olsen (1986, 1989, 1992), Olsen & Christensen (1984), Butler & McLoughlin (1989), Ullman (1990) and Olsen & Larsson (1997).

Occurrence of dark-morph in juvenile *longicaudus*

So far, two morphs have been described for *longicaudus*: a pale morph, with largely white head and underparts and black-and-white-barred upperparts, underwing-coverts and tail-coverts; and a barred morph, characterized by a greyish-black plumage, with more or less close whitish barring on head, underparts, underwing-coverts and tail-coverts (cf C S Roselaar in Cramp & Simmons 1983). According to Cramp & Simmons (1983), all types of intermediates occur between these morphs and the darkest variants of the barred morph are sometimes called 'dark morph' (eg, Olsen 1986, 1992, Butler & McLoughlin 1989, Knolle 1994, Kjellén 1997, Olsen & Larsson 1997) but these still possess pale barring on tertials, underwing-coverts and tail-coverts, albeit sometimes narrow (for variation, see plates 274-275). With such a continuous variation between morphs, one may easily conclude that a dark-morph *longicaudus* is just the end of a continuous cline of darkening, in the same way as the pale morph is the palest extreme of the barred morph. However, the darkest barred-morph among the c 110 skins of juvenile *longicaudus* examined in Universitetets Zoologiske Museum at København, Denmark (ZMUK), Natural History Museum at Tring, England (BMNH), Zoologisches Forschungsinstitut und Museum Alexander König at Bonn, Germany (ZFMK), Zoologisch Museum at Amsterdam, Netherlands (ZMA), and Nationaal Natuurhistorisch Museum at Leiden, Netherlands (NNM), still shows narrowly off-white-fringed body-feathers and, more importantly, still has extensive and contrasting black-and-white barring on vent, underwing-coverts and uppertail- and undertail-coverts. The step from this darkest barred variant to uniformly dark plumage seems too large to consider the dark morph as just the end of a continuous cline of

Juvenile dark-morph Long-tailed Jaeger collected in the Netherlands

274-275 Long-tailed Jaegers / Kleinste Jagers *Stercorarius longicaudus*, juveniles showing variation in upperparts (plate 274) and underparts (plate 275). From bottom to top: pale morph, ZMA 15441, male, beach between IJmuiden and Zandvoort, Noord-Holland, Netherlands, 25 September 1960; paler variant of barred morph, ZMA 31490, male, Houtribdijk, Enkhuizen, Noord-Holland, 9 September 1976; darker variant of barred morph, ZMA 37359, female, Zundert, Noord-Brabant, Netherlands, 15 August 1987; dark morph, ZMA 54027, female, Vlieland, Friesland, Netherlands, 13 September 1991 (*Hans van Brandwijk/ZMA*)

increasing colour saturation (see birds depicted in plate 273).

Alternatively, one may suggest that the occurrence of dark *longicaudus* is due to melanism and that genuine dark morphs do not exist in this species, in contrast to *parasiticus* and *pomarinus*. Apart from the fact that melanism is very rare in Lariformes, one would suppose that in melanistic birds the entire feathering as well as the bill-base and legs should be blackish. However, the bill-base and a large part of the leg are pale blue in the Vlieland bird, as in normal birds, while the (concealed) bases of the body-feathers are white, similar to dark-morph *parasiticus* and *pomarinus*. The feather-bases are also white in other dark-morph *longicaudus* examined.

Other records of dark-morph *longicaudus*

The below records of genuine dark-morph *longicaudus* (ie, with – virtually – uniformly dark underwing-coverts and tail-coverts) refer to juvenile (record 5), immature (records 3-4) and adult birds (records 1-2 and 6-8). These records include collected (records 1-3), photographed (records 4-5) and observed birds (records 6-8).

Apparently, the Vlieland bird is the first collected juvenile dark-morph *longicaudus* (cf Cramp & Simmons 1983).

1 An adult *longicaudus* collected in Greenland in August 1883 (ZMUK 46317). We examined the bird. In contrast to adult dark-morph *parasiticus*, the plumage is entirely slate-grey, except for a blackish cap, yellowish cheeks and black remiges and rectrices. It is not as uniformly dark sooty-brown as in *parasiticus*. The white of the underparts is replaced by slate-grey, similar in tinge to the coloration of the upperparts. The bird's dark coloration may be due to immaturity but this is at variance with a strongly elongated tail typical for an adult in summer plumage (the tip of t1 extends 181 mm beyond that of t6 as in normal adult).

2 An adult *longicaudus* collected in Greenland (no date) (ZMUK; Salomonsen 1950-51, Boertmann 1994). It looks similar to bird 1.

3 An immature (probably second- or third-summer) male *longicaudus* collected in Greenland in August 1974 (ZMA 27853, plate 276). The bird is moulting, as can be expected from an immature, actively replacing sooty-black feathers

276 Long-tailed Jaeger / Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus*, dark morph, ZMA 27853, male, immature (probably second- or third-summer), Kap Hope, Scoresby Sund, eastern Greenland, 14 August 1974
(Hans van Brandwijk/ZMA)

(similar to those of the Vlieland bird) by slate-grey feathers (similar to those of bird 1). The central rectrices are growing and their shape is typical for an immature or an adult in winter plumage (broad with a sharply drawn-out point, rather than gradually tapering towards the tip as in adult summer plumage). The primaries are rather fresh and the black older body-feathers are not juvenile, suggesting the bird is two years old and not one year old.

4 An immature (probably second- or third-summer) *longicaudus* photographed in Sweden in June 1971 (Olsen & Larsson 1997: figure 114). It closely resembles bird 3 but shows a well-developed adult-like tail and is possibly one year older.

5 A juvenile *longicaudus* photographed in Denmark in September 1985 (Olsen 1986: photographs 43-44; Olsen 1992: photographs 66-67). It looks similar to the Vlieland bird.

6-7 Two (among seven) adult *longicaudus* observed along the Falkland Current off Argentina in March 1983 (Veit 1985). Both birds were in fresh summer plumage, with the central rectrices growing as usual for adults at this time of year. The plumage was entirely sooty-grey, except for a pale border along the black cap in one of the birds, apparently caused by yellow 'ornamental' feathers (as in bird 1).

8 An apparent dark-morph adult *longicaudus* ('uniform dark brown with long narrow tail-points') observed in France in April 1985 (Dieter & Poley 1986).

The following observation may also possibly refer to dark-morph birds:

9 A dark-morph *longicaudus* in winter plumage was collected in Brazil in December 1984 (Vooren & Chiaradia 1989). The bird had, however, greyish-white-tipped belly-feathers and faintly white-banded flanks and undertail-coverts. It was aged as adult because of the all-black legs, an ageing character that is perhaps not reliable in dark morphs. The tail projection of 34 mm fits birds of any age in winter plumage and does not even exclude a juvenile. Without the specimen at hand and without photographs, the bird is difficult to place. It may be an immature or adult dark morph in winter plumage but perhaps it is just a dark barred-morph juvenile.

The following dark birds are best considered to belong to darker variants of the barred morph juvenile:

1 A dark juvenile *longicaudus*, photographed in Sweden in September 1991 (Olsen & Larsson 1997: figure 131), closely resembles the Vlieland

bird but it shows barring on the lateral undertail-coverts.

2 A dark juvenile *longicaudus*, photographed in England in September 1989 (Butler & McLoughlin 1989), is clearly, though narrowly, barred on the underwing-coverts and undertail-coverts. These are better considered as extremely dark barred-morph birds. The same applies to *longicaudus* 3-4, dark juveniles photographed in Belgium in September 1996 (Olsen & Larsson 1997: figure 123) and in Germany in September 1998 (Limicola 12: 280, 1998) and to many other 'dark-type' *longicaudus* cited in the literature. Of the many immature *longicaudus* seen along the Falkland Current off Argentina in March 1983 (Veit 1985), 30% had entirely dark underparts but, as 'dark barring on the flanks was usually evident', these apparently are also mostly dark variants of the barred morph.

Do dark-morph juveniles moult into dark-morph adults?

Some basic questions regarding a dark-morph *longicaudus* include: 1 whether a dark-morph plumage would persist throughout the life of a bird, thus, if a dark-morph juvenile would develop into a dark-morph adult; and 2 would a dark morph in summer plumage also be a dark morph in winter plumage? Very little is known about this, not even in *parasiticus* and *pomarinus* where dark morphs are more common, mainly because the birds are difficult to follow in the moulting periods which occur at sea away from the breeding grounds. Bird 3 seems to give a positive answer to question 1 because it shows some moult from a blackish juvenile-like plumage into a slate-grey adult plumage. However, question 2 is less straightforward as the same specimen (bird 3) also has a few white feathers mixed among the dark ones on the breast, apparently belonging to a previous or next winter plumage. Likewise, the adult dark morph (bird 1) from August, otherwise in full summer plumage, shows some winter-plumage body-feathers as can be expected from a (failed) breeding bird at this time of year. However, these feathers show traces of barring as if the bird is moulting into a barred winter morph. It can not be excluded that the winter plumage of dark-morph adults shows some traces of barring which is in agreement with the data provided by Vooren & Chiaradia (1989). Obviously, further research of dark morphs throughout the annual cycle is needed.

Acknowledgements

E Hodes-Horst presented the large collection of frozen birds among which the dark-morph *longicaudus* was found. Jan Visser (NIOO) helped us when we were on Vlieland and provided further information on Huybert van Eck. Hans van Brandwijk made photographs of crucial specimens and gave literature from his extensive jaeger files on loan. The curators of the zoological collections of the museums at København (ZMUK), Tring (BMNH), Bonn (ZFMK) and Leiden (NNM) permitted access to their collections. Ko de Korte allowed publication of the data of the dark-morph *longicaudus* he collected (ZMA 27853, plate 276). Alexander Buhr helped with the literature and Arne Mooers and Vincent Nijman commented on the manuscript. They all receive our cordial thanks.

Samenvatting

JUVENIELE DONKERE-VORM KLEINSTE JAGER IN NEDERLAND Het Zoologisch Museum in Amsterdam (ZMA) ontving in juni 1998 van wijlen Huybert van Eck een zeer donkere Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus* van Vlieland, Friesland, die daar stervend was gevonden op 13 september 1991. Deze vogel viel onmiddellijk op door zijn geheel zwartachtige kleur, gelijk aan die van een juveniele donkere-vorm Kleine Jager *S. parasiticus*, en zonder de kenmerkende zwart-witte bandering op ten minste boven- en onderstaartdekveren en ondervleugeldekveren die normale juveniele Kleinste Jagers tonen. Door een aantal kenmerken, zoals het bezit van witte schachten aan slechts twee buitenste handpennen, relatief lange en aan de punt afgeronde middelste staartpennen, en een relatief korte en dikke snavel was duidelijk dat het toch een donkere-vorm Kleinste en geen Kleine Jager betrof. Over het voorkomen van een donkere vorm bij Kleinste Jagers is nog heel weinig bekend. Uit publicaties en museumcollecties kon slecht een aantal van acht min of meer zekere gevallen worden gedestilleerd, verdeeld over verschillende leeftijdscategorieën. Naast de donkere-vorm juveniel van Vlieland wordt ook een tot nu toe ongepubliceerd exemplaar genoemd van een subadulte donkere-vorm van Groen-

land (augustus 1974, in ZMA). Vermoedelijk zijn donkere-vorm juveniele Kleinste Jagers ook donker in adult kleed, maar of dit voor zowel broed- als winterkleed geldt is nog volstrekt onduidelijk. In ieder geval zijn donkere-vorm juveniele Kleinste Jagers nagenoeg uniform grijsig zwart, terwijl donkere-vorm volwassen exemplaren in broedkleed donker leigrijs zijn met zwarte vleugel- en staartpennen.

References

- Boertmann, D 1994. An annotated checklist of the birds of Greenland. Medd Grønlt Biosci 38: 1-63.
- Butler, A & McLoughlin, J 1989. Identification of a dark juvenile Long-tailed Skua. Birding World 2: 362-364.
- Cramp, S & Simmons, K E L (editors) 1983. The birds of the Western Palearctic 3. Oxford.
- Dieter, I & Poley, D 1986. Beobachtung der dunklen Phase einer Falkenraubmöwe (*Stercorarius longicaudus*). Beitr Vogelkd 32: 190-191.
- Kjellén, N 1997. Skuas on the Eurasian tundra: relative occurrence of species, ages and colour phases. Ibis 139: 282-288.
- Knolle, P 1994. Kanttekeningen bij herkenning van juveniele Kleinste Jager. Dutch Birding 16: 202-205.
- Olsen, K M 1986. Labbar: en bestämningssguide till släktet *Stercorarius*. Anser Suppl 20: 1-72.
- Olsen, K M 1989. Field identification of the smaller skuas. Br Birds 82: 143-176.
- Olsen, K M 1992. Jagers: een vogelgids voor de jagers *Stercorarius* van het Noordelijk Halfrond. Haarlem.
- Olsen, K M & Christensen, S 1984. Identification of juvenile skuas. Br Birds 77: 448-450.
- Olsen, K M & Larsson, H 1997. Skuas and jaegers: a guide to the skuas and jaegers of the world. Mountfield.
- Salomonsen, F 1950-51. The birds of Greenland. Copenhagen.
- Ullman, M 1990. Long-tailed Skua identification. Birding World 3: 28-29.
- Veit, R R 1985. Long-tailed Jaegers wintering along the Falkland Current. Am Birds 39: 873-878.
- Vooren, C M & Chiaradia, A 1989. *Stercorarius longicaudus* and *S. parasiticus* in southern Brazil. Ardea 77: 232-234.

C S (Kees) Roselaar, Zoological Museum, University of Amsterdam, PO Box 94766, 1090 CT Amsterdam, Netherlands (roselaar@bio.uva.nl)

Tineke G Prins, Zoological Museum, University of Amsterdam, PO Box 94766, 1090 CT Amsterdam, Netherlands (prins@bio.uva.nl)

Brown Shrike at Gedser, Denmark, in October 1988

Kasper Thorup

On 15 October 1988, at c 10:00, Rolf Christensen and I found an interesting shrike *Lanius* at Kroghage, Gedser, Falster, Denmark. It stayed in an area with tall shrub and scattered trees, close to a small forest. The bird was very tame. It would approach us down to 30 cm to try to snatch a dead Dunnock *Prunella modularis* that we were unintentionally close to stand on! Initially, it was thought to be an adult female Red-backed Shrike *L. collurio* because of the small amount of barring and the rather well-developed dark face-mask. However, the rather long rufous tail, which was moved slowly from side to side and up and down, the lack of white in the tail and the unusual tameness did seem a bit odd for Red-backed Shrike. This, together with the very late date, made us strongly suspect that it could be an 'isabelline shrike' (ie, Chinese *L. isabellinus*, Turkestan *L. phoenicuroides* and Daurian Shrikes *L. speculigerus*; cf Sangster et al 1999) although several characters, like the rather rufous mantle and the lack of a contrasting reddish tail, did not seem to support this. After the bird had been photographed, we tried to mistnet it, with the dead Dunnock as bait. This succeeded at c 11:15. In the hand, it was identified as isabelline shrike because of the presence of emarginations on p3-5. After consulting Svensson (1984), it was re-identified as Brown Shrike *L. cristatus* as too many features were wrong for isabelline shrike, yet fitted Brown Shrike. However, a number of features in Svensson (1984) did not fit well (which were corrected in Svensson 1992). The few birders in the area were then notified and c 10 persons came to see the Brown Shrike. As it was a rather busy day ringing, the bird was kept until c 15:30 (when it was released at the same place where it had been trapped); it was not seen again.

The morning of 15 October had been foggy (with visibility down to 400 m), with a weak easterly wind. The period was dominated by easterly winds and large numbers of grounded migrants. On 12 October, a Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus* was seen at Kroghage and, on 13 October, a Siberian Stonechat *Saxicola maura* was ringed here.

The record was accepted by the Danish rarities

committee as the first Brown Shrike for Denmark (Olsen 1991) and constituted the second of the only three (or four) records established so far in Europe. The first was an adult at Grutness, Sumburgh, Shetland, Scotland, from 30 September to 2 October 1985 (Hume 1993). The third (or fourth) was a first-winter trapped and ringed on Fair Isle, Shetland, Scotland, on 21 October 2000 (Deryk Shaw in litt). All three records refer to the subspecies *L. c. cristatus*. The record of an adult at Ballyferriter, Kerry, Ireland, from 22 November to 10 December 1999 constituted, if accepted into category A, the third for Europe (Crosher 1999). This record refers to the subspecies *L. c. lucionensis*.

Description

SIZE & STRUCTURE In hand, bird appeared smaller and lighter than Red-backed Shrike. However, relatively large head and bill made bird looking large in field. Tail rather long.

HEAD Crown warm brown with few dark markings. Forehead pale buff just above bill and nape brown with greyish tone. Ear-coverts uniform dark brown, forming rather well-developed dark face-mask. From above eye and backwards, almost pure white supercilium. Eye-ringing whitish, buffish above eye and broken in front of eye by dark spot. Lore white to buffish-white, cheek whitish and throat pale buffish.

UPPERPARTS Mantle as crown, lower part with many black and brown markings. Rump (including uppertail-coverts) paler and brighter than mantle and more rufous, with correspondingly paler markings.

UNDERPARTS Off-white. On breast and flank, some dark brown chevrons; chest (c 1 cm) completely without marks.

WING Lesser and median coverts brownish with black or dark brown subterminal line and paler fringe. Greater coverts dark brown with black subterminal line and pale rufous fringe. Three inner greater coverts with black subterminal line substituted by pale rusty-red spot on shaft. Primary-coverts brown-black with paler brown outer web, inner primary-coverts with buffish tip. Alula dark with whitish fringe. Primaries blackish-brown with narrow buff outer edge and whitish tip. On p4-6 (primaries numbered ascendingly), outer edge whitish close to primary-coverts. Secondaries and tertials with wider rusty buffish-white outer edge and tip, on tertials rather well defined. Under remiges greyish-black with whiter inner web. Underwing-coverts buff-

white with few blackish-brown markings.

TAIL Uppertail fox-red, not as rufous and bright as rump, colour like in Thrush Nightingale *Luscinia luscinia*. Rectrices (excluding two central ones) with whitish outer edge, becoming more extensive towards outer rectrices (reaching further up feather). Central rectrices without white tip. Outer web darkest on central rectrices and palest (buff to pale buff) on outermost ones. Only hint of growth-bars present. Undertail pale grey-brown to brown-grey. Undertail-coverts buff, more rufous centrally.

BARE PARTS Iris dark brown to dark purple. Bill pale grey-brown to greyish-blue with darker tip; upper mandible darker than lower. Rictal bristles long and black. Leg blue-grey with sole pale buff-white and claws blackish-brown.

MEASUREMENTS (no moulting or growing feathers) Wing (right) 82 mm. P2=p7/8 (1 mm shorter than p7). Notch on p2-6. Emarginations on p3-5 (on p3 3.3 mm from tip, on p4 4.2 mm and on p5 5.2 mm). P1 5.5 mm longer than primary coverts. P2 11.5 mm shorter than wing-tip (p3). Wing-tip ending equal to uppertail-coverts. Tail (slightly worn) 78 mm. Tail-rounding (difference between shortest and longest rectrices) 19 mm. Width of rectrices (at broadest point, different from Svensson 1992) 8-9.5 mm. Bill (to skull) 17.5 mm (small piece of bill-tip broke off in captivity before measuring). Bill depth (at feathering) 7.7 mm.

VOICE In hand, called like Red-backed Shrike; otherwise silent.

HABITS Very tame. Tail was moved slowly from side to side and up and down.

HABITAT Area with tall shrub and scattered trees, close to small forest.

Identification

The following characters supported the identification as Brown Shrike (cf Dean 1982, Svensson 1992, Hume 1993, Olsen et al 1996, Lefranc & Worfolk 1997, Votier 1998, Worfolk 2000).

Size and structure

In the hand, the bird appeared smaller and lighter than Red-backed Shrike. As it was very much attracted to food (the Dunnock), it may be assumed that it was a hungry (and probably lean) bird (unfortunately it was not weighed). Brown Shrike has the same (or longer) total length as Red-backed Shrike but a longer tail and therefore an absolute smaller (or similar) body size. The relatively large head and bill, though, did make the bird look large in the field. The bill was rather small for Brown Shrike. It still appeared quite strong for this type of shrike and, together

277-278 Brown Shrike / Bruine Klauwier *Lanius cristatus* of subspecies *L c cristatus*, first-winter plumage (or partial first-winter plumage), Kroghage, Gedser, Falster, Denmark, 15 October 1988 (*Kasper Thorup*)

with the rather large head, the bird showed the appearance typical of Brown Shrike.

Plumage

The head-markings, especially the dark ear-coverts and the paleness above the eye, were typical of isabelline shrikes and Brown Shrike. The latter tends to have more white above the eye. The upperparts were too brown and darker than on most isabelline shrikes. The ground colour of the primaries was blackish-brown. It is paler on most isabelline shrikes. The pale fringes to the secondaries and tertiaries do not normally stand out as much on first-year Red-backed Shrike and isabelline shrikes. In general, Red-backed Shrike is a more richly patterned bird whereas on most isabelline shrikes the pale fringes tend to be of the same paler colour as the mantle. The grey-brown to brown-grey undertail was different from that in Red-backed Shrike (grey) and isabelline shrikes (reddish-brown). The rufous-buff undertail-coverts were typical of Brown Shrike. The more vividly coloured rump, contrasting with both tail and mantle (which are nearly of the same colour), is typical of Brown Shrike. Isabelline shrikes show a reddish tail and rump (often the tail is contrastingly darker than the rump in Turkestan Shrike), contrasting with the mantle. On Turkestan Shrike, the taxon most closely resembling Brown Shrike, the tail tends to show a more pronounced contrast between the central (darker) and outer (paler) rectrices. Also, the tail of Turkestan Shrike tends to darken towards the tip, reminding of Common Redstart *Phoenicurus phoenicurus* on the most marked individuals. The presence of growth-bars on the rectrices is typical of many Brown Shrikes (Svensson 1992) but many others lack this feature (as the present bird).

Bare parts

The legs were blue-grey, clearly different from the dark or blackish legs normally found in Red-backed Shrike and isabelline shrikes. The leg colour of Brown Shrike is also described as dark or blackish. However, in India, I saw a number of Brown Shrikes (*L c cristatus*) with blue-grey legs. Migrant Brown Shrikes I observed on Happy Island, Beidaihe, China, more commonly had dark legs (*L c lucionensis* and *L c cristatus*/*L c confusus*?) although a few showed greyish legs (*L c cristatus*).

Measurements

The wing length (82 mm) was too short for both Red-backed Shrike (88-100 mm) and isabelline

shrikes (88-101 mm). It is 80-90 mm in Brown Shrike (Svensson 1992). The wing formula with $p_2=p_7/8$ and emarginations on p_3-5 excluded Red-backed Shrike (in which $p_2=p_4/5$ (p_5) [p_4 or $p_5/6$] and emarginations on p_4-5 only (Svensson 1992)). $P_2=p_7/8$ was shorter than in isabelline shrikes ($p_2=p_5/6$ or p_6 ($p_6/7$) [p_7]) and most Brown Shrikes ($p_2=p_6/7$ or p_6 ($p_5/6$)) (Svensson 1992). A single Brown Shrike in the skin collection at the Zoologiske Museum at København, Denmark, had p_2 almost equal to p_7 . The width of the rectrices (8-9.5 mm) fitted Brown Shrike (6.5-9.5 mm) and was less than in isabelline shrikes (9-11 mm) (Svensson 1992). The tail-rounding (19 mm) only fitted Brown Shrike (17-25 mm) as it is 9-11 mm in isabelline shrikes and even less in Red-backed Shrike (Svensson 1992). The tail/wing ratio (0.95) was within the range of Brown Shrike (0.90-1.01) and higher than in both Red-backed Shrike (0.73-0.83) and isabelline shrikes (0.80-0.93) (Svensson 1992).

Age

The bird was aged as first-year because of the presence of a subterminal black line on the coverts and the dark barring on most body parts. Adult Brown Shrike usually lacks any barring (males) or shows only little barring (females). It was in first-winter plumage (or in partial first-winter plumage as a result of a suspended post-juvenile moult) as the juvenile plumage of Brown Shrike shows much more barring. Typically, Brown Shrike suspends the post-juvenile moult during migration. Still, it results in the loss of most of the juvenile barring, giving the bird a much plainer look.

Subspecies

The bird showed characters of *L c cristatus*. *L c lucionensis* is more grey-brown above with a greyer crown and paler forehead; *L c superciliosus* is much richer rufous-brown above with a paler forehead (Worfolk 2000). *L c cristatus* is the most likely subspecies to reach Europe. *L c lucionensis* and *L c superciliosus* are highly unlikely to occur in this region (cf Worfolk 2000).

Habits

The tail movements were typical of isabelline shrikes and Brown Shrike.

Habitat

The bird favoured less open habitat than typical of Red-Backed Shrike and particularly isabelline shrikes.

Identification of first-winter Brown Shrike

Identification of isabelline shrikes and Brown Shrike has been dealt with rather thoroughly in the literature (Dean 1982, Svensson 1992, Hume 1993, Olsen et al 1996, Lefranc & Worfolk 1997, Votier 1998, Worfolk 2000). Isabelline shrikes and Brown Shrike are very rare in north-western Europe and thus a reliable identification requires extreme caution. Isabelline shrikes and Brown Shrike are rather close in characters, so any encounter with an unusual shrike will have to focus on the separation of these and the exclusion of Red-backed Shrike. It is therefore relevant to summarize the most important field characters of isabelline shrikes and Brown Shrike. Red-backed Shrike in first-winter plumage is, unlike isabelline shrikes and Brown Shrike, typically a rather barred and richly patterned bird. The upperparts vary from greyish to rufous; the uppertail is of more or less the same colour while the undertail is greyish. It has a rather short tail and a long primary projection. The following characters differ from Red-backed Shrike and should be considered as the minimum required for the field identification of first-year isabelline shrikes or Brown Shrike in first-winter plumage (the characters in parentheses are reliable but might not be essential for identification).

Brown Shrike

Narrow long tail with *long distance between longest and shortest rectrices*. Bull-headed appearance with strong bill. Distinct head-markings. Orange-rufous rump contrasting with browner uniform mantle and tail. Obvious pale fringes to tertials. (Further: grey-brown undertail, no white in tail, rufous on underparts (especially undertail-coverts), short primary projection and, if present, growth-bars on rectrices and blue-grey legs.)

Chinese Shrike

Unmarked head. Uniformly coloured, very pale mantle. Uniform rufous tail and uppertail-coverts contrasting with mantle. (Rufous undertail; intermediate primary projection.)

Further characters: absence of dark barring (subterminal lines) on rump.

Turkestan Shrike

More or less uniformly greyish-brown mantle (darker than in Chinese Shrike). Rufous tail and rump, with 'Common Redstart' character (tail darker than rump), contrasting with mantle. Obvious pale fringes to tertials. (Rufous undertail; intermediate primary projection; if present, white primary-spot.)

Further characters: dark subterminal lines on rump and maybe mantle. Dark face-mask.

Daurian Shrike

Intermediate between Chinese and Turkestan Shrikes and some might be inseparable.

Discussion

The escape likelihood of the Brown Shrike was considered very low and the species was placed in category A of the Danish list. The bird showed no signs of captivity. The species is rarely found in captivity. There were no imports of Brown Shrike into Britain up to the Scottish record (in 1985) since prior to 1927 (Hume 1993). Brown Shrike has probably not been imported into Denmark before the Danish record (in 1988) but small numbers might have been imported into central European countries (Morten Bentzon Hansen pers comm). Shrikes are generally difficult to keep in captivity and the occurrence of a first-year thus seems highly unlikely to stem from captive breeding. Further, it seems an early date for an escaped imported first-year as most first-years are imported somewhat later in the year (especially in the late 1980s when most imports came from India and hence concerned birds trapped in their winter quarters). Since the early 1990s, a few Brown Shrikes have been known to be imported into Europe, coinciding with the beginning of the import of Chinese birds which may also include trapped migrant birds (Morten Bentzon Hansen pers comm). Paul Herroelen has tracked down an importation of 30 Brown Shrikes from Viet Nam to the Netherlands via Belgium in March 1994 (the same year as the only known importation, of just eight birds, into Denmark) (Birding World 13: 130, 2000).

Furthermore, the record coincided with high numbers of eastern vagrants being reported from Europe. In Britain, 1988 was only second in numbers of eastern vagrants to 1982 at that time (Elkins 1991) although rather few were reported from Scandinavia. Large numbers of Pallas's *P proregulus* and Radde's Warblers *P schwarzi* were reported from Britain, with major arrivals on 12-15 and 20-25 October (Elkins 1991).

As discussed by Worfolk (2000), Brown Shrike is surprisingly rare in Europe (although it may be overlooked because of confusion with Red-backed Shrike and possibly even with isabelline shrike) as the breeding and wintering ranges of *L c cristatus* are roughly coinciding with those of many Siberian passerines that turn up in Europe on a more regular basis, particularly Pallas's Warbler, one of the commonest eastern vagrants. It should however be borne in mind that the most likely reason for the high degree of vagrancy in

many Siberian passerines is their initial rather strict eastward migration direction to avoid the Mongolian Steppe, the Gobi Desert and the Tibetan Plateau (cf Thorup 1998). Brown Shrike does not show this pattern to such a high degree as it is more prone to cross that area; for instance, it is regularly found in Qinghai, China (Jesper Hornskov pers comm). Thus, the initial migration direction is more towards the south and this seems an important factor in determining the degree of vagrancy (presumably because this kind of vagrancy arises from reverse migration which means that the original orientation has to be east-west).

Acknowledgements

I am most grateful to Rolf Christensen who shared with me three months of ringing at Gedser which ultimately led to the discovery of this remarkable bird. Further thanks go to Troels E Ortvad for commenting on the manuscript and to Morten Bentzon Hansen for providing information on Brown Shrikes in captivity in Denmark.

Samenvatting

BRUINE KLAUWIER TE GEDSER, DENEMARKEN, IN OKTOBER 1988 Op 15 oktober 1988 werd te Kroghage, Gedser, Falster, Denemarken, een Bruine Klauwier *Lanius cristatus* van de ondersoort *L c cristatus* gevangen. De vogel bevond zich in eerste winterkleed (of in gedeeltelijk eerste winterkleed). De vogel werd beschreven en gefotografeerd. Dit was het eerste geval van Bruine Klauwier voor Denemarken en het tweede voor Europa. Tot nu toe is deze Oost-Aziatische soort slechts drie (of vier) maal in Europa vastgesteld. De mogelijke redenen worden besproken voor de grote zeldzaamheid

van Bruine Klauwier in Europa. Ook wordt ingegaan op de vraag of de in Europa vastgestelde gevallen van Bruine Klauwier betrekking kunnen hebben op uit gevangenschap afkomstige exemplaren.

References

- Crosher, J 1999. The Brown Shrike in County Kerry. *Birding World* 12: 483-486.
- Dean, A R 1982. Field characters of Isabelline and Brown Shrikes. *Br Birds* 75: 395-406.
- Elkins, N 1991. Eastern vagrants in Britain in autumn 1988. *Br Birds* 84: 402-404.
- Hume, R A 1993. Brown Shrike in Shetland: new to Britain and Ireland. *Br Birds* 86: 600-604.
- Lefranc, N & Worfolk, T 1997. Shrikes: a guide to the shrikes of the world. Mountfield.
- Olsen, K M 1991. Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1989. *Dansk Ornithol Foren Tidsskr* 85: 20-34.
- Olsen, K M, Bunch, M J, Thorup, K & Tofte, C C 1996. Fältbestämning – törnskator. *Fåglar Sörmland* 29: 13-25.
- Sangster, G, Hazevoet, C J, van den Berg, A B, Rose-laar, C S & Sluys, R 1999. Dutch avifaunal list: species concepts, taxonomic instability, and taxonomic changes in 1977-1998. *Ardea* 87: 139-165.
- Svensson, L 1984. Identification guide to European passerines. Third edition. Stockholm.
- Svensson, L 1992. Identification guide to European passerines. Fourth edition. Stockholm.
- Thorup, K 1998. Vagrancy of Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus* and Pallas's Warbler *Ph. proregulus* in north-west Europe: misorientation on great circles? *Ringling & Migration* 19: 7-12.
- Votier, S 1998. Lookalike shrikes. *Birdwatch* 76: 33-38; 77: 31-38.
- Worfolk, T 2000. Identification of red-backed, isabelline and brown shrikes. *Dutch Birding* 22: 323-362.

Kasper Thorup, Zoological Institute, University of Copenhagen, Universitetsparken 15, 2100 København Ø, Denmark (kthorup@zi.ku.dk)

Drie Bonte Tapuiten in Nederland in oktober-november 1999

Ruud F J van Beusekom, Karin Linders, Raymond Pahlplatz & Enno B Ebels

In oktober-november 1999 werden binnen enkele weken tijd drie Bonte Tapuiten *Oenanthe pleschanka* waargenomen in Nederland, goed voor het zesde tot en met achtste geval. In dit artikel worden deze drie gevallen gedocumenteerd en wordt ingegaan op de determinatie en leeftijdsbepaling.

Texel, 4-15 oktober 1999

Tijdens de jaarlijkse DBA-vogelweek op Texel, Noord-Holland, ontdekten Arie en Leen van der Linden in de namiddag van maandag 4 oktober 1999 een zwartkelige tapuit bij boerderij Zeeburg nabij De Cocksdorp, op de noordoostpunt van het eiland. Omdat ze niet in het bezit waren van een mobiele telefoon ging één van hen snel op zoek naar andere vogelaars; de ander bleef ter plekke om de tapuit in de gaten te houden en overige kenmerken vast te stellen. Toen enkele malen de staart goed te zien was

werd duidelijk dat het hoogstwaarschijnlijk om een Bonte Tapuit ging. De eerste zoektocht naar vogelaars was tevergeefs maar de tweede poging leverde een groepje vogelaars op, met een mobiele telefoon, die direct mee terug reden naar Zeeburg. Daar aangekomen bleek de tapuit nog aanwezig en werd het nieuws doorgegeven. De vele vogelaars op het eiland waren binnen korte tijd ter plekke en snel werd de determinatie bevestigd. De volgende ochtend was de vogel op dezelfde plek aanwezig maar rond 12:00 werd hij niet meer aangetroffen. Een dag later, op 6 oktober, werd hij 's ochtends teruggevonden bij de ingang van De Slufter aan het eind van de Oorsprongweg, aan de noordwestzijde van het eiland en c 4 km ten westen van de oorspronkelijke plek. Hier liet de vogel zich tot en met 15 oktober fraai bekijken door een gestage stroom van vogelaars.

De beschrijving is gebaseerd op foto's van

279 Bonte Tapuit / Pied Wheatear *Oenanthe pleschanka*, eerste-winter mannetje, De Slufter, Texel, Noord-Holland, oktober 1999 (Erik Menkveld)

Hans Gebuis, Patrick Palmen, Peter van Rij en René van Rossum (cf Dutch Birding 21: 304, plaat 323, 1999), video-opnamen van Marc Plomp (Plomp et al 2000) en aantekeningen van Max Berlijn en Enno Ebels.

GROOTTE & BOUW Vrij kleine tapuit met opvallend lange vleugels. Handpenprojectie lang, c 120% van tertiallengte. Acht handpentoppen zichtbaar voorbij tertials (buitenste twee toppen dicht bij elkaar). Snavel vrij kort in vergelijking met Tapuit *O oenanthe*.

KOP Bovenkop grijsbruin met lichte veerranden. Wenkbrauwstreep voor oog warm oranjebruin, achter oog lichter en 'uitwaaierend'. Teugel, oorstreek, kin en keel zwart. Op keel naar borst toe toenemend aantal lichte veertoppen.

BOVENDELEN Mantel en schouder koud bruin-grijs als bovenkop; veren met donker centrum en lichte rand waardoor vaag schubpatroon. Zwart op basis van veren alleen goed zichtbaar bij poetsen of opwaaien van veren.

ONDERDELEN Borst en buik warm zeemkleurig, naar buik toe witter wordend en op onderstaartdekveren geheel witachtig. Donkere tekening van keel op basis van veren doorlopend vanaf keel tot op bovenborst (zichtbaar bij poetsen of opwaaien van veren). Onderdelen meest intens gekleurd ter hoogte van vleugelboeg.

VLEUGEL Kleine dekveren zwart met opvallende lichte rand. Middelste en grote dekveren, tertials en handpenen zwart met lichte vuilwitte tot zeemkleurige rand. Op afstand toppen van grote dekveren duidelijk waarneembare lichte vleugelstreep vormend. Buitenste vier tot vijf grote dekveren iets korter dan binnenste en met iets bruinere rand. Handpenen zwart met zwakke bruine tint. Handdekveren zwart met witte rand. Ondervleugeldekveren zwart.

STAART Bovenstaart wit met smalle, op enkele veren onderbroken, zwarte eindband. Op middelste staartveren zwart hoger oplopend waardoor zwarte omgekeerde 'T' ontstaand.

NAAKTE DELEN Snavel en poot zwart. Iris donker.

GEDRAG Regelmatig zittend op uitzichtposten (hek, prikkeldraad, paaltje). Foeragerend vanaf hogere uitzichtpost en dan regelmatig naar zelfde plek terugkerend. Niet schuw, vaak tot op enkele meters van waarnemers komend.

Huizen, 24 oktober 1999

Op zondag 24 oktober hadden Ruud van Beusekom en Toine Morel een tijdje staan kijken naar 'Igor', de Pontische Meeuw *Larus cachinnans cachinnans* in de jachthaven van Huizen, Noord-Holland. In de stromende regen merkte RvB rond 11:00 een hoog overvliegende middelgrote zangvogel op die hij niet zo snel thuis kon brengen. De vogel kwam vanaf het Goimeer aanvliegen, met de wind mee en verwijderde zich snel van de waarnemers. RvB meende veel

wit in de staart te zien en dacht aan een tapuit. Gespannen liet RvB de vogel niet los uit zijn kijkerbeeld. Gelukkig streek hij op c 200 m afstand even neer in de top van een mast, waarna hij zich snel liet vallen tussen de jachten. Het was een tapuit maar RvB meende dat het geen gewone Tapuit was. Na vruchteloos zoeken in de jachthaven besloten ze om een ruig terrein bij de vlakbij gelegen Huizerpier te bezoeken, dat geschikt leek voor tapuiten. Hier ontdekte TM vrijwel onmiddellijk de vogel dichtbij op een paaltje. Het bleek inderdaad om een zeldzame tapuit te gaan! Hun sterke vermoeden ging uit naar Bonte Tapuit. De vogel was erg actief en foerageerde als een vliegenvanger op insecten. Hij liet zich van zeer nabij (tot 4-5 m) schitterend bekijken door telescoop en verrekijker. Nadat zij de vogel een kwartier goed hadden bekeken en zich vergewist hadden van een aantal kenmerken, ging RvB naar huis om ruchtbaarheid te geven aan de ontdekking en literatuur te halen. Een 'quick scan' thuis versterkte het vermoeden van Bonte Tapuit en na het checken van de kenmerken in het veld waren zij overtuigd van de determinatie. Helaas vloog de vogel toen het droog en helder werd om 12:15 hoog weg naar het zuidwesten, voordat de eerste twitchers (op Hans van Ruiten na) arriveerden. Zoekacties bleven daarna zonder resultaat. De beschrijving is gebaseerd op aantekening van RvB en TM.

GROOTTE & BOUW Als Tapuit maar iets kleiner lijkend, met rondere kop, steiler voorhoofd, naar verhouding langere staart en kleinere snavel.

KOP Koud aardebruin met fijne lichte grijze zomen op bovenkop en in nek, sterk geschubd effect gevend en zelfs zwak effect van grijszweem. Aanzet van zwakke, onduidelijke wenkbrauwstreep. Oorstreek donkerder, vooral laagste deel van oorstreek met donkerbruine veeg. Smalle lichte oogring. Teugel aardebruin. Kin en keel lichter, bruinwit, met zeer zwakke baardstreep.

BOVENDELEN Mantel en schouder koud aardebruin, iets donkerder dan kop, veren met fijne lichte zoom, zwak effect van grijszweem gevend. Stuit wit, met bruine zweem.

ONDERDELEN Zwakke oranjebruine gewolkte borstband, licht contrasterend met lichte keel; kleur warmer dan rest van kleed. Kleur doorlopend tot op flank en onregelmatig begrensd aan onderzijde. Overige onderdelen bruinwit. Onderstaartdekveren wit.

VLEUGELS Tertials donker zwartbruin met lichte bruinwitte rand. Armpennen donkerbruin of zwart met lichte rand, bij gesloten vleugel vleugelpaneel vormend. Handpenen donker met smalle lichte rand, aan top breder. Grote dekveren donker met lichte rand, vleugelstreep vormend. Middelste dekveren donker met brede, lichte rand. Handdekveren donker met lichte rand. Ondervleugeldekveren zwartachtig, contraste-

rend in vlucht met rest van vleugel.

STAART Ongeveer als Tapuit, maar wit met name aan weerszijden van centrum veel verder doorlopend naar top van staartpennen. T3-4 met alleen op top van buitenvlag zwarte vlek, verder wit.

NAAKTE DELEN Poot en snavel zwart. Iris donker.

GEDRAG Tam, tot op enkele meters te benaderen. Zeer actief en erg vliegerig. Jagend vanaf uitkijkposten als hekken, paaltjes, prikkeldraad en hoge kruiden, met veel vliegenvangerachtig gedrag: veel sprintvluchtjes naar insecten in lucht.

Nederweert, 9-11 november 1999

Op dinsdag 9 november 1999 lieten Karin Linders en Raymond Pahlplatz zoals gewoonlijk 's ochtends de hond uit in Nederweert, Limburg. Op de hoek van de Rijksweg-Zuid met de Hulsenvweg vloog een vogeltje op uit de berm dat ging zitten op het prikkeldraad. Het was meteen duidelijk dat het een tapuit was. De vogel viel echter op door de afwijkende bruine kleur, het ontbreken van een wenkbrauwstreep en de tekening van het zwart op de staart. Ook was de vogel niet schuw. Er werd onmiddellijk gedacht aan een 'blonde tapuit' *O. hispanica/melanoleuca* of Bonte Tapuit. De vogel werd na enige studie als Bonte Tapuit gedetermineerd en bleef gedu-

rende drie dagen aanwezig aan de rand van industrieterrein Budschop. De berm was tamelijk steil en net gemaaid, waardoor voedsel gemakkelijk bereikbaar was. Een aantal keren werd waargenomen hoe de tapuit prooien als spinnen, rupsjes en emelten naar binnen werkte. De vogel leek in een goede conditie te verkeren en is in de nacht van 11 op 12 november waarschijnlijk verder getrokken (Pahlplatz & Linders 2000).

De beschrijving is gemaakt op basis van aantekeningen en dia's van RP en Theo Bakker (cf Dutch Birding 21: 368, plaat 397, 1999), video-opnamen van Leo Boon (Plomp et al 2000) en aantekeningen van Max Berlijn. Met donker weer konden details van met name de koptekening nauwelijks worden waargenomen.

GROOTTE & BOUW Als Tapuit maar iets meer gedrongen lijkend. Houding minder rechtopstaand en meer horizontaal in vergelijking met Tapuit. In zit vleugels elkaar duidelijk kruisend. Handpenprojectie lang, c 110% van tertialengte.

KOP Overwegend bruingrijs, zonder 'warme' roodbruine kleur. Wenkbrauwstreep onduidelijk en vaag, voornamelijk achter het oog zichtbaar. Oorstreek donkerder, contrasterend met iets lichtere wenkbrauwstreep, achter- en zijhals. Smalle oogring, vooral duidelijk aan

280 Bonte Tapuit / Pied Wheatear *Oenanthe pleschanka*, eerste-winter vrouwtje, Nederweert, Limburg, 10 november 1999 (Theo Bakker/Cursorius)

281-282 Bonte Tapuit / Pied Wheatear *Oenanthe pleschanka*, eerste-winter vrouwtje, Nederweert, Limburg, 10 november 1999 (Theo Bakker/Cursorius)

bovenzijde van oog. Kin en keel licht, lichtgrijs tot vuilwit.

BOVENDELEN Mantel en schouder met zelfde bruinig-zijze kleur als kop, mogelijk iets donkerder. Lichtere schubjes aan veerranden zichtbaar.

ONDERDELEN Duidelijk borstbandje aanwezig, lichtbruin, maar zonder warme grondkleur, naar zijborst toe iets donkerder en iets roodbruin wordend, vrij scherp afgetekend tegen lichtere keel en crèmekleurige tot vuilwitte buik. Anaalstreek wit.

VLEUGEL Grote dekveren donker met lichte rand, duidelijke lichte vleugelstreep vormend. Binnenste vier tot vijf grote dekveren iets korter dan binnenste en met iets bruinere rand. Middelste dekveren donker met lichte rand, van dichtbij als tweede kleine vleugelstreep waarneembaar. Op grotere afstand leken middelste dekveren samen met kleine dekveren lichtere vlek te vormen. Kleine dekveren donker met lichte rand, op afstand lichtere vlek vormend. Grote handdekveren, tertials en handpennen donker met lichte rand. Armpennen donker met lichte rand, met gesloten vleugel vage, onopvallend lichter paneel vormend.

STAART Als tapuit, met omgekeerde zwarte 'T' op staart. Zwarte tekening op buitenste staartpennen hoger oplopend, waardoor eindband niet recht afgesneden maar meer 'ankervormig'.

NAAKTE DELEN Snavel en poot zwart. Iris donker.

GEDRAG Regelmatig zittend op lage uitzichtposten (takken, paaltjes, prikkeldraad) in wegberm. Ook vaak op verharde terreinen verblijvend en foeragerend tussen auto's en aanhangwagens. Soms gedurende korte periode zittend op nok of dakgoot van hoger gebouw. Foeragerend op grond, vaak langere tijd achter elkaar. Niet schuw, tot op 3-4 m benaderbaar, soms nog dichterbij.

Determinatie en leeftijdsbepaling

De vogel van Texel leverde weinig determinatieproblemen op. De combinatie van zwarte keel en oorstreek, warm oranjeachtige onderdelen,

grijsbruin geschubde mantel, donkere ondervleugel-dekveren en staartpatroon met oplopend zwart aan de buitenste pennen past goed op Bonte Tapuit. De zwarte centra van de mantelveren en het doorlopen van zwart aan de bases van de veren tot op de borst sluiten beide 'blonde tapuiten' uit. Na afslijten van de lichte veerranden in het voorjaar zijn mantel en schouder bij Bonte Tapuit zwart terwijl beide 'blonde tapuiten' een lichte bruinachtige mantel hebben die scherp is afgetekend tegen de zwarte schouder en vleugel. Met name Oostelijke Blonde Tapuit *O. melanoleuca* kan in eerste winterkleed veel overeenkomsten tonen met Bonte Tapuit maar vertoont nooit zwart onder de keel en heeft een meer egale en warmer gekleurde mantel (Cramp 1988, Ullman 1994, Svensson et al 1999). De zwakke bruine tint op de handpennen, de opvallende lichte rand aan de handdekveren en het ruicontrast binnen de grote dekveren (verschil in lengte en kleur van de lichte rand) duiden op een eerste-winter (cf Svensson 1992).

De determinatie van de beide vrouwtjes was minder eenvoudig vanwege het lastige onderscheid tussen vrouwtjes Bonte Tapuit en 'blonde tapuit' (met name Oostelijke Blonde Tapuit); het staartpatroon met oplopend zwart op de buitenste pennen sluit alle andere tapuiten uit. Bij beide vogels wezen de koude bruine kleur met duidelijk waarneembare schubjes op de mantel, in de nek en op bovenkop, alsmede de onregelmatig begrensde borstband op een Bonte Tapuit. Een vrouwtje Oostelijke Blonde Tapuit is op de bovenzijde warmer bruin (meer geelbruin) en over het algemeen ongeschubd hoewel soms een zwakke schubbing aanwezig kan zijn (die in

oktober-november echter al is afgesleten). Ook heeft deze soort een duidelijker begrensde, meer oranjebruine borstband; dit kenmerk is echter niet altijd toepasbaar omdat vrouwtjes Bonte Tapuit dit ook kunnen hebben (Cramp 1988, Svensson 1992, Ullman 1994, Svensson et al 1999). Volgens Cramp (1988) en Ullman (1994) is de bepaling van het verschil in leeftijd tussen adult-winter en eerste-winter vrouwtjes zeer moeilijk. Volgens Svensson (1992) kunnen vrouwtjes Bonte Tapuit niet op leeftijd worden gebracht behalve misschien aan de hand van de kleur van de binnenkant van de bovensnavel. Verondersteld mag echter worden dat dit alleen geldt voor vogels die geen ruicontrast tonen in de grote dekveren. Wanneer dit ruicontrast wel aanwezig is, dan is net als bij mannetjes sprake van een eerste-winter; wanneer geen ruicontrast aanwezig of zichtbaar is, dan kan het zowel een eerste-winter als een adulte vogel betreffen en is leeftijdsbepaling niet met zekerheid mogelijk (André van Loon in litt). Bij de vogel van Nederweert ging het om een eerste-winter vrouwtje vanwege het ruicontrast in de grote dekveren, de bruine gloed op de handpennen en de brede witte zoom aan de handdekveren. Bij de vogel van Huizen is op basis van de beschrijving geen uitsluitsel te geven over de leeftijd.

Verspreiding en voorkomen

Het broedgebied van Bonte Tapuit strekt zich uit van de kusten van Bulgarije en Roemenië tot voorbij het Baikalmeer in Siberië, Rusland. De soort overwintert in Oost- en Noordoost-Afrika, van Egypte tot Kenia (Cramp 1988). In Noordwest-Europa wordt de soort vrijwel jaarlijks als dwaalgast aangetroffen, met name in het najaar en met een duidelijk piek in oktober-november.

De drie waarnemingen van oktober-november 1999 zijn aanvaard door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) (van der Vliet et al 2000). In Nederland waren tot het najaar 1999 vijf gevallen aanvaard: 28 mei 1988, Schiermonnikoog, Friesland (vrouwtje); 23-26 oktober 1992, Petten, Noord-Holland (eerste-winter mannetje); 31 oktober tot 4 november 1992, Katwijk, Zuid-Holland (eerste-winter vrouwtje); 7-8 oktober 1993, Vlieland, Friesland (eerste-winter mannetje); en 17 november 1996, Stroe, Noord-Holland (eerste-winter mannetje) (van den Berg &

Bosman 1999). Het geval van Huizen was derhalve het eerste buiten de Noordzee- en Waddenzeekust (maar wel langs de kust van het IJsselmeer, de voormalige Zuiderzee) en het geval in Nederweert het eerste echte binnenlandgeval.

Dankzegging

Wij danken Max Berlijn, Arie van der Linden, Leen van der Linden en André van Loon voor hun bijdragen aan dit artikel.

Summary

THREE PIED WHEATEARS IN THE NETHERLANDS IN OCTOBER-NOVEMBER 1999 In October-November 1999, three Pied Wheatears *Oenanthe pleschanka* were observed in the Netherlands. The first concerned an obliging first-winter male on Texel, Noord-Holland, on 4-15 October 1999; the second a short-staying female at Huizen, Noord-Holland, on 24 October 1999; and the third a well-observed first-winter female at Nederweert, Limburg, on 9-11 November 1999. Of each bird, a description is given and the identification and ageing is discussed. These records constituted the sixth to eighth Dutch records. The first was as recently as May 1988, and subsequent records were in October 1992, October-November 1992, October 1993 and November 1996. The Huizen record (along the borders of the IJsselmeer) was the first away from the North and Wadden Sea coast, and the Nederweert record was the first inland record.

Verwijzingen

- van den Berg, A B & Bosman, C A W 1999. Zeldzame vogels van Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Haarlem.
- Cramp, S 1988. The birds of the Western Palearctic 5. Oxford.
- Pahlplatz, R & Linders, K 2000. Bonte Tapuit bij Nederweert in november 1999: nieuw voor Limburg. Limb Vogels 11: 24-25.
- Plomp, M, Boon, L J R, Groenendijk, C, Groenewoud, E, Janse, W, Wassink, A & van den Berg, A B 2000. Dutch Birding video-jaaroverzicht 1999. Video-cassette. Linschoten.
- Svensson, L 1992. Identification guide to European passerines. Stockholm.
- Svensson, L, Mullarney, K, Grant, P J & Zetterström, D 1999. Collins bird guide. Londen.
- Ullman, M 1994. Identification of Pied Wheatear and Eastern Black-eared Wheatear. Dutch Birding 16: 186-194.
- van der Vliet, R E, de Bruin, A, van der Laan, J & CDNA 2000. Rare birds in the Netherlands in 1999. Dutch Birding 22: 251-271.

Ruud F J van Beusekom, Noordwal 56, 1274 AG Huizen, Nederland (vanbeusekom.nijs@knoware.nl)
Karin Linders, Beatrixstraat 6, 6031 BC Nederweert, Nederland (K.Linders@wolmail.nl)
Raymond Pahlplatz, Beatrixstraat 6, 6031 BC Nederweert, Nederland (R.Pahlplatz@hotmail.com)
Enno B Ebels, Joseph Haydnlaan 4, 3533 AE Utrecht, Nederland (ebels@wxs.nl)

Brieven

More Pygmy Cormorants in Poland

In Ebels et al (2000), the first two records of Pygmy Cormorant *Microcarbo pygmeus* in the Netherlands, both in 1999, are documented. In this paper, a summary is given of extralimital records of this species in northern and western Europe. The information for Poland, however, stating that there are six records from the 19th century and only one from the 20th century (June 1997), is far from complete. In fact, in the last 10 years, no less than 10 records involving 13 Pygmy Cormorants have been accepted by the Polish rare birds committee.

7 June 1992, Jezdrsko reservoir, central Poland (first 20th century record)

23-24 December 1994, two, Włocławski reservoir, central Poland

23 April 1995, adult, Rzeszów, south-eastern Poland

16 February to 5 April 1996, Sulejowski reservoir, eastern Poland

15 May 1996, Siemianówka reservoir, eastern Poland

20 August 1996, Pilica river, central Poland

12 October 1996, juvenile, central Poland

15 June 1997, adult, near Oświęcim, southern Poland

September 1998, Spytkowice, near Kraków, southern Poland

18 August to 12 September 1999, maximum of three, near Oświęcim, southern Poland

Reference

Ebels, E B, Stoopendaal, W, Tims, C & Vink, A 2000. Dwergaalscholwers bij Montfoort in januari 1999 en in Oostvaardersplassen in juni 1999. Dutch Birding 22: 129-134.

Paweł Malczyk, Psary, Graniczna 1, 32-545 Karniowice, Poland

Masters of Mystery

SWAROVSKI
OPTIK

Solutions of fourth round 2000

The solutions of mystery photographs VII and VIII of the fourth round of the 2000 competition (Dutch Birding 22: 228, 2000) appear below.

VII This mystery bird can be readily classified as a *Sylvia* warbler by the reddish-tinged orbital ring, pale eye-ring, lack of a supercilium and obvious outer tail markings. The reddish-tinged orbital ring indicates that this bird belongs to one of the *Sylvia* species with a southern or south-eastern distribution. Adult males in all these species are quite colourful and obviously patterned birds; adult female or immature birds, like this one, are a greater challenge to identify. The mystery bird shows nearly uniform grey-brown upperparts and a contrasting blackish tail and the tertials and greater coverts show only faint darker centres and diffuse and relatively broad paler fringes. Cyprus *S melanothorax* and Rüppell's Warblers *S rueppelli* both differ from the mystery bird by their blackish tertial and greater covert centres bordered by a clear-cut pale fringe.

Therefore, the remaining options are Subalpine *S cantillans*, Ménétries's *S mystacea* and Sardinian Warblers *S melanocephala*.

Although the obvious white eye-ring and grey-brown colour of the upperparts resemble those of Subalpine Warbler, the blackish tail and lack of grey tone to the rump and uppertail-coverts exclude this species. Also, in first-winter Subalpine, the tertials are darker centred and more distinctly pale fringed and there is often a broad but diffuse greyish surrounding to the darker ear-coverts, not shown by the mystery bird.

The mystery bird is quite pale and almost colourless on the upperparts and head, contrasting with a rather dark tail, which is typical for Ménétries's Warbler. Female-type Sardinian Warbler differs from Ménétries's by the darker and particularly warmer-toned upperparts and contrast between brown mantle and more grey to blue-grey head. Other features of the mystery bird in favour for Ménétries's are the obvious pale eye-ring (absent or very faint in Sardinian), only weakly reddish orbital ring (more obvious and paler red in Sardinian), dark but not blackish ter-

tial centres with diffuse and broad pale fringe and greater coverts with hardly any dark centre (more obvious blackish centres on both tertials and greater coverts with paler and more clear-cut fringe in Sardinian), buff flank (darker and warmer brown in Sardinian, especially in the nominate subspecies) and six exposed primary tips (Sardinian tends to show five).

This female Ménétries's Warbler was photographed at Jubayl, Saudi Arabia, on 15 April 1991 by Arnoud van den Berg. It was identified correctly by 67% of the entrants; Subalpine (15%) and Sardinian Warblers (6%) were the most frequent incorrect answers.

VIII Almost all entrants identified this passerine as a lark, as primarily suggested by the stubby and rather thick bill and streaked underparts. This bird's short and stubby bill, rounded head with rather dull-looking pattern and heavily streaked underparts all immediately point towards Lesser Short-toed Lark *Calandrella rufescens*. So, is it as easy as it looks? This is a mystery bird competition after all ... Greater Short-toed Lark *C brachydactyla* can show streaking on its underparts but never so heavily as on this bird; besides, in this species, the bill should be longer and less stubby and the head pattern more striking. Far less easy to eliminate is Asian Short-toed Lark *C cheleensis* (although none of the entrants identified the bird as such). This species, breeding within the Western Palearctic on the Central Plateau in Turkey and presumed to winter in large parts of the Middle East, however, would be expected to be greyer and less boldly streaked on

283 Lesser Short-toed Lark *Calandrella rufescens apetzii*, Coto Doñana, Andalucía, Spain, 1 August 2000 (Diederik Kok)

the underparts. Eurasian Skylark *Alauda arvensis* shares the mystery bird's distinctly streaked underparts and also lacks a striking head pattern, but this species still shows a longer and more prominent supercilium that bends down to produce an isolated ear-covert area; also, the bill would be longer and more slender in this species. The mystery bird's head pattern (especially the pale area below the eye) is quite similar to that of White-winged Lark *Melanocorypha leucoptera*, but even in juvenile plumage this species would be less heavily streaked below. The absence of even a hint of a crest is obviously wrong for Thekla *Galerida theklae* and Crested Larks *G cristata*, both of which would also show a longer and more slender bill. Therefore, this bird's initial impression must be right: it is a Lesser Short-toed Lark.

This Lesser Short-toed Lark was photographed at Coto Doñana, Andalucía, Spain, on 1 August 2000 by Diederik Kok. Plate 283 is another photograph of the same bird. The amount of variation within this species is large and rather complex. Within the different populations, there is a notable individual variation but the geographical variation is even more considerable, in particular regarding the overall coloration and intensity of the streaking on the underparts. Based on this bird's locality, it must belong to the Iberian subspecies *C r apetzii*. The bird's heavily streaked underparts (including throat) are a character of this subspecies (but also of several others); the overall coloration of this particular bird is somewhat warmer brown than the generally described grey-brown coloration for this subspecies, as rufous tones tend to be largely absent.

51% of the entrants identified this bird correctly as Lesser Short-toed Lark; the most frequently mentioned incorrect answers were Eurasian Skylark (15%), White-winged Lark (14%) and Thekla Lark (6%).

This round was not very difficult and 30 entrants identified both mystery birds correctly. From them, Steve Dodgson (United Kingdom), Menno Hornman and Jan van der Laan (both Netherlands) were drawn as the winners of a copy of *Nightjars* by Nigel Cleere and Dave Nurney, donated by GMB Uitgeverij.

Also after this round, both Miguel Demeulemeester (Belgium) and Mark Gal (Netherlands) still maintained their 100% score. Hot on their heels are Peter Adriaens, Han Buckx, Steve Dodgson, Frédéric Jiguet, Dirk Moerbeek, Hein Prinsen and Rob Versteeg with seven correct

identifications and Johan Buckens, Arthur Geilvoet, Dick Groenendijk, Jan van der Laan, Paavo Liimattu, Daniele Occhiato, Raymond Pahlplatz, Clemens Portofée, Wouter Puyk and Pim Wolf with six.

Fifth and sixth round 2000

Since the sixth issue of this volume of Dutch Birding, normally containing the sixth round, is a special issue devoted totally to the identification of red-backed, isabelline and brown shrikes, the mystery photographs of both the fifth (IX and X) and sixth round (XI and XII) are presented here. The solution of all four mystery birds will appear in the first issue of next year. Please study the rules (Dutch Birding 22: 37-38, 2000) carefully and identify the birds in the photographs. Solutions can be sent in three different ways:

- by *postcard* to Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands
- by e-mail to masters@dutchbirding.nl
- from the Internet site of the Dutch Birding Association at <http://www.dutchbirding.nl>

Please note that all entries for this combined fifth and sixth round have to be received by **25 December 2000**. These four photographs will decide who becomes the overall winner and the owner of a pair of the Swarovski SLC 10x42 WB binoculars, to be awarded by Swarovski Benelux. From those entrants that manage best in identifying these four mystery photographs, three will receive a copy of the two-volume video set *Waders: a video guide to the key waders of Europe, Asia and North America*, filmed by Paul Doherty and narrated by Bill Oddie, donated by Bird Images.

Diederik Kok, Pelmolenweg 4, 3511 XN Utrecht, Netherlands (d.s.kok@students.chem.uu.nl)
Nils van Duivendijk, Guldenhoeve 34, 3451 TG Vleuten, Netherlands (duivendijk@multiweb.nl)

Recensies

JAMES HANCOCK 1999. *Hérons & egrets of the world: a photographic journey*. Academic Press, San Diego. 208 pp, 223 colour photographs and nine colour illustrations. ISBN 0 12 322725 9. GBP 24.95.

This is a disappointing book. The blurb promises 'over 150 wonderful color photographs' and presents the book as 'the only complete review of all 47 species and recognized subspecies [of herons] currently in print'. Apparently, the publisher did not even take the trouble to count the photographs, because there are substantially more: 223 to be precise, but are they wonderful? Their quality is in fact variable and, although most are acceptable, too many are either over-exposed or too dark. The number of photos per species varies from one to 11, with 41 for the 'extended' Little Egret *Egretta garzetta*, a taxon within which the author lumps all forms of Western Reef Egret *E gularis*. No photographs are given for seven species, amongst which are White-backed Night Heron *Gorsachius leucanotus* and Madagascar Heron *Ardea humbloti*, although photographs of these exist and have been published elsewhere. White-crested Tiger Heron *Tigriornis leucolophus* only gets a small photograph of a captive nestling. This is yet another photographic book whose author and editors appear not to have grasped the necessity of systematically including full details on when and where the pictures were taken. The potential value of the book is thus further reduced.

Curiously, the entire bittern subfamily (Botaurinae, 13 species) has been left out, contradicting the claim that the book presents a 'complete review' of the heron family. 'Review' is, in any case, much too extravagant a word for this work. The text is minimal and appears to have been sloppily edited. An erratum slip with a single entry has been inserted in the book but there are other overlooked errors, eg Great Blue Heron's scientific name is given either as '*Ardea herodas*' or '*A. herodius*', instead of *herodias*. If you want a real and complete review of the heron family that is currently available, take the first volume of the magnificent *Handbook of the birds of the World*.

So what kind of book is this? It is neither an identification guide, nor a personal account of the author's experience with herons, nor yet a coffee-table book. I am afraid I cannot find any justification for purchasing it. Don't waste your money. RON DEMEY

JON L DUNN, LARRY ROSCHE & JOHN W VANDERPOEL 1999. *The small gulls of North America. The advanced birding video series, video 2*. Peregrine Video Productions, USA. Available from Bird Images, 28 Carousel Walk, Sherburn in Elmet, North Yorkshire LS25 6LP, UK. 177 minutes. GBP 19.95 (incl p&p).

Nowadays, it seems that you can only be called a gull enthusiast when you are deeply involved in the identification of large gulls, especially the immature plumages. One would almost forget that there are also small gulls flying around. And admit, when you listen to your heart, aren't they much lovelier to look at than their mean-looking bigger brothers? Well, there is no accounting for tastes but there were times, some 15 years ago, that their identification was a hot item, too. For those who still love their small gulls and for those who seek an up-to-date identification summary (with a Nearctic bias), this video on the smaller North-American gulls is a must. After an introduction on gull topography, the video shows the following species: Ring-billed Gull *Larus delawarensis*, Short-billed Gull *Larus canus brachyrhynchus* (including comparison with other Mew Gull *L canus* taxa), Heermann's Gull *L heermanni*, Black-tailed Gull *L crassirostris*, Laughing Gull *L atricilla*, Franklin's Gull *L pipixcan*, Bonaparte's Gull *L philadelphia*, Black-headed Gull *L ridibundus*, Little Gull *L minutus*, Sabine's Gull *Larus sabinus*, Black-legged Kittiwake *Rissa tridactyla*, Red-legged Kittiwake *R brevirostris*, Ross's Gull *Rhodostethia rosea* and Ivory Gull *Pagophila eburnea*. For each species, status and distribution are given and identification and ageing are treated with highly informative shots and stills of all plumages. Comparison with confusing species and variation within the species are illustrated by arrows and composite images. Date and place are mentioned for all video shots. Sounds of calls are a welcome addition. All this, together with the expert information spoken by Jon Dunn, makes the video of high quality. A minor point is perhaps the monotonous way Dunn speaks: the lack of intonation makes the perception of the information quite hard after some time. Keep the pause button at hand.

DIRK J MOERBEEK

Corrigendum

In the note on the rediscovery of Chinese Crested Tern *Sterna bernsteini* (Dutch Birding 22: 248-249, 2000), Gustaaf Schlegel was erroneously mentioned as the ornithologist who described the species in 1863; this should be Herman Schlegel, Gustaaf's father and at the

time director of the former Rijksmuseum van Natuurlijke Historie (now National Natural History Museum) at Leiden, the Netherlands, where also the holotype specimen is kept. EDITORS

Total birding

by Anthony McGeehan

Seventeen again

Martin Garner has a way of asking questions that, when he's finished, leaves you feeling pummelled and confused like a groggy prizefighter. However, as with all good interrogators, he leaves a lifeline in case you want to redeem yourself. This time, in front of witnesses, he seized upon the fact that the tide had well and truly ebbed on Irish pelagic trips and, because I was fingered as one of the instigators of the pelagic push in the 1980s, he wanted to know why. I replied that there were several reasons, probably the most important of which was the lack of lifers once people bagged a Wilson's Storm-petrel. Why, some trips were even abandoned the instant a Wilson's was nailed. He was horrified. I said, 'It's as if everyone has grown apathetic and accustomed to defeat. They believe they aren't going to see anything rare, so they don't want to try.' That did it. He'd got me on a hook that I couldn't get off. I backtracked. Well, yes, personally I would still like to try and, no, I wasn't simply a mercenary chasing the possibility of a tick; especially as I'd seen all the potential rarities elsewhere before. The probing continued. 'The fundamental problem,' I said sharply, buckling under the strain of having to justify my recent lack of seafaring, 'is that nobody is prepared to organise trips these days. Doing that ain't easy. Time was when we used to go out of Cork on a leaky boat with a drunken skipper. It was downright dangerous. The guy would spend most of the day sleeping off a hangover on the high seas and leave steering the boat and plotting a course to an overcrowded bunch of birding nerds with one lifejacket between twenty. It was like putting Saint Trinian's in charge of the Titanic. Been there and done that but, thank God, I'm not seventeen anymore.'

The two witnesses, my younger brother and 10-year-old son, took their cue. 'Come on dad. Don't be such a big wimp. You could sort out a boat for us.' They could see it all. The quick phone-call to a bird tour company to order up an air-conditioned cruiser, the calm aquamarine sea, masses of shearwaters endlessly circling the ship and an onboard McDonald's serving Happy Meals around the clock. Martin had been dealt an ace. He'd managed to get my heir and next-of-kin on his side. I said, 'What do you think I am – crazy? I may have had a screw or two loose in my day

but at the moment everything is just about bolted together and that's the way I intend to keep it. Get lost.' This was my way of adding drama to the trip for Martin had inadvertently rekindled an old idea. Why not try a voyage off north-western Ireland, close to home, instead of travelling down to the more bird-rich seas in the South-west Approaches? The logistics would be a lot easier provided, of course, someone could be found to take us out. That hurdle is often insurmountable. You need to locate a boatman who doesn't know you from Adam and yet persuade him to transport a herd of landlubbers over the heaving horizon on a venture without, among other things, any form of insurance. Luckily this is a situation in which money talks, the limiting factor being how much a cartel of like-minded birdwatchers is prepared to pay.

Alas, it's not possible to haggle over prices when no vessels are available for hire. I phoned the fish processors at Burtonport, the preferred point of departure, and got the grim news that all their trawlers had been mothballed. Economics favoured the battleship-sized hulks operating out of Killybegs. Unless I wanted to contact Neil Gallagher, a local who did inshore angling charters? Forget it. I tried Killybegs. There, at the fishing cooperative, I talked to The Man Who Knows Everything. Before I had even finished speaking, this gargoyle told me that trawler crews had better things to do with their week-ends than take a crowd of nancy-boys out birdwatching; if we wanted to see 'seagulls' there were plenty flying around Killybegs harbour, plus we would never have enough cash to cover the fuel for an hour's steaming, let alone an entire day. How do you deal with animosity on that level? Quite simple. I said, 'Thanks for the advice. It looks like the people I really need to speak to are the Dutch who seem to be the only fishermen brave enough to operate on the edge of Ireland's continental shelf. Oh, and by the way, we have lottery funding for the trip so this time there would've been more money to be made from birdwatching than fishing.' Click.

In desperation I rang Neil Gallagher. What kind of charters did he do? He specialised in shark fishing, would happily travel 30 miles or more offshore, had a boat that went like a Messerschmitt and even supplied chum. Bingo! But he was busy. In fact, so busy that there was just one possible date when he could go and that depend-

FIGURE 1 Fea's Petrel *Pterodroma feae*, at 55:27 N, 9:16 W, 59 km west of Donegal, Ireland, 18 August 2000
(David Quinn)

ed on the weather. In reality, it depended more on his wife. She was to be the final arbiter for, while he is at sea, she listens to the upcoming marine forecasts and would give me the all-important yes or no. Well, no harm to Mrs Gallagher, but I reckon the only forecast she pays any attention to is for her star sign in women's magazines. The uncertainty of the woman nearly drove me to Valium. My own wife, who reads this stuff in draft to keep me out of court, says my comments are 'Just like a man,' and points out that, in truth, Mrs Gallagher was concerned because I was proposing to take our young son into the bowels of the North Atlantic (you know what women are like).

Mother of pelagics

All worries came to an abrupt end when, out of nowhere, a miraculous ridge of high pressure descended on our date. Someone had blessed us. At the quayside the astonishing happenings continued – the ship was ready to go and her skipper was sober. Neil was a paragon of organisation and exuded every impression that he knew his job. I knew that our main job was not to throw up, especially over his nice clean boat. Anticipation is always high at the start of a pelagic. Participants feel like explorers about to conquer ornithologically uncharted waters, or at least you'd be forgiven for thinking so listening to the hushed comments about what might be 'out there'. By lunchtime the answer to this question was crystal clear – sweet Fanny Adams. The boat was churning and pitching and slobbering around in a bid to get as far from land as possible but the atmos-

phere on board was redolent of the Marie Celeste. Occasionally, a waif materialised over the wake – Fulmars, a Sooty Shearwater, two Great Shearwaters – but our chum, that had no fish guts added, was not holding birds. It was diet chum; all smell and no sustenance. It duped tubenoses into coming past for a look and then annoyed the hell out of them so they hightailed it back out to sea area Rockall with an air of disdain.

Some folk took on a look of resignation tinged with despair. At least they were conscious. Others seemed to be awaiting the services of a taxidermist. We badly needed action before everyone slipped into a persistent vegetative state. Trying to muster a show of unquenchable optimism, I directed Neil to intercept a lone shearwater and stirred all souls for a possible close look. I didn't realise it at the time, but I'd unwittingly put us on a collision course with nirvana. People were quiet, waiting to hear and see where the bird was. The sun would light it perfectly as it passed the starboard bow. And there it was, coming head-on. Not bad, another Great Shearwater. Wait. I want to savour the moment again, to relive the memory of realising its true identity and screaming FEA'S PETREL loud enough to wake the dead. Men and boys were changed forever after that; they felt like sanctified brethren. Except for the one person who deserved to see it most. Martin couldn't make the trip – it fell on his wedding anniversary. He wanted to go but he got a heavy phone message telling him in no uncertain terms that his place was at home that day – Mrs Gallagher strikes again?

WP reports

This review lists rare and interesting birds reported in the Western Palearctic mainly in **September-October 2000** and focuses on north-western Europe. The reports are largely unchecked and their publication here does not imply future acceptance by the rarities committee of the relevant country. Observers are requested to submit records to each country's rarities committee. Corrections are welcome and will be published.

SWANS TO FRIGATEBIRDS In Iceland, a male **Mute Swan** *Cygnus olor* was refound at Skjalftavatn on 26 October. It has been in the area for several years and was the third for Iceland; the fourth was seen in 1998. Two **Snow Geese** *Anser caerulescens* were seen in Hraungerdishreppur, Iceland, in the second half of September. This winter's first **Ross's Goose** *A rossii* for the Netherlands was present at Korendijkse Slikken, Zuid-Holland, from 17 September onwards. On 28 August, 38 **Lesser White-fronted Geese** *A erythropus* were still at their moulting site of Hudiksvall, Hälsingland, Sweden (from where they usually leave to their Dutch wintering grounds); on 26 September, the first six had arrived at Anjum, Friesland, the Netherlands. In the Hortobágy, Hungary, 21 adults (of which seven colour-ringed) had arrived on 26 September. On 10 August,

one **Ruddy Shelduck** *Tadorna ferruginea* and five **Marbled Ducks** *Marmaronetta angustirostris* were seen at Los Molinos, Fuerteventura, Canary Islands. In France, an unprecedented influx of **White-headed Ducks** *Oxyura leucocephala* occurred with nine individuals (eight males) at Lac Grand-Lieu, Loire-Atlantique, on 25-28 September and singles in Ain (two or three), Gironde and Charente-Maritime (one or two) from 28 September to the end of October. At Canal Vell, Ebro delta, Tarragona, Spain, three were present on 18-24 September. Unfortunately, both the French and the Spanish birds were accompanied by Ruddy Ducks *O jamaicensis*. In the Netherlands, a female **Steller's Eider** *Polysticta stelleri* was reported off Harlingen, Friesland, on 29 September and 6-7 October. A male returned to Borgarfjörður, Iceland, on 15 October, having been in the area from January 1998. A female or immature (and unringed) **Hooded Merganser** *Lophodytes cucullatus* stayed on North Uist, Outer Hebrides, Scotland, from 23 to at least 31 October. Another female or immature turned up in Anglesey on 28 October. The long-staying males **Black Duck** *Anas rubripes* at Stithians Reservoir, Cornwall, England, and Barrow Harbour, Kerry, Ireland, remained through September. Similarly, the two long-stayers (probably since

284 Solitary Sandpiper / Amerikaanse Bosruiter *Tringa solitaria*, juvenile, Porth Hellick, St Mary's, Scilly, England, 2 October 2000 (Arnoud B van den Berg)

285 Long-legged Buzzard / Arendbuizerd *Buteo rufinus*, juvenile, Praamweg, Flevoland, Netherlands, 9 September 2000 (Roef Mulder)

286 Double-crested Cormorant / Geoorde Aalscholver *Hypoleucos auritus*, juvenile, Ouessant, Finistère, France, 6 October 2000 (Alain De Broyer)

1993) in Iceland, at Miðnes and Garður, were still present. The **Pied-billed Grebe** *Podilymbus podiceps* at Saint-Denis-d'Orques, Sarthe, France, was observed from 24 June to at least 31 October. One off St Agnes, Scilly, on 26 October was taken by a Peregrine Falcon *Falco peregrinus*. In Norway, the one present from 7 May at Herøysund, Nordland, remained through September. A **Fea's Petrel** *Pterodroma feae* was seen off Old Head of Kinsale, Cork, Ireland, on 23 September. A record 456 **Sooty Shearwaters** *Puffinus griseus* for Utsira, Rogaland, Norway, were counted on 9 September. It now appears that the first **Swinhoe's Storm-petrel** *Oceanodroma monorhis* for Norway trapped at Revekaia, Klepp, Rogaland, on 9 August 1997 was retrapped twice at the same site this year, on 27 July and 16 August (cf Dutch Birding 22: 232-233, 2000). On 5 August, one was trapped at Cove, Aberdeen, Scotland (on 1 July, one was trapped in Kerry, Ireland). If accepted, a **Markham's Storm-petrel** *O. markhami* reported on a pelagic trip off northern California, USA, on 12 August will be the first for North America. On 5-7 October, the first **Double-crested Cormorant** *Hypoleucos auritus* for France was a moribund juvenile on Ouessant, Finistère; it was found dead on 8 October. On 9 and 17 October, one was present at Angre de Heroismo, Canary Islands. Several **Pygmy Cormorants** *Microcarbo pygmeus* were seen in Germany, including one at Unterer Knappensee, Hessen, on 19 September,

two at Pfaffensee and Teufelsee east of Bad Nauheim, Hessen, on 24 September, and one (photographed) at Bodensee, Bayern, on 7 October. In Switzerland, one was seen at Greifensee on 9 October. In Hungary, 500 were counted in the Hortobágy in early September. In France, one was seen at Kembs, Haut-Rhin, from 29 October into November. The adult male **Atlantic Great Cormorant** *Phalacrocorax carbo carbo* identified on 4-15 February (and first seen on 6 September 1998) at Heel, Limburg, the Netherlands, was back at the same site on 17 September (it had been colour-ringed at Abberton, Essex, England, on 3 May 1997; see Dutch Birding 22: 21-25, 2000). The second **Magnificent Frigatebird** *Fregata magnificens* for Spain was probably a subadult female in the late afternoon of 22 October off Malaga, Andalucia (the first was in Galicia on 29 September 1985).

IBISES TO BUSTARDS In Spain, 60 **Glossy Ibises** *Plegadis falcinellus* were seen at Illa de Buda, Ebro delta, Catalunya, during September and 67 at Olivillos, Puebla del Río, Sevilla, on 18 August; the species bred in both areas this year. Also in Spain, an **African Spoonbill** *Platalea alba* stayed together with Eurasian Spoonbills *P. leucorodia* at Azud de Riobobos, Salamanca, from 23 to 27 September. In Sardinia, the **Greater Flamingo** *Phoenicopterus roseus* population moved to the salines of Molentargius near Cagliari where 8200

individuals reared c 2500 young. On 30 October and 4 November, an **American Bittern** *Botaurus lentiginosus* was seen at Lough Corrib, Galway, Ireland. In Israel, two pairs of **Striated Herons** *Butorides striatus* bred successfully this spring on the rafts off Eilat's North Beach, raising one and two young; allegedly, the country's first breeding record was in 1999. A pale-morph **Indian Reef Egret** *Egretta gularis schistacea* was seen at Cal Roc, Llobregat delta, Barcelona, Spain, from perhaps as early as 12 August to at least 15 October and was relocated again on 2 November. A **Western Reef Egret** *Egretta gularis* was reported at Lac de Neuchâtel, Switzerland, on 19 September. On 20 September, an unprecedented invasion of **European Honey Buzzards** *Pernis apivorus* began in England resulting in, for instance, 317 individuals reported on 30 September (cf Birding World 13: 363-365, 2000). The raptor first thought to possibly be a Hen Harrier *Circus cyaneus* staying from 24 September Laugardalshreppur, Iceland, has now been identified as an immature European Honey Buzzard. There are only four previous records of this species in Iceland. In Israel, 10 **Crested Honey Buzzards** *Ptilorhynchus* were recorded in the northern valleys from late August to 20 September; on 23 September, another two were seen near Kfar-Kasem. In Denmark, three **Pallid Harriers** *Circus macrourus* occurred on migration this autumn. In Sweden, nine were reported between 18 August and 9 September. An adult male was seen on Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany, on 16 September. A **Cooper's Hawk** *Accipiter cooperii* came on board the cargo ship ms Singelgracht in Philadelphia, Pennsylvania, USA, on 27 September. The ship sailed from Savannah, Georgia, USA, to Finland. After a four-week journey, the ship arrived at Rauma harbour, Finland, on 27 October; the bird was in bad condition and died there on 28 October. A **Common Buzzard** *Buteo buteo* was seen at Hornafjörður, Iceland, on 18 October, representing the third record, if accepted. Both earlier records are of birds found dead. The second **Long-legged Buzzard** *B. rufinus* for the Netherlands was a juvenile at Praamweg, Flevoland, on 5-10 September (Dutch Birding 22: 250, 2000). On 13 September, one was seen at Neuvic, Corrèze, France. An unprecedented influx of c eight individuals took place in Austria from mid-August to late September. In Spain, a juvenile **African Long-legged Buzzard** *B. r. cirtensis* was photographed at Tarifa, Cadíz, on 12 and 15 September. The 13th and 14th **Rough-legged Buzzards** *B. lagopus* for Iceland were present at Reykjavík from 6 October and at Fljotshlid from 9 October. The second **Lesser Spotted Eagle** *Aquila pomarina* for Spain was a second-calendar-year bird photographed on 3 September at Tarifa. On 20 October, one was reported over Elten, Gelderland, the Netherlands. The first **Steppe Eagle** *A. nipalensis* for Denmark since 1997 was an immature on Bornholm on 1 October. In Norway, **Booted Eagles** *Hieraaetus pennatus* were seen at Mølen, Vestfold, on 5 September and Flekkefjord, Vest-Agder, on 22 September. A dark-morph juvenile female arrived on Vlieland, Friesland, the Netherlands, on 13 October but was picked-

up exhausted the next day. After gaining strength at a bird recovery centre, it was released at NP De Hoge Veluwe, Gelderland, on 23 October and was last seen there on 25 October. In France, an **Eleonora's Falcon** *F. eleonora* was seen on 20 September at Lyon, Rhône (away from the species' normal haunts along the Mediterranean coasts). On 8 October, an adult dark-morph was seen for a few minutes on Helgoland; it was the third (or perhaps even the fourth or fifth) for Helgoland since 1997. Surveys of rare and scarce breeding species in Germany showed that three had a decline of more than 50% during 1990-96: **Great Bustard** *Otis tarda*, **Ruff** *Philomachus pugnax* and **Woodchat Shrike** *Lanius senator*. On the other hand, 18 rare and scarce breeding appeared to have increased with more than 50% (for instance **Black-necked Grebe** *Podiceps nigricollis*, **Great Cormorant** *P. carbo*, **Eurasian Spoonbill**, **Osprey** *Pandion haliaetus*, **Peregrine Falcon**, **Common Crane** *Grus grus*, **Mediterranean Gull** *Larus melanocephalus*, **Eurasian Eagle Owl** *Bubo bubo*, **Ural Owl** *Strix uralensis* and **European Bee-eater** *Merops apiaster* (Vogelwelt 121: 189-205, 2000). In addition, four scarce breeding species had a more than 20% decrease (including **Kentish Plover** *Charadrius alexandrinus* and **Dunlin** *Calidris alpina*), while a more than 20% increase was shown by 13 species (for instance **Goosander** *Mergus merganser*, **Black Stork** *Ciconia nigra*, **White Stork** *C. ciconia*, **White-tailed Eagle** *Haliaeetus albicilla*, **European Golden Plover** *Pluvialis apricaria*, **Green Sandpiper** *Tringa ochropus*, **Gull-billed Tern** *Gelochelidon nilotica* and **Alpine Swift** *Apus melba*).

RAILS TO WADERS The first **Baillon's Crake** *Porzana pusilla* for North America was on Attu Island, Alaska, on 20-21 September. The first **American Coot** *Fulica americana* for Spain was observed and photographed at Gipuzkoa, Euskadi, from 15 to 30 November 1999. A flock of 189 **Black-winged Pratincoles** *Glareola nordmanni* photographed at Van Gölü on 15 September was one of the biggest ever seen in Turkey. On 21 September, two were seen near Bilbis, Egypt. The first **American Golden Plover** *P. dominicus* for Lithuania was observed at Baltoji Voke fish ponds on 4 November. In France, four **Pacific Golden Plovers** *P. fulva* have been found this autumn, and the fourth for Spain was at Illa de Buda on 13 September. A first-year **Sociable Lapwing** *Vanellus gregarius* stayed from 26 September at Heeter See near Salzgitter, Niedersachsen, Germany. In Switzerland, one turned up at Muntschemier, Bern, on 4 October. On 22 October, a first-winter was discovered at Dunwich, Suffolk, England. A **Greater Sand Plover** *C. leschenaultii* was reported at Seby on Öland, Sweden, on 21 October. One was seen at St Peter, Schleswig-Holstein, Germany, on 22-23 October; probably the same bird was observed in July-August at the same location. On 20 September, the third **Three-banded Plover** *C. tricoloris* for the WP was seen at Wadi El Natrun, Egypt (the first and second were also in Egypt on 5-26 March 1993 at Jebel Asfar and on 14 December 1997 at Aswan; Dutch Birding

287 African Spoonbill / Afrikaanse Lepelaar *Platalea alba*, Azud de Riobobos, Salamanca, Spain, 27 September 2000 (Juan José Ramos Encalado) **288** African Long-legged Buzzard / Afrikaanse Arendbuiserz *Buteo rufinus circensis*, Tarifa, Cadíz, Spain, September 2000 (Michiel van den Bergh) **289** White-rumped Sandpipers / Bonapartes Strandlopers *Calidris fuscicollis*, Cabo da Praia quarry, Terceira, Azores, 22 September 2000 (Kris De Rouck)

15: 85, 1993, Sandgrouse 22: 67-68, 2000). In the Azores, between 16 and 23 September, two juvenile **Semipalmated Sandpipers** *C pusilla*, 11 adult **White-rumped Sandpipers** *C fuscicollis* (including 10 at Cabo da Praia quarry, Terceira, on 21-22 September), one juvenile **Pectoral Sandpiper** *C melanotos*, four juvenile **Lesser Yellowlegs** *T flavipes* and two juvenile **Spotted Sandpipers** *Actitis macularia* were seen. On 23 August, an adult **Sharp-tailed Sandpiper** *C acuminata* was found at the Cabo da Praia quarry. In Norway, one was seen at Revtangen, Rogaland, on 26 September. During September, four juvenile **Semipalmated Sandpipers** were found in Britain and one in Ireland. At Les Attaques, Pas-de-Calais, France, one was reported from 20 October. In England and Scotland, seven **White-rumped Sandpipers** were seen during September. In Ireland, two adults were seen in late September and an amazing influx occurred on 8 October when at least

nine birds were seen; these included three juveniles together at Lisagriffin in Cork, three together elsewhere and three singles. Late birds on the continent were at Lauwersmeer, Groningen, the Netherlands, on 12 October and at Hauke-Haien-Koog, Schleswig-Holstein, Germany, on 26 October. During 12-24 September, up to eight **Baird's Sandpipers** *C bairdii* occurred in Ireland. A juvenile was present in Gwent, Wales, on 4-8 October and another was seen on South Uist, Western Isles, Scotland, from 11 October onwards. The first for Denmark was a well-twitched juvenile at Stensnæs, Sæby, Nord Jylland, on 19-23 September. In France, one was observed at Trunvel, Finistère, on 21-27 September. The fourth for Iceland was at Míðnes on 7 October. A **Long-toed Stint** *C subminuta* was seen at the Abu Dhabi equestrian club, United Arab Emirates (UAE), on 19 October. At least 48 **Pectoral Sandpipers** (mostly juveniles) were in Britain and seven in Ireland

290 Eastern Common Redstart *Phoenicurus phoenicurus samamisticus*, male, Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany, 4 September 2000 (*Daniel Kratzer*) **291** American Cliff Swallow / Amerikaanse Klifzwaluw *Hirundo pyrrhonota*, juvenile, Hugh, St Mary's, Scilly, England, 28 September 2000 (*Arnoud B van den Berg*) **292** Red-eyed Vireo / Roodoogvireo *Vireo olivaceus*, St Mary's, Scilly, England, October 2000 (*Steve Young/Birdwatch*) **293** Blue-winged Warbler / Blauwleugelzanger *Vermivora pinus*, Cape Clear Island, Ireland, October 2000 (*Alan Horan*)

during September and, on 11-30 September, at least 19 were in France. In June-August, during a survey in coastal southern Chukotka, north-eastern Siberia, it was found that **Spoon-billed Sandpipers** *Eurynorhynchus pygmeus* were almost totally absent in four locations formerly known as breeding sites. The species is known to be site-faithful and, therefore, it is now feared that it is rapidly heading for extinction. In the 1970s, the population was estimated at c 2000 pairs and the largest-ever flock was 257 in Bangladesh in January 1989 (cf Dutch Birding 14: 37-41, 1992). In Turkey, 16 **Broad-billed Sandpipers** *Limicola falcinellus* were found at Erçek Gölü on 14 September. During September, 25 **Buff-breasted Sandpipers** *Tryngites subruficollis* (all juveniles) were seen in Britain and 12 in Ireland (including up to seven in a day at Tacumshin, Wexford). In France, there was a total of 10 for September and at least two more in October. A **Long-billed Dowitcher** *Limnodromus scolopaceus* was observed at Belfast Harbour, Down, Northern Ireland, until 24 September, and one occurred at St-Come-du-Mont,

Manche, France, on 1 October. The long-staying **Short-billed Dowitcher** *L griseus* in Ireland was still present at Swords Estuary, Dublin, until at least 23 September. The fifth **Greater Yellowlegs** *T melanoleuca* for Spain stayed on 4-5 November at laguna de Valdoviño, A Coruña. A **Lesser Yellowlegs** stayed from 1 to at least 17 October at Hayle Estuary, Cornwall. Others were at Loe Pool, Helston, Cornwall, on 23-28 September, at Seaton Burn, Northumberland, England, from 5 to at least 16 October, and in Argyll, Scotland, from 9 October. A juvenile **Solitary Sandpiper** *T solitaria* was present on St Mary's and Tresco, Scilly, England, from 22 September to at least 21 October. Another was reported briefly at Hayle Estuary, Cornwall, on 28 September.

GULLS TO AUKS In Hungary, an adult winter **Pallas's Gull** *L ichthyaetus* was seen at Szeged Fehertó fishponds from 6 September onwards and a first-winter was at Viragoskuti on 25 September. If accepted, a first-winter flying over eastern Vlieland on 17 September would be the third for the Netherlands. A second-win-

ter **Laughing Gull** *L atricilla* was seen at East Tilbury, Essex, on 8 October. An adult winter was at Kent Estuary, Cumbria, on 9 October. A **Franklin's Gull** *L pipixcan* was reported at Montrose, Angus, Scotland, on 11 September. Also in Angus, an adult winter **Bonaparte's Gull** *L philadelphia* was seen on 2 October at Lunan Bay. In Catalunya, a first-winter was present at Canal Vell lagoon, Ebro delta, from 8 September onwards. The 11th for Iceland was an adult at Seltjarnarnes on 27 September. A gull photographed and videoed on Bornholm on 30 October may prove to be Denmark's first **Slender-billed Gull** *L genei* but its identification provoked much discussion. In France, a **Ross' Gull** *Rhodostethia rosea* was with Little Gulls *L minutus* off Le Clipon at Dunkerque, Nord, on 26 October. An adult **Lesser Crested Tern** *Sterna bengalensis* visited Ma'agan Michael, Israel, on 26 June. A **Sooty Tern** *S fuscata* was briefly seen at Kilmummin Head, Mayo, Ireland, on 6 August. Photographs of the mounted specimen of a first-winter **Long-billed Murrelet** *Brachyramphus perdix* found dead at Zollikon, Zürichsee, Switzerland, in December 1997 have now been published in Br Birds 93: 190-199, 2000 and Ornithol Beob 97: 243-248, 2000; it represents the first record for the WP (see also Birding 29: 460-475, 1997; Dutch Birding 20: 311, 1998, 21: 120, 1999). With a history of remarkable records such as the recently accepted **Madeiran Storm-petrel** *O castro* (cf Dutch Birding 22: 40, 2000), land-locked Switzerland has more extremely rare seabirds on its list than some countries bordering the North Sea.

DOVES TO PIPITS The sixth **Oriental Turtle Dove** *Streptopelia orientalis* for the UAE was at Al Wathba camel track on 6 October. On 1 November, one of the race *S o meena* was reported from Kibbutz Lotan, Israel. On 12-13 October, a **Yellow-billed Cuckoo** *Coccyzus americanus* was seen alive at St Levan, Cornwall. The most southerly **Great Grey Owl** *S nebulosa* for Sweden in 100 years which could be observed at an accessible spot at Skummeslövstrand, Halland, during June was found again there on 16 September (cf Dutch Birding 22: 168-169, 2000). The third **European Nightjar** *Caprimulgus europaeus* for Iceland was discovered at Suðursveit on 23 September (the first and second were in 1933 and 1977). In Scilly, a **Common Nighthawk** *Chordeiles minor* was reported on Tresco and Bryher on 15 October. In Cadiz, Spain, a mixed flock of swifts *Apus* above Tarifa on 15 September contained **White-rumped** *A caffer* and **Little Swifts** *A affinis*. In early September, there were still two Little Swifts at Bolonia, Andalucía, Spain. The third **Great Spotted Woodpecker** *Dendrocopos major* for North America was on Attu Island on 10 September. The first **Bimaculated Lark** *Melanocorypha bimaculata* for Norway present on Ona, Sandøy, Møre og Romsdal, from 1 August was trapped on 27 September. An **Oriental Skylark** *Alauda gulgula* was at Yotvata, Israel, on 30-31 October. In the last days of September, a minor influx of four **American Cliff Swallows** *Hirundo pyrhnota* occurred in Europe. The first was found in

Scilly where a juvenile flew about St Mary's from 28 September to 1 October. On 29-30 September, another attracted many birders at The Verne, Portland, Dorset, England. Possibly the same bird was seen at Titchfield, Hampshire, on 1 October. The first for France was on Hoedic, Morbihan, from 30 September to 1 October. In the UAE, a **Blyth's Pipit** *Anthus godlewskii* occurred at Al Wathba camel track on 22 September. Six single **Olive-backed Pipits** *A hodgsoni* were seen (rather early) in Shetland, Scotland, on 21-29 September (one or two were also present here on 12-14 October). Four were seen in Norway during September and one in late October, two were found in Sweden and one was on Ouessant on 20 October. The sixth **American Buff-bellied Pipit** *A rubescens rubescens* for Iceland (and the first since 1993) was found at Hvalsnes, Miðfnes, on 16 September. If accepted, a **Citrine Wagtail** *Motacilla citreola* on 11 October at Roquito del Fraile, Tenerife, will be the first for the Canary Islands.

ACCENTORS TO THRUSHES A **Siberian Accentor** *Prunella montanella* was observed at Sundstranden on Örskär, Sweden, from 8 to at least 11 October. The sixth for Finland was ringed on Lågskär, Lemland, Åland, on 21 October and was still there on the next day. It was followed on 23 October by a bird briefly seen at Turku, Hirvensalo, by one observer. Also in Finland, a **Black-throated Accentor** *P atrogularis* was seen on 16-17 September on Pyhtää Ristasaari, off the southern coast, and another remained at Pori, Tahkoluoto, from 1 to at least 5 November. An adult male **Eastern Common Redstart** *Phoenicurus phoenicurus samamiscus* was photographed on Helgoland on 4 September. Another adult male was present at Grutness, Shetland, on 24-26 September. The first autumn record of **Thrush Nightingale** *Luscinia luscinia* for Utsira was on 31 August. The second **Siberian Rubythroat** *L calliope* for Finland was a male at Oulu, Hietasaari, on 12 October (the first was on 15 October 1991 on Norrkär). Interestingly, not one out of 100 000 **Red-spotted Bluethroats** *L svecica svecica* so far ringed in Sweden has ever been recovered during December-February which implies that the wintering grounds of Swedish birds are still unknown. A first-year **Siberian Blue Robin** *L cyane* trapped at Canal Vell lagoon, Ebro delta, on 18 October was the second for Europe. The first for Britain, if accepted, was seen just before dusk on 23 October by a lucky few at Minsmere, Suffolk; the next day, c 800 birders searched in vain. A **Red-flanked Bluetail** *Tarsiger cyanurus* was trapped at Bodø, Nordland, Norway, on 14 September and, in Sweden, one was present on Gotland on 8 October. On 22-23 September, the second **Isabelline Wheatear** *Oenanthe isabellina* for the Netherlands was seen at IJmuiden, Noord-Holland, where another individual was reported a few days later by a single observer. From 14 to 25 October, one was present on Schiermonnikoog, Friesland. The second for Germany turned up on Helgoland on 28 September. The third for Norway, if accepted, was seen at Kurefjorden, Østfold, on 2 November, before being scared off by a Rough-legged

294 Spectacled Warbler / *Brilgrasmus Sylvia conspicillata*, Tresco, Scilly, England, October 2000
(Steve Young/Birdwatch)

295 Swainson's Thrush / *Dwerglijster Catharus ustulatus*, St Mary's, Scilly, England, October 2000
(Steve Young/Birdwatch)

Buzzard *B lagopus*. A **Pied Wheatear** *O pleschanka* was reported at Toab, Shetland, on 17 September. In Finland, one was present at Kajaani on 13-14 October and another at Korppoo on 14 October. Another was found in Norway in Vest-Agder on 5 November. Both a Pied Wheatear and a **Desert Wheatear** *O deserti* were found at Revtingen, Jæren, Norway, on 4 November. The ninth **Hermit Thrush** *Catharus guttatus* for Iceland was in Kvísker, Oraefi, Iceland, on 15-20 October. A **Grey-cheeked Thrush** *C minimus* was reported at Moel y Ci, Gwynedd, Wales, on 4 November. In the second week of October, a minor influx of at least three **Swainson's Thrushes** *C ustulatus* occurred in Europe. On 12-13 October, one was present at Brae, North Mainland, Shetland. On 12-14 October, the third for France was seen on Ouessant. On 13-19 October, one was twitched by 100s of birders on St Mary's. If accepted, **Eyebrowed Thrushes** *Turdus obscurus* seen on Schiermonnikoog on 13 October and on Ameland, Friesland, on 21 October will be the sixth and seventh for the Netherlands. The fourth for Finland was seen by a handful of observers at Pernaja on 4 November. In Shetland, a **Black-throated Thrush** *T ruficollis atrogularis* was reported on Foula on 23 September. An **American Robin** *T migratorius* was seen at Carbis Bay, Cornwall, on 4 November.

WARBLERS In Shetland, two **Pallas's Grasshopper Warblers** *Locustella certhiola* were reported on Foula on 27 September (one was still present on 28 September). Another was discovered in Norway on 9 October. On Fair Isle, Shetland, up to five **Lanceolated Warblers** *L lanceolata* were seen between 4 and 17 September, with up to two in a day. Elsewhere in Scotland, one was found on Out Skerries on 1 September and one on Foula on 27 September. In Belgium, the fourth (!) in the last 10 years for the north-west of West-Vlaanderen was discovered at Heist on 1 October (the previous ones were on 5 October 1991, 14 October 1994 and 7 October 1996). In Belgium, a juvenile **Paddyfield Warbler** *Acrocephalus agricola* was observed at Zeebrugge on 10 September (another was trapped in Belgium the next day). The third for Malta was trapped on 23 September. The ninth for Norway and the eighth for Lista was trapped at Lista fyr, Farsund, Vest-Agder, on 26 September. In Hampshire, a first-winter was trapped at Titchfield Haven on 1 October. In Ireland, one was seen at Garinish Point near Allihies, Cork, on 5 October. In France, birds were reported from Ouessant on 16 October and from Sein, Finistère, on 19-22 October. In Britain, a **Blyth's Reed Warbler** *A dumetorum* was trapped at Woolston Eyes, Cheshire, on 26 August; in Belgium, one was trapped at Wetteren on 10 September. In France, one was reported on Sein, Finistère, on 15 October and one at Haringzelles, Pas-de-Calais, on 22-24 October. The ninth **Marsh Warbler** *A palustris* for Iceland (and the first since 1992) was a first-year trapped at Kverkin, Eyjafjöll, on 22 September (all previous ones were collected). An **Eastern Olivaceous Warbler** *A pallidus elaeicus* was a Scottish highlight at Collieston, Aberdeenshire, on 13-22 September; it was

trapped on 15 September. If accepted, one seen on 29 October and subsequently trapped on 30 October in a few bushes between busy roads in the airport area of Berlin would only be the third for Germany, the first two being as long ago as 20 September 1883 and 1 October 1936 on Helgoland. From 1 to 22 September, six **Booted Warblers** *A caligatus* were seen in Scotland (including two on Fair Isle) and one was in Kent, England, and one on Skomer, Pembrokeshire. Singles were seen on 1 and 17-18 September at Zeebrugge, on 7 September on Terschelling, Friesland, and on 10 September on Helgoland (for other September records of this species, see Dutch Birding 22: 237, 2000). Others were seen on 3 October at Ottenby, Öland, on 11-14 October on Ouessant and on 15 October in Northumberland. In Scilly, a first-winter **Spectacled Warbler** *Sylvia conspicillata* was on Tresco from 15 October onwards. With 16 **Lesser Whitethroats** *S curruca* in September, it was this species' second-best year for Iceland (the record is 17 in 1992); also, there were unusually high numbers of **Blackcaps** *S atricapilla* (at least 79 in September alone), **Spotted Flycatchers** *Muscicapa striata* (14 from 21-30 September), **Pied Flycatchers** *Ficedula hypoleuca* (a record nine from 15-30 September) and **Common Rosefinches** *Carpodacus erythrinus* (five from 10-29 September). From 1 to 24 September, 12 **Greenish Warblers** *Phylloscopus trochiloides* were reported in Britain. **Arctic Warblers** *P borealis* were at Spurn, East Yorkshire, England, on 1-2 September, on Farne Islands, Northumberland, on 2-3 September, on Fair Isle on 4 and 14-15 September, on North Ronaldsay on 5 and 17 September, at Dunwich, Suffolk, on 25 September, on St Mary's on 6-11 October, in East Yorkshire from 7 to at least 17 October (when trapped) and on Ouessant on 14-15 October. In the Netherlands, two were trapped on Vlieland on 21 and 22 September. A **Pallas's Leaf Warbler** *P proregulus* trapped at Kaszonyi-hegy near Barabas on 5 October was the second for Hungary. On 13-30 September, about 150 **Yellow-browed Warblers** *P inornatus* were reported in Britain. This season's first for the Netherlands was on 17 September and since then many were reported. For instance, c 25 were found on Texel in early October during the Dutch Birding week. In Iceland, singles occurred on 22 and 29-30 September. The second and third **Hume's Leaf Warblers** *P humei* for Estonia were on 23 October at Põõsaspea and on 24 October at Sörve (ringed). The fourth for Norway was ringed at Turøy bird observatory, Fjell, Hordaland, on 27 October. One was seen in Norfolk as early as 3 October. About five were reported in Finland in October. Four were found in Sweden between 12 and 21 October and also four were seen in Norway during the last days of October and first days of November. In late September and early October, there was an influx of **Radde's Warblers** *P schwarzi* in the North Sea area. After the first in Aberdeen, Scotland, on 26 September, the influx really took off on 30 September with five at Spurn. On 1 October, seven (!) were present at Spurn and five singles were found in the rest of England; on 2 October, five new birds were found including one in

Shetland. On later days, singles were reported. In the Netherlands, in the same period, there were two well-twitched individuals at Maasvlakte, Zuid-Holland, on 30 September and at De Cocksdoorp, Texel, on 4 October; two were reported from elsewhere. Before these arrivals, this year's first for Sweden was trapped on 21 September at Östergötland. The first for Hungary was trapped at Kaszonyi-hegy near Barabas on 7 October. This season's first two **Dusky Warblers** *P fuscatus* for Britain were seen at Voxter and on Whalsay, Shetland, on 29 September. At least five were seen in Finland, including one on 23 October in one of the parks in the centre of Helsinki. In the Netherlands, one was trapped at Castricum, Noord-Holland, on 5 November. If accepted, an **Eastern Bonelli's Warbler** *P orientalis* ringed in Les Alpilles, Bouches-du-Rhône, on 16 September will be the first for France. From SOVON's breeding bird surveys in 1998 and 1999 it is concluded that **Willow Warbler** *P trochilus* may be considered as the most numerous breeding bird in the Netherlands, followed by, respectively, Common Blackbird *T merula*, Common Whitethroat *S communis*, Winter Wren *Troglodytes troglodytes*, Mallard *A platyrhynchos*, Northern Lapwing *V vanellus*, Eurasian Oystercatcher *Haematopus ostralegus*, European Reed Warbler *A scirpaceus*, Northern Chiffchaff *P collybita*, Great Tit *Parus major*, Common Chaffinch *Fringilla coelebs*, Common Wood Pigeon *Columba palumbus*, Tree Pipit *A trivialis*, European Robin *Erithacus rubecula*, Meadow Pipit *A pratensis* and Eurasian Skylark *Alauda arvensis*; gulls Laridae, corvids Corvidae, Common Starling *Sturnus vulgaris* and House Sparrow *Passer domesticus* do not appear in the top-16 (SOVON-nieuws 13 (3): 10, 2000).

FLYCATCHERS TO BOBOLINK In France, a **Taiga Flycatcher** (or Red-throated Flycatcher) *Ficedula parva albicilla* was reported on Sein, Finistère, on 14 October. In Estonia, a huge invasion of **White-headed Long-tailed Tits** *Aegithalos caudatus caudatus* took place from 16 September onwards; during September, a record 18 700 (of which 3656 ringed) had been counted at Sörve birding station on Saarenmaa. In late September, there were also several 1000s per day along the Latvian west coast at Pape bird observatory. Two **Azure Tits** *Parus cyanus* were seen on 23 October at Gornianskie Laki near Bialowieza, Poland, representing the first records for the Polnoche Podlasie region. **Isabelline shrikes** *L speculigerus/phoenicuroides* (most or all first-years) were seen at Koksijde, West-Vlaanderen, Belgium (probably **Daurian Shrike** *L speculigerus*), on 22-23 September, at Castricum on 1-4 October (probably **Turkestan Shrike** *L phoenicuroides*), on Foula on 3-6 October and on Ouessant on 13-15 October. An adult **Turkestan Shrike** was a highlight at Pape, Latvia, on 25 September. Despite initial confusion about the identification, another adult in the Netherlands was the star bird of the Dutch Birding week being first discovered on 1 October at Vliehors, Vlieland, and then rediscovered the next day at De Cocksdoorp, Texel, where it remained until 6 October. A female at Nene Washes, Cambridgeshire, England, on 8-9 September

was identified as a **Daurian Shrike**. A first-winter or female **Brown Shrike** *L cristatus* was trapped on Fair Isle on 21 October. The first for France, if accepted, was on Hoedic on 24 October. The first **Long-tailed Shrike** *L schach* for Britain, if considered a genuine vagrant, was present on at least 3-4 November on South Uist, Western Isles. In Shetland, a **Lesser Grey Shrike** *L minor* was on Catfirth on 12 September and another at Quendale Mill from 23 September to 9 October. A first-year was seen at Hoburgen, Gotland, Sweden, on 15 September. On South Ronaldsay, Orkney, a **Steppe Grey Shrike** *L pallidirostris* was found on 22 September. From 25 September to the third week of October, an influx of **Red-eyed Vireos** *Vireo olivaceus* occurred in south-western England with about 10 (!) in Scilly (one or two on Bryher, one on St Agnes, up to five on St Mary's, up to two on Tresco and one, through October, on Gugh), four in Cornwall (at Porthgwarra from 27 September to 1 October, at Kenidjack from 28 September to 1 October, at Nanquidno on 1-5 October and at Cot Valley on 15-20 October), and one on Lundy, Devon, on 9-11 October. In Ireland, the species was seen at Ardmore, Waterford, from 30 September to 2 October, on Cape Clear Island, Cork, on 5-9 October, on Inishmore Island, Galway, on 15 October and at Firkeel Glen, Cork, from 20 October. The sixth or seventh for France was on Ouessant on 9-10 October. In Iceland, one was trapped in Kjos on 8 October and was still around on 15 October. The first for Poland was trapped at Bukowo-Kopan near Darlowko on 14 October. In Scotland, one was found on Lewis, Western Isles, on 21 October. The third for Spain (after two in October 1995) was trapped at Tiana, Barcelona, on 30 October. In France, a **Trumpeter Finch** *Bucanetes githagineus* was reported on Sein, Finistère, on 9 October. In the last week of October, **Pine Grosbeaks** *Pinicola enucleator* were reported on the move in Uppland, Sweden, with up to 100 reported at one place. During this week, c 30-50 birds were ringed in the northern province of Västerbotten. By mid-November, several 1000s were seen in Uppland. On 9 November, one was found in Shetland. In Ireland, the first **Blue-winged Warbler** *Vermivora pinus* for the WP was a male on Cape Clear Island on 4-10 October. The second **Yellow Warbler** *Dendroica petechia* for Iceland was found moribund aboard a ship off Reykjanes on 25 August (the first was in early October 1996). A **Black-poll Warbler** *D striata* was seen at Noss, Shetland, on 14 September. In Ireland, one was observed at Inishmore, Aran Islands, Galway, on 6-10 October. One stayed on Ouessant, on 19-31 October. The first **Scarlet Tanager** *Piranga olivacea* for France was on Ouessant on 12-19 October. In Britain, 36 **Little Buntings** *Emberiza pusilla* were seen during September. Two **Yellow-breasted Buntings** *E aureola* were seen in England during September and three in Scotland. Two singles turned up on Helgoland on 5 and 17 September and at Taravika, Rogaland, Norway, on 18 and 28 September. The third for the UAE was seen at Al Wathba camel track on 6-13 October. An immature **Black-headed Bunting** *E melanocephala* was seen on Out

296 Brown Shrike / Bruine Klauwier *Lanius cristatus*, first-winter, Fair Isle, Shetland, Scotland, 21 October 2000
(Deryk Shaw)

Skerries, Scotland, on 15-21 September. In Belgium, a female was trapped at Oud-Turnhout, Antwerpen, on 24 September. Also on Out Skerries, a **Bobolink** *Dolichonyx oryzivorus* was present on 21-22 September.

For a number of reports, publications in *Birding World*, *Birdwatch*, *Sandgrouse*, *Winging It* and *World Birdwatch* were consulted. News from Britain was kindly supplied by Birdline (0891-700-222) and *Rare Bird News* (0881-888-111). I wish to thank Mindy Baha El Din (Birdquest), Felipe Barata, Paul Baxter, David Bigas, Geoff Carey, Agris Celmins, Alain Chappuis, Rolf Christensen, Tony Clarke (Canarian Nature Tours), Mark Constantine, Andrea Corso, Jochen Dierschke, Philippe Dubois, Hugues Dufourny, Jerzy Dyczkowski, Enno Ebels, Dick Forsman (Limosa Holidays), Annika Forsten, Alain Fossé, Peter Fraser (UK), Gerard Gorman (Hungary), Marcello Grussu, Morten Günther, Ricard

Gutiérrez, Klaas Haas, Martin Helin, Gaukur Hjartarson (Iceland), Erling Jirle, Adrian Jordi (Switzerland), Yves Kayser, Guy Kirwan, Yann Kolbeinsson (Iceland), Diederik Kok, Daniel Kratzer, Pierre Le Maréchal (France), Dirk Moerbeek, Rudy Lenaerts, Åke Lindström, André van Loon, Nils Helge Lorentzen, Anthony McGeehan, Richard Millington, Geir Mobakken, Colm C Moore, Killian Mullarney, Mika Ohtonen, Arie Ouwerkerk, Benoit Paepegaey, Pamela Piombino (Egypt), Juan José Ramos Encalado, Colin Richardson (UAE), Magnus Robb, Luciano Ruggieri, Thomas Sacher, Nir Sapir, Godfried Schreur, Holger Schritt, Bob Scott, Nicolas Selosse, Roy Slaterus, Tadeusz Stawarczyk, Frank Stühmer, Kókey Szabolcs, Pavel Tomkovich (Chukotka), Pierre Unge, Luc Verroken (Belgium) and Maxime Zucca for their help in compiling this review.

Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands
(arnoud.vandenberg@inter.nl.net)

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland en België beslaat voornamelijk de periode **september-oktober 2000**. De vermelde gevallen zijn merendeels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig. Alle vogelaars die de moeite namen om hun waarnemingen aan ons door te geven worden hartelijk bedankt.

Waarnemers van soorten in Nederland die worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna wordt verzocht hun waarnemingen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan: CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Nederland, e-mail cdna@dutchbirding.nl. Hiertoe gelieve men gebruik te maken van CDNA-waarnemingsformulieren die eveneens verkrijgbaar zijn bij bovenstaand adres, of via de homepage van de DBA op <http://www.dutchbirding.nl>.

Nederland

GANZEN TOT VALKEN Op 22 oktober werden bij Anjum, Friesland, vier geringde **Sneeuwganzen** *Anser caerulescens* van onbekende oorsprong vastgesteld. **Ross' Ganzen** *A rossii* doken weer op de bekende plekken op, waaronder een wel erg vroege op 17 september op de Korendijkse Slikken, Zuid-Holland, en op 17 en 18 oktober één in de Kollumerwaard, Friesland. Ook dit jaar verschenen de eerste **Dwergganzen** *A erythropus* weer bij Anjum en wel op 21 oktober een groep van zes. **Roodhalsganzen** *Branta ruficollis* verbleven op 8 oktober ten zuiden van de Bandpolder, Friesland, en op 16 oktober in de omgeving van de Dollard, Groningen. De enige **Witbuikrotganzen** *B hrota* waren twee exemplaren op 21 oktober op Wieringen, Noord-Holland. Vanaf 29 september was weer een **Zwarte Rotgans** *B nigricans* aanwezig op Texel, Noord-Holland. Een opmerkelijk aantal van 75 **Krooneenden** *Netta rufina* werd op 28 oktober geteld op het Veluwemeer, Gelderland. Zuivere **Witoogeenden** *Aythya nyroca* werden waargenomen van 23 tot 29 september op het Kennemermeer bij IJmuiden, Noord-Holland, en op 28 en 29 oktober bij Zwolle, Overijssel. Een vrouwtje **Stellers Eider** *Polysticta stelleri* werd tussen 29 september tot 7 oktober enkele malen gezien vanaf de veerboot buiten de haven van Harlingen, Friesland. De beide mannetjes **Koningsneider** *Somateria spectabilis* van Texel werden daar tot eind september gezien, waarna in ieder geval de adulte vogel nog tot 22 oktober aanwezig was. Op 14 oktober werd een **Amerikaanse Wintertaling** *Anas carolinensis* gemeld van Vlieland, Friesland. Een telling op 14 september op de Grevelingen, Zeeland, leverde een totaal van c. 1000 **Geoorde Futen** *Podiceps nigricollis* op. Ook deze periode waren er weinig dagen met goede zee trek. Van de ruim 170 **Grauwe Pijlstormvogels** *Puffinus griseus* werden er 85 gezien op 6 oktober, waaronder 70 langs Terschelling, Friesland. Tussen 24 en 26 oktober vlogen er nog eens 45 langs de Neder-

landse kust. **Noordse Pijlstormvogels** *P puffinus* bleken ook dit jaar weer schaars met slechts zeven exemplaren, waarvan vijf op 17 september langs Westkapelle, Zeeland. Eén exemplaar was op 24 september enige tijd ter plaatse bij de pieren van IJmuiden. **Vale Pijlstormvogels** *P mauretanicus* waren algemener, met meldingen op 2 september (twee tegelijk) langs Bloemendaal aan Zee, Noord-Holland, op 7 september en 5 oktober langs Terschelling, op 17 en 24 september langs Camperduin, Noord-Holland, op 5 oktober op twee plekken langs Texel, op 7 oktober twee exemplaren langs dit eiland en op 24 oktober een wel erg late langs Huisduinen, Noord-Holland. Er werden 25 **Vale Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa* gezien, waarvan ruim de helft op 16 en 17 september. De gekleurde **Grote Aalscholver** *Phalacrocorax carbo carbo* van de grindplassen bij Panheel, Limburg, werd daar weer sporadisch gezien vanaf 16 september. **Kuifaalscholvers** *Stictocorax aristotelis* lieten zich bekijken op 6 september bij Kattendijke, Zeeland, op 11 september langs de Oosterscheldekering, Zeeland, van 17 tot 23 september bij Westkapelle, op 11 oktober op Terschelling en vanaf 18 oktober in Lauwersoog, Groningen. Vanaf 19 september werden weer enkele **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* doorgegeven van het Veerse Bos bij Veere, Zeeland. Een ander exemplaar werd op 11 oktober vliegend gezien bij Wageningen, Gelderland. Slechts één **Koereiger** *Bubulcus ibis* werd gezien, en wel op 12 oktober bij Nieuwerkerk aan den IJssel, Zuid-Holland. **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* werden zeer geconcentreerd waargenomen. Naast maximaal drie tot vier in oktober op Vlieland en twee op 12 oktober langs de Lek bij Houten, Utrecht, werden er uitsluitend waarnemingen doorgegeven van de Grevelingen, met op 14 september een telling van 200 (!). Op Vlieland vond afgelopen zomer een geslaagd broedgeval plaats. Niet minder dan 70 **Grote Zilverreigers** *Casmerodius albus* werden doorgegeven, met als grootste aantal 20 op 23 september in de Oostvaardersplassen, Flevoland. De trek van **Zwarte Ooievaar** *Ciconia nigra* zette goed door met zo'n 30 tot 8 oktober en een late melding op 22 oktober; het totaal voor de zomer en herfst kwam in de buurt van 150 (!) exemplaren. **Zwarte Ibsen** *Plegadis falcinellus* werden gezien van 1 tot 16 oktober in De Blikken bij Groede, Zeeland, op 17 oktober twee over Middelburg, Zeeland, en op 28 oktober langsvliegend bij Krommenie, Noord-Holland. Late **Zwarte Vrouwen** *Milvus migrans* werden gemeld op 17 september bij Wollega, Friesland, op 20 september bij Noordwijkerhout, Zuid-Holland, op 2 oktober korte tijd ter plaatse bij Westkapelle en op 21 oktober over de Mariapeel, Limburg. Tevens werd bekend dat dit jaar in Nederland weer een broedpoging van deze soort is geweest. Ook werden nog zeven **Rode Vrouwen** *M milvus* doorgegeven. **Zeearenden** *Haliaeetus albicilla* waren er vroeg bij met exemplaren op 20 september

297 Blonde Ruiters / Buff-breasted Sandpiper *Tryngites subruficollis*, juveniel, Dintelhaven, Zuid-Holland, 25 september 2000 (Marten van Dijl)

298 Bonapartes Strandloper / White-rumped Sandpiper *Calidris fuscicollis*, De Geul, Texel, Noord-Holland, 3 september 2000 (Jan van Holten)

299 Dwergarend / Booted Eagle *Hieraetus pennatus*, juveniel, donkere vorm (verzwakte vogel gevangen op Vlieland, Friesland, op 14 oktober 2000), in vogelasiel te Ureterp, Friesland, 14 oktober 2000 (Roef Mulder)

over Westenschouwen, Zeeland, en waarschijnlijk dezelfde over de Oosterscheldekering, vanaf 22 september tot ver in oktober in de kop van Noord-Holland, op 22 en 23 september in de Engbertsdijkvenen, Overijssel, en op 23 september langs Spijk, Gelderland. Op 12 september werd een juveniele **Steppiekiekendief** *Circus macrourus* gemeld van de Maasvlakte, Zuid-Holland. Slechts één **Grauwe Kiekendief** *C. pygargus* werd doorgegeven, en wel op 24 september uit de HW-duinen, Zuid-Holland. De tweede **Arendbuizerd** *Buteo rufinus* voor Nederland werd op 5 september ontdekt langs de Praamweg, Flevoland, en op 9 en 10 september door vele waarnemers gezien. In deze omgeving werd op 7 oktober wéér een Arendbuizerd gemeld, die daar ook op 29 september gezien zou zijn. Zoekacties leverden helaas niets op. Na de melding van een 'kleinere arend' *Aquila* op 18 oktober ten zuiden van Maastricht, Limburg, vloog op 20 oktober een **Schreeuwarend** *A. pomarina* over bij Spijk. Een waarschijnlijke **Bastaardarend** *A. clanga* werd op 30 september gezien in de Lauwersmeer, Groningen. Een **Dwergarend** *Hieraetus pennatus* kwam op 13 oktober uit zee vliegen en landde op Vlieland. De dag erna werd de vogel in verzwakte toestand gevangen en naar een vogelasiel gebracht. Op 24 oktober werd hij in goede conditie losgelaten op de Hoge Veluwe, Gelderland, alwaar hij ook de volgende dag nog werd gezien. Op 31 oktober werd een

Dwergarend gemeld vliegend over Hengelo, Overijssel. **Visarenden** *Pandion haliaetus* werden voornamelijk in september gezien met in totaal 40 gemelde exemplaren. In oktober volgden er nog 10. Voor lange tijd waren meerdere exemplaren aanwezig in de Sliedrechtse Biesbosch, Zuid-Holland, en op de Maasvlakte. Een vrouwtje torenvalk op Vlieland van 29 september tot 1 oktober betrof mogelijk een Kleine Torenvalk *Falco naumanni* maar kon niet als zodanig bevestigd worden. Er werden nog **Roodpootvalken** *F. vespertinus* gemeld op 14 september in Maastricht, op 15 september in de HW-duinen, op 24 september bij Huisduinen, op 20 oktober langs Spijk, op 21 oktober bij Bierum, Groningen, en twee bij Musselkanaal, Groningen. Een **Lannervalk** *F. biarmicus* zonder aangesels werd op 7 en 9 oktober gezien op Schiermonnikoog, Friesland.

KRAANVOGELS TOT ALKEN **Kraanvogels** *Grus grus* waren nog schaars. Naast een langverblijvend exemplaar tot begin september in het Dwingelderveld, Drenthe, werden groepjes gezien op 19 september (zeven) bij Bergschenhoek, Zuid-Holland, en op 7 oktober 60 en op 8 oktober 20 over Wittem, Limburg. Een opvallende melding betrof een groep van 12 bij Nederweert, Limburg, op 11 september in gezelschap van drie **Jufferkraanvogels** *Anthropoides virgo*. Van 27 tot 29 september was een Jufferkraanvogel aanwezig

300 Grauwe Fitis / Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides*, Robbenjager, Texel, Noord-Holland, 9 september 2000 (*Erik Menkveld*) **301** Raddes Boszanger / Radde's Warbler *Phylloscopus schwarzi*, Maasvlakte, Zuid-Holland, 30 september 2000 (*Chris van Rijswijk*) **302** Kleine Vliegenvanger / Red-breasted Flycatcher *Ficedula parva*, Kornwerderzand, Friesland, 16 september 2000 (*Harm Niesen*) **303** Vaal Stormvogeltje / Leach's Storm-petrel *Oceanodroma leucorhoa*, Paal, Zeeland, oktober 2000 (*Jan van der Stelt*) **304-305** Arendbuiserd / Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, juveniel, Praamweg, Flevoland, 9 september 2000 (*Harm Niesen*)

306 Izabeltapuit / Isabelline Wheater *Oenanthe isabellina*, eerstejaars, IJmuiden, Noord-Holland, 23 september 2000 (Marten van Dijl)

307 Izabeltapuit / Isabelline Wheater *Oenanthe isabellina*, eerstejaars, Schiermonnikoog, Friesland, 16 oktober 2000 (Eric Koops)

308 Vermoedelijke Turkestaanse Klauwier / presumed Turkestan Shrike *Lanius phoenicuroides*, adult mannetje, Eierlandse Duinen, Texel, Noord-Holland, 2 oktober 2000 (Marten van Dijl)

309 Izabelklauwier / isabelline shrike *Lanius speculigerus/phoenicuroides*, eestejaars, Castricum, Noord-Holland 2 oktober 2000 (Harm Niesen)

310 Roodkopklauwier / Woodchat Shrike *Lanius senator*, juveniel, De Nederlanden, Texel, Noord-Holland, 1 oktober 2000 (Peter van Rij)

311 Aziatische Roodborsttapuit / Siberian Stonechat *Saxicola maura*, Maasvlakte, Zuid-Holland, 15 oktober 2000 (Peter van Rij)

bij Helmond, Noord-Brabant. Een **Griël** *Burhinus oedicnemus* was op 3 oktober kort aanwezig op Vlieland. De groep **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* op de Maasvlakte was in wisselende samenstelling en aantal (maximaal zes) tot 30 september aanwezig. Verder waren er op 9 september drie en op 2 oktober één op Texel, op 20 september zeven langs Westenschouwen, op 24 en 25 september één bij de Dintelhaven, Zuid-Holland, en op 29 september één bij Grijpskerke, Zeeland. Zoals in de vorige rubriek gemeld, werden op Texel twee **Bonapartes Strandlopers** *Calidris fuscicollis* gezien: bij Zeeburg tot 2 september en bij De Geul van 1 tot 9 september. Het aantal zou dit najaar nog verder oplopen: op 7 september was een melding bij de Oosterscheldekering, van 9 tot 11 september verbleef er één bij Enkhuizen, Noord-Holland, en op 12 oktober werd er één gemeld uit de omgeving van de Bandpolder. De laatste **Gestreepte Strandlopers** *C melanotos* van het seizoen werden gezien van 15 tot 17 september bij Callantsoog, Noord-Holland, en op 17 september bij Zevenhuizen, Zuid-Holland. Een **Breedbekstrandloper** *Limicola falcinellus* werd gezien van 14 tot 17 september en weer op 1 oktober in de Ezumakeeg, Friesland. Een juveniele **Blonde Ruiter** *Tryngites subruficollis* liet zich bewonderen op 24 en 25 september bij de Dintelhaven. **Poelruiters** *Tringa stagnatilis* werden nog gezien tot 4 september bij het Dwingelderveld, op 14 september op de Stampersplaat in de Grevelingen, op 23 september langs de Praamweg en op 30 september op Vlieland. Slechts 11 **Grauwe Franjepoten** *Phalaropus lobatus* werden doorgegeven, waarvan 10 vóór 16 september en de laatste op 1 oktober. **Rosse Franjepoten** *P fulicaria* werden opgemerkt op 25 september bij de Thoorpolderinlaag, Zeeland, op 15 oktober op Vlieland, op 19 en 29 oktober bij Westkapelle en op 28 en 29 oktober in Vlissingen, Zeeland. In totaal werden 18 **Kleinste Jagers** *Stercorarius longicaudus* gemeld, waarvan acht op 6 oktober. Een jonge **Reuzenzwartkopmeeuw** *Larus ichthyaetus* werd op 17 september langsvliegend gemeld op Vlieland. Ook werden 13 **Vorkstaartmeeuwen** *L sabini* gemeld, waarvan één adult-zomer kortstondig ter plaatse langs de Oostvaardersdijk, Flevoland, op 3 september en één die van 13 tot 15 oktober bij Lauwersoog verbleef; helaas eindigde dit verblijf met het overlijden van de vogel. De **Ringsnavelmeeuw** *L delawarensis* van Goes, Zeeland, werd daar al weer voor het vierde seizoen gezien en wel vanaf 6 september. Een serieuze melding van een **Baltische Mantelmeeuw** *L fuscus* kwam op 25 en 26 oktober van Katwijk aan Zee, Zuid-Holland. De adulte **Grote Burgemeester** *L hyperboreus* van Den Helder, Noord-Holland, was daar weer vanaf 4 oktober te bewonderen. De laatste **Lachsterns** *Gelochelidon nilotica* werden gemeld op 10 september tussen Amsterdam en Hoorn, Noord-Holland, en op 29 september in de Eemshaven, Groningen. Nog eens 11 **Reuzensterms** *Sterna caspia* werden opgemerkt, met als maximum vier op 23 september in de Workumerwaard, Friesland, en de laatste op 4 oktober bij de Kwade Hoek, Zuid-Holland. De trend van laat verschijnende **Witwang-**

sterns *Chlidonias hybridus* werd ook dit jaar voortgezet met waarnemingen op 13 oktober in Harlingen en op 15 en 16 oktober bij Den Oever, Noord-Holland. Ook **Witvleugelsterns** *C leucopterus* werden nog laat gezien, met drie in september en waarnemingen op 7 oktober bij Den Oever, op 14 oktober bij de Kwade Hoek en op 15 en 16 oktober zelfs twee bij Den Oever. **Zwarte Zeekoeten** *Cephus grylle* werden gezien op 2 en 3 september bij Scheveningen, Zuid-Holland, en eveneens op 3 september bij Katwijk aan Zee en op 24 oktober werd er één gezien en later levend opgeraapt in Den Helder. Een wel erg vroege **Kleine Alk** *Alle alle* vloog op 13 september langs Vlieland. Veel later volgden waarnemingen op 28 oktober (12) en 29 oktober (twee) langs Schiermonnikoog en op 31 oktober één langs Scheveningen. **Papegaaiduikers** *Fratercula arctica* werden gemeld op 3 september langs Camperduin, op 4 september en 5 en 6 oktober langs Texel, op 16 september langs Scheveningen, op 6 oktober vier langs Westkapelle en op 29 oktober langs Camperduin. Op Terschelling was een vogel tot 8 oktober enkele dagen voor de kust aanwezig.

DUIVEN TOT GORZEN Een opvallende waarneming was die van een **Palmortel** *Streptopelia senegalensis* op 24 september bij IJmuiden. Op 7 oktober werd een **Oehoe** *Bubo bubo* dood gevonden bij Noordwolde, Friesland. De laatste **Alpengierzwaluw** *Apus melba* van dit topjaar voor deze soort werd gemeld op 25 september in Leerdam, Zuid-Holland. Er werden nog **Bijeneters** *Merops apiaster* gezien op 29 september bij Geldermalsen, Gelderland, en op 7 oktober over Huizen, Noord-Holland. **Hoppen** *Upupa epops* waren er op 3 september op de Maasvlakte, op 3 oktober in Den Helder, op 11 en 12 oktober bij Velp, Gelderland, en op 17 oktober bij Zoutelande, Zeeland. Een **Kortteenleeuwerik** *Calandrella brachydactyla* werd gemeld op 27 oktober vliegend langs de Eemshaven. 'Slechts' 35 **Grote Piepers** *Anthus richardi* werden gezien, vanaf 19 september en de meeste vóór 8 oktober. Van de 40 **Duinpiepers** *A campestris* vloog het merendeel in de laatste week van september langs. Een **Siberische Boompieper** *A hodgsoni* werd op 8 oktober gezien bij Oost op Texel. Niet minder dan 30 **Roodkeelpieper** *A cervinus* werden gemeld, vooral eind september. Een **Citroenkwikstaart** *Motacilla citreola* vloog op 16 september twee keer over Vlieland. De eerste **Pestvogels** *Bombycilla garrulus* werden op 5 oktober gezien op Texel en op 27 oktober (12) bij Heerjansdam, Zuid-Holland. **Aziatische Roodborstapuiten** *Saxicola maura* waren er op 11 oktober op Texel en van 14 tot 16 oktober op de Maasvlakte. De tweede **Izabeltapuit** *Oenanthe isabellina* voor Nederland verbleef op 22 en 23 september bij het Kennemermeer bij IJmuiden en de derde volgde op Schiermonnikoog van 14 tot 25 oktober. Tussendoor was er op 30 september nog een melding van een exemplaar op de Zuidpier van IJmuiden. Er waren waarnemingen van **Vale Lijsters** *Turdus obscurus* op 13 oktober in de Kobbbeduinen op Schiermonnikoog en op 21 oktober op Ameland, Friesland. De **Cetti's Zanger** *Cettia cetti* van het Oostvoornse

312 Sperwergrasmus / Barred Warbler *Sylvia nisoria*, eerstejaars, Maasvlakte, Zuid-Holland, 17 september 2000 (Peter van Rij)

Meer, Zuid-Holland, werd nog op 18 september daar waargenomen. Op 17 september was er een vangst in de Kennemerduinen, Noord-Holland. **Graszangers** *Cisticola juncidis* waren er op 9 september (vangst) bij Budel-Dorplein, Noord-Brabant, op 27 september in het Markiezaat bij Bergen op Zoom, Noord-Brabant, en op 31 oktober nog twee bij de Hellegatsplaten, Zuid-Holland. **Waterrietzangers** *Acrocephalus paludicola* werden nog opgemerkt op 10 en 17 september op de Maasvlakte. Een **Kleine Spotvogel** *A caligatus* was op 5 september aanwezig bij Oosterend op Terschelling. **Sperwergrasmussen** *Sylvia nisoria* pleisterden op 5 en 17 september op de Maasvlakte, op 9 september op Vlieland, op 10 september bij Hoek van Holland, Zuid-Holland, op 12 september op Breezanddijk, Noord-Holland, en op 23 september bij Egmond aan Zee, Noord-Holland, en bij Oostvoorne, Zuid-Holland. Het verhaal van de **Grauwe Fitissen** *Phylloscopus trochiloides* staat al in DB Actueel in het vorige nummer vermeld maar voor de volledigheid volgen hier de waarnemingen: van 1 tot 5 september op Terschelling, van 4 tot 11 september op Schiermonnikoog, van 5 tot 10 september maximaal twee en van 23 tot 25 september (nog steeds?) één op de Maasvlakte, van 5 tot 9 september bij IJmuiden en op 9 september op Texel. Er waren vangsten van **Noordse Boszangers** *P borealis* op 21 (eerste-winter) én 22 september (adult) op Vlieland. **Pallas' Boszangers** *P proregulus* waren aanwezig op 15

oktober op Terschelling, op 21 oktober bij Hargen aan Zee, Noord-Holland, op 22 oktober bij Westkapelle en IJmuiden en op 23 oktober op Vlieland (vangst). **Bladkoningen** *P inornatus* arriveerden vanaf 17 september met c 45 exemplaren, vooral tussen 22 september en 7 oktober. In het binnenland waren er gevallen op 25 september én 4 oktober bij Malden, Gelderland, op 3 oktober een vangst in de Ooypolder, Gelderland, en van 5 tot 12 oktober bij Velp. Ook **Raddes Boszangers** *P schwarzi* waren weer van de partij: op 30 september op de Maasvlakte, op 4 oktober op Texel en op 8 oktober op Vlieland. **Kleine Vliegenvangers** *Ficedula parva* werden gemeld op 16 september van Kornwerderzand, Friesland, op 19 september één, 23 september twee en 24 september weer één op de Maasvlakte, op 2 oktober op Texel en op 13 oktober op Terschelling. Op zes locaties buiten Limburg werden **Taigaboomkruipers** *Certhia familiaris* vastgesteld. Spectaculair was de aanwezigheid vanaf 1 oktober van twee **'izabelklauwieren'**: een eerste-winter, waarschijnlijk een **Turkestaanse Klauwier** *Lanius phoenicuroides*, verbleef tot 3 oktober bij Castricum, Noord-Holland, en een adult mannetje Turkestaanse Klauwier van 2 tot 6 oktober op Texel; de laatste vogel werd op 1 oktober op verrassene wijze ontdekt op de Vliehors, Vlieland. Een jonge **Roodkopklauwier** *L senator* verbleef van 3 tot 22 oktober eveneens op Texel, in het gebied De Nederlanden. Een juveniele **Roze Spreeuw** *Sturnus roseus* zat op 13 sep-

tember op Texel. **Bosgorzen** *Emberiza rustica* werden gemeld op 16 september en 1 oktober op Vlieland, op 24 september op de Maasvlakte, op 25 september bij Julianadorp, Noord-Holland, en op 5 en 12 oktober op

Terschelling. **Dwerggorzen** *E pusilla* waren er op 10 en 24 september op de Maasvlakte, op 19 september bij IJmuiden en op 1 oktober (twee) op Vlieland.

Ruud M van Dongen, Taalstraat 162, 5261 BJ Vught, Nederland
 Klaas Haas, Turkooisstraat 8, 9743 KZ Groningen, Nederland (dwergarend@home.nl)
 Peter W W de Rouw, Schoolstraat 3-bis, 3581 PM Utrecht, Nederland

België

ZWANEN TOT OOIEVAARS De eerste drie **Kleine Zwanen** *Cygnus bewickii* vlogen op 6 oktober over Heist, West-Vlaanderen. Daarna verbleven tot in november exemplaren op Blokkersdijk, Antwerpen. Te Heverlee, Vlaams-Brabant, verbleef de hele periode een vrouwtje **Krooneend** *Netta rufina*, op 15 oktober zwom één bij Schoten, Antwerpen, en op 22 oktober een onvolwassen mannetje bij Antwerpen, Antwerpen. Op 13 september verscheen het vrouwtje **Ringsnaveleend** *Aythya collaris* weer bij Warneton. Het adulte mannetje keerde vanaf 17 oktober voor de elfde opeenvolgende winter terug naar Blokkersdijk. Daar zwom van 15 september tot 7 oktober bovendien een adult mannetje **Witoegeend** *A nyroca*; vermoedelijk dezelfde vogel werd op 14 en 15 oktober opgemerkt te Oelegem,

Antwerpen. Van 21 tot ten minste 25 oktober verbleef een juveniele Witoegeend te Harelbeke. Op 8 oktober trokken twee adulte mannetjes **Ijseend** *Clangula hyemalis* langs Oostende, West-Vlaanderen. De enige **Rosse Stekelstaart** *Oxyura jamaicensis* voor de periode, een vrouwtje, zwom op 26 september bij Bilzen, Limburg. Bij Ploegsteert, Hainaut, werd op 27 september een vrouwtje of eerste-winter **Amerikaanse Smient** *Mareca americana* gedetermineerd. Op 17 september en 6 oktober vlogen respectievelijk één en twee **Parelduikers** *Gavia arctica* langs Oostende en vanaf 19 oktober pleisterde een juveniele te Obourg, Hainaut. De eerste **Ijsduiker** *G immer* voor dit najaar vloog op 18 oktober langs De Panne, West-Vlaanderen. Over de gehele periode werden acht **Roodhalsfuten** *Podiceps grisegena* waargenomen. Op 27 september vloog een **Kuhls Pijlstormvogel** *Calonectris borealis* langs Oost-

313 Izabelklauwier / isabelline shrike *Lanius speculigerus/phoenicuroides*, eestejaars, Koksijde, West-Vlaanderen, 24 september 2000 (Patrick Beirens)

314 Kleine Sprinkhaanzanger / Lanceolated Warbler *Locustella lanceolata*, Heist, West-Vlaanderen, 1 oktober 2000 (Alain De Broyer)

315 Zwartkopgors / Black-headed Bunting *Emberiza melanocephala*, adult vrouwtje, Oud-Turnhout, Antwerpen, 24 september 2000 (Tom Goossens)

ende en op 16 september een ongedetermineerde **grote pijlstormvogel** *Puffinus/Calonectris* langs De Panne. In totaal werden 184 **Grauwe Pijlstormvogels** *P griseus* en 118 **Noordse Pijlstormvogels** *P puffinus* gezien, waarvan de overgrote meerderheid langs Oostende. Van de in totaal 63 gemelde **Vale Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa* vlogen er op 16 september 31 langs De Panne. Op 16 september werd een verzwakte **Jan-vangent** *Morus bassanus* opgeraapt te Adegem, Oost-Vlaanderen. **Kuifaalscholvers** *Stictocorbo aristotelis* werden gezien te De Panne op 16 september (onvolwassen) en te Oostende op 21 september (juvenilel). Op 2 september verbleef een juveniele **Kwak** *Nycticorax nycticorax* bij Duffel, Antwerpen, op 6 september een adulte te Gullegem, West-Vlaanderen, en op 13 september werd een juveniele gezien te Raversijde, West-Vlaanderen. Het groepje **Koereigers** *Bubulcus ibis* van Noordoost-Vlaanderen dook afwisselend op te Dudzele, Heist, Lissewege en Oostkerke. Maximaal werden er acht geteld te Dudzele op 28 oktober. Op de volgende plaatsen werden **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* gezien: te Gent, Oost-Vlaanderen (drie); Harchies, Hainaut; Knokke, West-Vlaanderen (maximaal 39); Lissewege, West-Vlaanderen (12); Longchamps, Namur; Merelbeke, Oost-Vlaanderen; Nieuwpoort, West-Vlaanderen; Roksem, West-Vlaanderen; Sint-Agatha-Rode, Vlaams-Brabant; Uitkerkse Polders, West-Vlaanderen; Wintam (Bornem), Antwerpen; Zeebrugge-Achterhaven (maximaal 11); en Zeebrugge-Voorhaven (maximaal acht). **Grote Zilverreigers** *Casmerodius albus* beloven ook deze herfst weer alom aanwezig te zijn. Er waren waarnemingen te Atrage, Hainaut; Bilzen; Blankenberge, West-Vlaanderen; Blokkersdijk; Doel, Oost-Vlaanderen; Erps-Kwerps, Limburg; Harchies (maximaal drie); Kalmthout, Antwerpen; Kruibeke, Oost-Vlaanderen; Lier, Antwerpen; Lokeren, Oost-Vlaanderen; Mechelen, Antwerpen (twee); Mol, Antwerpen; Oostende; Retie, Antwerpen; Schulen, Limburg; Tienen, Vlaams-Brabant; Zeebrugge (twee); Zonhoven, Limburg (maximaal 12); en Zwijnaarde, Oost-Vlaanderen. Er waren 13 waarnemingen van **Purperreigers** *Ardea purpurea*, waarvan de laatste op 14 oktober over Kallo, Oost-Vlaanderen, vloog. Van de 10 waargenomen **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra*, trokken de laatste drie over op 24 september. Er werden nog 84 **Ooievaars** *C ciconia* doorgegeven.

WESPENDEIVEN TOT FRANJEPOTEN **Wespendieven** *Pernis apivorus* bleven het met 59 waarnemingen goed doen; de laatste waarneming was op 22 oktober. Op 24 september vloog een **Grijze Wouw** *Elanus caeruleus* over Neerpelt, Limburg. Wellicht gaat het om de Nederlandse vogel op terugtrek. De enige **Zwarte Wouwen** *Milvus migrans* werden gezien te Harelbeke op 1 september en te Diepenbeek, Limburg, op 17 oktober. Vanaf 12 september werden in totaal 16 **Rode Wouwen** *M milvus* opgemerkt. Zowel te Deurne, Antwerpen, als te Floriffoux, Namur, werd op 11 september een **Slangenarend** *Circaetus gallicus* waargenomen. Een vroege melding van een **Ruigpootuizerd** *Buteo lagopus* kwam op 23 september van Brecht,

Antwerpen, en op 29 oktober verbleef er één te Meeuwen-Helchteren, Limburg. Op 18 september was een melding van een overtrekkende lichte vorm **Dwergarend** *Hieraetus pennatus* te Eke, Oost-Vlaanderen. Er werden tijdens deze periode nog 103 **Visarenden** *Pandion haliaetus* gemeld en ook in november zouden nog waarnemingen volgen. Ook werden 40 **Smellekens** *Falco columbarius* opgemerkt. Op 20 oktober vloog een vrouwtje **Roodpootvalk** *F vespertinus* over Bierbeek, Vlaams-Brabant. De laatste **Boomvalk** *F subbuteo* trok op 23 oktober over Ternat, Brussel. Een **Sakervalk** *F cherrug* ontsnapte op 20 september bij een valkenier in de buurt van Mortsel, Antwerpen; uitkijken dus ... Er werden 28 waarnemingen van **Slechtvalk** *F peregrinus* bekendgemaakt. **Porseleinhoenders** *Porzana porzana* deden het met 13 meldingen normaal. De eerste-winter **Kleinst Waterhoen** *P pusilla* liet zich nog tot 7 september bekijken in het Mechels Broek te Mechelen en op 13 september werd er één (eveneens eerste-winter) gefotografeerd te Oud-Turnhout, Antwerpen. Zowel op 2 als 29 september werd een **Kwartelkoning** *Crex crex* opgemerkt te Heist en op 9 september werd er één gezien bij Kruibeke. Op 13 oktober vlogen de eerste 47 **Kraanvogels** *Grus grus* over Galmaarden, Vlaams-Brabant. Daarna volgden er op 23 oktober 20 over Sint-Martens-Voeren, Limburg en op 27 oktober een pleisterend exemplaar te Brecht. De laatste **Steltkluit** *Himantopus himantopus* foerageerde op 9 september op de Werf van het Kluisendok te Gent. Eveneens op 9 september vloog een mogelijke **Amerikaanse Goudplevier** *Pluvialis dominicus* over Brecht. Er werden **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* gezien te Brecht (21 september); Nieuwpoort (22 september); Oostmalle, Antwerpen (2 september); Relegem, Vlaams-Brabant (5 september); en Zeebrugge (13 september). Er waren nog negen waarnemingen van **Temmincks Strandlopers** *Calidris temminckii*. Van 23 tot 27 september pleisterde een juveniele **Gestreepte Strandloper** *C melanotos* te Wintam (Bornem). De waarneming van een **Breedbekstrandloper** *Limicola falcinellus* te Aalter, Oost-Vlaanderen, op 30 september werd spijtig genoeg te laat bekend gemaakt. Op 23 september pleisterde een schuwe **Grote Geelpootruiter** *Tringa melanoleuca* te Verrebroek, Oost-Vlaanderen, maar ook die waarneming bereikte ons te laat. Op 18 september was een eerste-winter **Grauwe Franjepoot** *Phalaropus lobatus* aanwezig te Olloy-sur-Geer, Liège, en op 6 oktober vlogen de enige twee **Rosse Franjepoten** *P fulicaria* langs Oostende.

JAGERS TOT GORZEN In totaal werden 68 **Middelste Stercorarius pomarinus**, 20 **Kleinste** *S longicaudus* en 38 **Grote Jagers** *S skua* gezien. Een adulte **Vorkstaartmeeuw** *Larus sabini* werd op 2 september waargenomen te Zeebrugge. Daarna volgden juvenielen te Nieuwpoort op 9 september (twee); te Oostende op 16 september en 6 oktober en te Zeebrugge op 6 oktober. Op 30 en 31 oktober pleisterde een juveniele in de haven van Oostende. Naast twee claims van **Baltische Mantelmeeuwen** *L fuscus* was er een overtuigende waarneming van een tweede-zomer te Mariakerke,

316 Kleine Spotvogel / Booted Warbler *Acrocephalus caligatus*, Zeebrugge, West-Vlaanderen, 18 september 2000 (Erik van Bogaert)

West-Vlaanderen, op 9 september. Indien aanvaard betekent dit het tweede geval voor België. Er waren vier waarnemingen van **Pontische Meeuwen** *L. cachinnans cachinnans*. De adulte **Grote Burgemeester** *L. hyperboreus* keerde op 27 september terug naar zijn klassieke plaats langs de Visserskaai in Oostende. Op 8 oktober vloog een eerste-winter **Drieteenmeeuw** *Rissa tridactyla* over Leefdaal, Vlaams-Brabant. Op 17 september vlogen drie **Reuzensterren** *Sterna caspia* over Aalter en twee over Het Zwin te Knokke. Op 22 september pleisterden er kortstondig twee te Zeebrugge. Een juveniele **Witvleugelstern** *Chlidonias leucopterus* trok op 2 september langs Oostende. Een juveniele **Kuifkoekoek** *Clamator glandarius* zou op 8 oktober gezien zijn in het domein Moulin de Taviet te Achêne, Namur, maar vanwege het stormachtige weer werden geen zoekacties ondernomen. De laatste van 20 gemelde **Draaihalzen** *Jynx torquilla* werd op 13 oktober gezien te Brecht. Een **Kortteenleeuwerik** *Calandrella brachydactyla* die op 30 september over het Stapelterrein van Heist vloog, werd iets later gelokaliseerd bij de Oostdam. Een exemplaar dat op 7 oktober werd geringd te Vorselaar, Antwerpen, werd later die dag gelost te Grobbendonk, Antwerpen, waar hij nog tot 12 oktober te zien was. De voorlopig enige **Strandleeuwerik** *Eremophila alpestris* vloog op 1 oktober over Bredene, West-Vlaanderen. Over de telpost van Pamel-Roosdaal, Vlaams-Brabant, trok op 7 oktober een **Roodstuitzwaluw** *Hirundo daurica*. Er werden **Grote Piepers** *Anthus richardi* waargenomen te Bertem, Vlaams-Brabant; Brecht; Bredene; Kallo-Melsele; Mechelen; Nieuwpoort (vier); Oostmalle; Oud-

Turnhout; Raversijde; en Zeebrugge (drie). Er werden 38 **Duinpiepers** *A. campestris* herkend waarvan de laatste te Maaseik, Limburg, op 21 oktober. Op 27 oktober vloog nog een **Boompieper** *A. trivialis* over Zeebrugge. In totaal werden 20 **Roodkeelpiepers** *A. cervinus* waargenomen. In de eerste week van september was er een ringvangst van een **Noordse Nachtegaal** *Luscinia luscinia* te Beerse, Antwerpen, en op 22 september werd er één geringd te Messelbroek, Vlaams-Brabant. Er werden 22 **Beflijsters** *Turdus torquatus* waargenomen. Op de CTO-vlakte te Zeebrugge werden nog tot vijf **Graszangers** *Cisticola juncidis* waargenomen. Telkens één exemplaar werd gezien te Heist, in het Hageven te Neerpelt (11 september) en te Brecht (27 september). En steeds voor herhaling vatbaar is een makke **Kleine Sprinkhaanzanger** *Locustella lanceolata*; deze keer gebeurde het op 1 oktober in de aanplantingen op het strand van Heist. De enige **Orpheusspotvogel** *Hippolais polyglotta* werd op 10 september ontdekt in de Voorhaven van Zeebrugge. Zeer welkom voor velen was België's tweede twitchbare **Veldrietzanger** *Acrocephalus agricola*. Die liet zich op 10 september behoorlijk zien in de Voorhaven van Zeebrugge. Op 11 september was er bovendien een ringvangst te Zwijnaarde, Oost-Vlaanderen. Een **Struikrietzanger** *A. dumetorum* werd geringd te Wetteren, Oost-Vlaanderen, op 10 september. Er doken nog **Waterrietzangers** *A. paludicola* op te Lier op 9 en 18 september; te Zeebrugge op 10 september en te Nieuwpoort op 20 september. Op 1 september verbleef een makke **Kleine Spotvogel** *A. caligatus* in de Voorhaven van Zeebrugge en diezelfde scene

was op dezelfde plaats voor herhaling vatbaar op 17 en 18 september. **Sperwergrasmussen** *Sylvia nisoria* waren schaars met alleen een vangst te Neerpelt op 6 september (doorgegeven als adult...) en een veldwaarneming te Nieuwpoort op 21 september. In het klassieke Haagje te Heist verbleef van 27 tot 30 september een **Grauwe Fitis** *Phylloscopus trochiloides*. Volgens sommige waarnemers ging het hier echter om twee exemplaren, al werden ze nooit echt samen gezien. Op 20 oktober was daar een **Pallas' Boszanger** *P proregulus* aanwezig en er was ook een ringvangst te Bambrugge, Oost-Vlaanderen, op 27 oktober en een binnenland-waarneming te Deurne op 31 oktober. Vanaf 10 september arriveerden **Bladkoningen** *P inornatus*. In totaal werden er 19 opgemerkt, waaronder drie in het binnenland: te Deurne van 18 tot 19 september en op 3 oktober; te Heverlee op 4 oktober en te Herselt, Antwerpen, op 4 oktober. Reeds op 23 september werd een **Raddes Boszanger** *P schwarzi* ontdekt te Zeebrugge. Op 1 oktober was er een ringvangst te Melsele en op 7 oktober verbleef een erg 'skulky' exemplaar te Blankenberge. De eerste **Bruine Boszanger** *P fuscatus* van dit jaar verbleef op 30 september te Heist, gevolgd door een vangst bij Willebroek, Antwerpen, op 5 oktober. Een adulte **Bergfluiter** *P bonelli* werd op 12 september geringd te Wetteren. **Kleine Vliegenvangers** *Ficedula parva* lieten zich bekijken te Zeebrugge op 10, 23 en 27 september. Er werden in totaal 30 **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* waargenomen. Een eerste-winter **izabelklauwier** *Lanius speculigerus/phoenicuroides* liet

zich op 22 en 23 september uitstekend bekijken, fotograferen en filmen in de duinen te Koksijde, West-Vlaanderen; de determinatie neigt het meest naar **Daurische Klauwier** *L speculigerus*. De enige **Grauwe Klauwier** *L collurio*, een juveniele, vertoefde op 30 september te Heist. De juveniele **Roodkopklauwier** *L senator* van Heist was daar nog te zien tot 10 september. Rond 20 september zou een **Citroenkanarie** *Serinus citrinella* geringd zijn bij Saint-Hubert, Liège. Een (ontsnapt) mannetje **Pallas' Roodmus** *Carpodacus roseus* werd op 17 september gezien te Zeebrugge. Er werden vanaf 18 september 35 **Ijsgorzen** *Calcarius lapponicus* waargenomen, waaronder een adult mannetje in zomerkleed in de Voorhaven van Zeebrugge. Op 15 oktober zat een adult mannetje **Sneeuwgors** *Plectrophenax nivalis* te Oostende. September was nog goed voor zeven **Ortolanen** *Emberiza hortulana*. Van 6 tot 9 oktober was een **Dwerggors** *E pusilla* aanwezig te Atrage. Op 24 september werd een vrouwtje **Zwartkopgors** *E melanocephala* geringd te Oud-Turnhout; de eerste twitchbare moet zich nog melden...

Deze rubriek kwam tot stand met medewerking van Yves Baptiste (Harelbeke), Luk Bekaert (Oost-Vlaanderen), Peter Collaerts en Maarten Hens (Vlaams-Brabant), Frank De Scheemaeker (Mergus), Hugues Dufourny (Hainaut), Koen Leysen (Limburg) en Willy Verschueren (Groenlink). Ook de hulp van al diegenen die (hun) waarnemingen inspraken op de Wielewaalvogellijn (03-4880194) was hier onontbeerlijk.

Gerald Driessens, Pastoriestraat 16, 2500 Lier, België

DBA-nieuws

'Inhaalslag' Dutch Birding Dit nummer van Dutch Birding (22-5) is gelijktijdig verzonden met het laatste nummer van deze jaargang (22-6). De reden van deze 'inhaalslag' is dat er de afgelopen jaren geleidelijk een verschuiving is opgetreden in de verschijningsdatum van het tijdschrift. Hierdoor viel het laatste nummer van een jaargang pas in januari van het volgende jaar in de bus en kwam het eerste nummer pas in maart. Deze late verschijningsdatum bleek in toenemende mate voor verwarring te zorgen. Daarom is besloten deze situatie aan te passen door gelijktijdig nummer 5 en 6 van deze jaargang uit te brengen. Het uitvoerige artikel over herkenning van klauwieren *Lanius* van Tim Worfolk bood daarbij een goede gelegenheid om nummer 22-6 als bijzonder nummer uit te brengen. De twee foto's uit de zesde ronde van Masters of Mystery zijn voor de overzichtelijkheid samengevoegd met de twee foto's uit de vijfde ronde zodat deze keer vier in plaats van twee foto's gedetermineerd moeten worden. Met ingang van jaargang 23 ligt Dutch Birding weer op

het gewenste schema waarbij nummer 23-1 in januari 2001 zal verschijnen. REDACTIE

Two issues of Dutch Birding Together with the regular issue of Dutch Birding (22-5), the last issue of the current volume (22-6) is published. The reason for this is that, throughout the last years, the publication scheme of Dutch Birding has gradually changed in such a way that the final issue of each volume was published in January of the next year and the first issue as late as March. It appeared that this situation caused more and more inconveniences with both readers and editors. By publishing issues 5 and 6 simultaneously, this situation is 'repaired'. Tim Worfolk's elaborate identification paper on shrikes *Lanius* offered the opportunity to publish issue 22-6 as a special issue. As a consequence, four instead of the regular two Masters of Mystery photographs can be found in issue 22-5. From volume 23, Dutch Birding will be on a more convenient scheme with issue 23-1 planned for January 2001. EDITORS

Dutch Birding-vogelweek 2000: topweek op Texel De traditionele Dutch Birding-vogelweek vond dit jaar plaats van zaterdag 30 september tot en met zondag 8 oktober op Texel, Noord-Holland. Het programma omvatte vier lezingen, een mystery bird-competitie, een Big-Day met buffet en een video-voorstelling, alle goed tot zeer goed bezocht. Restaurant 'De Vuurtoren' toonde zich bereid een uurtje vroeger open te gaan. Op deze locatie stond als vanouds weer een informatiebord en lag een logboek klaar. Een vogelweek op Texel staat of valt echter vooral met de medewerking van de vogels zelf. Over die vogels hadden de Texelgangers ook dit jaar heel weinig te klagen. Op de eerste zaterdag konden al eerder ontdekte zeldzaamheden als Zwarte Rotgans *Branta nigricans* en de adulte Koningseider *Somateria spectabilis* makkelijk 'opge-rold' worden. Ook het op het eiland aanwezige tweede-winter mannetje Koningseider werd nog regelmatig gezien. Een juveniele Zwarte Ooievaar *Ciconia nigra* liet zich tot op enkele meters benaderen (en bleef de hele week) en de eerste van de in totaal ten minste 20 (!) Bladkoningen *Phylloscopus inornatus* kwam 's middags aan op de noordpunt van het eiland. Zondag werd de aandacht afgeleid door gebeurtenissen op Vlieland, Friesland, en het vasteland. Bijna 70 vogelaars waagden de oversteek van Texel naar Vlieland met het veerbootje 'De Vriendschap' om een mogelijke Kleine Torenvalk *Falco naumanni* te bestuderen. En passant werden tijdens dit uitstapje op Vlieland twee Dwerggorzen *Emberiza pusilla*, een Bosgors *E rustica* en op de zandplaat Vliehors (door een selecte groep) een aanvankelijk als Daurische Klauwier *Lanius speculigerus* gedetermineerde 'izabelklauwier' ontdekt.

De klauwier werd maandagochtend vroeg teruggevoerd bij het Reddingboothuis, op Texel zelf! Het prachtig uitgekleurde mannetje trok veel bekijks en bleef en met tot vrijdag. Ondanks de grote belangstelling en aan duidelijkheid niets te wensen overlatend beeldmateriaal, duurde het tot ver na de Texelweek voordat de vogel als Turkse Klauwier *L phoenicuroides* werd gedetermineerd. Het tweede hoogtepunt betrof de Raddes' Boszanger *P schwarzi* in de 'Tuintjes' op 4 oktober. Het lukte vrijwel iedereen om de vogel goed te zien, al was dat soms maar heel eventjes. Naast deze twee hoogtepunten, die door een aantal vogelaars in één kijkerbeeld werden gezien, leverde de week een keur aan leuke soorten op: Grauwe *Puffinus griseus*, Noordse *P puffinus* en twee Vale Pijlstormvogels *P mauretanicus*, ten minste drie Vorkstaartmeeuwen *Larus sabini*, enkele Grote Piepers *Anthus richardi*, drie Roodkeelpiepers *A cervinus*, een late Rietzanger *Acrocephalus schoenobaenus* en Fluter *P sibilatrix*, een Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva*, een Taigaboomkruiper *Certhia familiaris* en veel IJsgorzen *Calcarius lapponicus*. Een toegift was de leerzame eerste-winter Roodkopklauwier *L senator* die zich een week ophield in De Nederlanden en in een kleed was dat veel vogelaars nog niet kenden. Zelfs de mogelijke Kleine Torenvalk van Vlieland liet zich het laatste weekend op Texel zien ...

Alle lezingen vonden plaats in de zaal van Bosch en Zee bij De Koog. Op 30 september deed René van Rossum uit de doeken hoe hij zich in het Canadese Point Pelee staande wist te houden tussen de drommen 'oudere' vogelaars, Japanse invasies en onvervalste twitchers. Arend Wassink deed op 2 oktober verslag van een trip naar Oman, met onder meer fraaie beelden van Reuzenzwartkopmeeuwen *L ichtyaetus*. De mystery bird-competitie door Diederik Kok en Nils van Duivendijk op 3 oktober werd gewonnen door Hein Prinsen, met 17 van de 28 goed. Dick Groenendijk en Ferry van der Lans hadden beiden 16 goed. Donderdag deden negen teams mee aan de Big Day. Winnaar werd het kwartet Jeroen de Bruyn, Nils van Duivendijk, Diederik Kok en Han Zevenhuizen met 120 soorten. Het dagtotaal van alle teams kwam uit op te minste 159. 60 personen schoven aan voor het buffet. Een video over vogelrijke plekken rond Eilat, Israël, fungeerde als toetje. Voor Arend Wassink was het op 6 oktober weer een thuiswedstrijd. Onderwerp van zijn interessante lezing was het onmetelijke Kazachstan en de vogelvangst met de bijna net zo onmetelijke Helgoland-vallen bij Chokpak Pass. Marc Guyt sloot voor de volhouders de vogelweek af met mooie beelden en een verslag van zijn trip naar Brazilië.

Het DBA-bestuur dankt iedereen die door zijn medewerking en aanwezigheid heeft bijgedragen aan het welslagen van deze bijzonder succesvolle en gezellige Texelweek. Het uitgebreide en zeer interessante scala aan vogelsoorten heeft het DBA-bestuur doen besluiten om de Dutch Birding-vogelweek volgend jaar weer in dezelfde periode te organiseren, en wel van zaterdag 29 september tot en met zondag 7 oktober 2001. GIJSBERT VAN DER BENT

Korting op British Birds Nog altijd komen abonnees van Dutch Birding in aanmerking voor een korting op de abonnementsprijs van het maandelijks verschijnende tijdschrift British Birds. Hierdoor kost dit abonnement voor 2001 GBP 44.00 (normale prijs GBP 53.50). Voor een abonnement kunt u gebruikmaken van het bij dit nummer van Dutch Birding meegezonden formulier. Voor een proefnummer kan men zich wenden tot: Vivienne Hunter, The Banks, Mountfield, Nr Robertsbridge, East Sussex TN32 5JY, UK, telefoon +44-1580882039, fax +44-1580882038, e-mail subscriptions@britishbirds.co.uk.

Concessionary rate for British Birds Subscribers to Dutch Birding can claim the concessionary rate for a subscription to the monthly journal British Birds. The concessionary rate for 2001 will be GBP 40.00 (UK) or GBP 44.00 (elsewhere, surface mail) (normal rate GBP 53.50). For a subscription, you can use the subscription form sent with this issue of Dutch Birding. For a sample issue, please contact: Vivienne Hunter, The Banks, Mountfield, Nr Robertsbridge, East Sussex TN32 5JY, UK, telephone +44-(0)1580882039, fax +44-(0)1580882038, e-mail subscriptions@britishbirds.co.uk.

Izabeltapuit te IJmuiden Het was in de late middag van vrijdag 22 september 2000 toen Roy Slaterus en ik terugliepen naar de auto na een tevergeefse zoektocht naar een mogelijke Baltische Mantelmeeuw *Larus fuscus* op het strand van IJmuiden, Noord-Holland. Ik had de auto tegen de daarnop geparkeerd op het betaalde parkeerterrein bij het Kennemermeer. We stapten in en reden langzaam na de uitgang. Op het laatste deel, niet ver van de kassa, foerageerden enkele Tapuiten *Oenanthe oenanthe*. We stopten en keken kort naar een mooie vogel in winterkleed. Terwijl ik de auto weer in beweging zette, verzuchtte Roy dat hij ook wel eens een zeldzame tapuit zou willen ontdekken. Vrijwel direct daarna zag ik, terwijl we langzaam voort hobbelden, een tapuit links voor de auto foerageren. 'Hé, die is wel heel bleek', zei ik een beetje verrast en stopte de auto. Roy zag direct wat ik bedoelde en we overwogen de mogelijkheid van Izabeltapuit *O isabellina*, ook al omdat de vogel vrij fors oogde. Het eerste dat ik bekeek waren de grote en middelste dekveren en zag nauwelijks contrast tussen de zomen en centra. Ook na twee en drie keer kijken bleef dit kenmerk zichtbaar. Roy zag een ondiepe zwarte T op de staart en begon zich nu ongemakkelijk op zijn stoel te bewegen. 'Volgens mij is het er gewoon één', zei ik met een beetje bluf maar toch gealarmeerd, en begon te graaien naar mijn camera en telescoop. We pakten de veldgids erbij op zoek naar meer kenmerken van Izabeltapuit. Fors formaat: check. Korte staart: had-ie. Lichte ondervleugels: Roy zag het. Geïsoleerde donkere duimvleugel: bingo! Eigenlijk waren we al overtuigd, maar we geloofden het zelf nog niet. Het fotograferen lukte niet vanuit de auto, we moesten eruit. Voorzichtig parkeerde ik de auto. Te voet volgden we de vogel, die nu iets verder zat. Wat te doen: doorpiepen of foto's maken? Toch maar het laatste. Even later zat de tweede Izabeltapuit voor Nederland 'in de knip' en piepte ik hem door als zeker. Die avond zagen c 30 vogelaars de vogel die zelfs na zonsondergang bleef foerageren in het licht van de lantaarns. De volgende ochtend was de Izabeltapuit nog steeds present, tot vreugde van 10-tallen vogelaars en vooral fotografen, want de vogel liet zich tot enkele meters benaderen, of beter: hij benaderde de fotografen. Roy kon bovendien een geluidsoptname maken toen de tapuit zachtjes begon te roepen. Na weer een mooie treknacht bleek de Izabeltapuit zondag gevangen. DIRK J MOERBECK

ISABELLINE WHEATEAR The second Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina* for the Netherlands was found at IJmuiden, Noord-Holland, in the late afternoon of 22 September 2000. It was also present the next day and proved to be very confiding. Calls of the bird could be sound-recorded.

Izabeltapuit op Schiermonnikoog In de tweede week van oktober 2000 verbleef Marc van der Aa een aantal

dagen op Schiermonnikoog, Friesland. Op vrijdag 13 oktober vond hij een Vale Lijster *Turdus obscurus* in de Kobbeduinen maar deze dwaalgast liet zich helaas maar kort en door weinig mensen bekijken; ruim 40 vogelaars staken zaterdag 14 oktober over om te zoeken maar zonder resultaat. Op zaterdagmiddag liep MvdA met Ester Koller te vogelen in de buurt van de Kooiboerderij. Rond 15:30 – de vogelaars van de vaste wal zaten net weer op de boot naar Lauwersoog – ontdekten ze een bleke en 'verdachte' tapuit *Oenanthe* die afwisselend op het Kooipad en in het aangrenzende weiland foerageerde. MvdA belde Niels van Houtum en Martijn Renders die ook op het eiland waren en meldde dat hij een vreemde tapuit – mogelijk een Izabeltapuit *O isabellina* – had gezien. Na de vogel enige tijd te hebben geobserveerd werd besloten om ook André van Loon – op dat moment aanwezig op het Vogelringstation Schiermonnikoog in het Groene Glop – erbij te halen. Omdat het niet zo druk was met de vangsten ging AvL meteen kijken met één van de helpers, die gelukkig een telescoop bij zich had. Het licht was die middag vrij matig en de vogel kwam soms niet zo bleek over. Ook was er toen (vrijwel) geen wenkbrauwstreep te zien. Het duurde daarom even voordat de vogel de juiste kenmerken voor een Izabeltapuit liet zien, zoals de brede zwarte staartband en de lichte ondervleugel. Uiteindelijk groeide de overtuiging dat het allemaal klopte en werd de waarneming door MvdA doorgepiept.

De vogel bleef tot donker aanwezig en bleek de volgende dagen honkvast te zijn. Tot en met 25 oktober werd hij in de omgeving van de oorspronkelijke plek gezien, zowel nabij het kruispunt van Heereweg en Kooipad als op de bij de Kooiboerderij aanwezige zandhopen en trok nog aardig wat bezoekers van de vaste wal. Kort na de vogel van IJmuiden, Noord-Holland, in september 2000, betekende dit de tweede Izabeltapuit voor Nederland dit najaar. MARC VAN DER AA & ANDRÉ J VAN LOON

ISABELLINE WHEATEAR From 14 to 25 October 2000, an Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina* stayed on Schiermonnikoog, Friesland, the Netherlands. This was the second record for the Netherlands this autumn, after one in late September, and the third record in total.

'Izabelklauwieren' op Vlieland en op Texel en bij Castrium Op zondag 1 oktober 2000 maakten 64 deelnemers aan de Dutch Birding-vogelweek op Texel, Noord-Holland, de oversteek naar Vlieland, Friesland. Het doel van de speciaal georganiseerde boottocht was het bezoeken van een 'waarschijnlijke' Kleine Torenvalk *Falco naumanni*. De vogel in kwestie werd weliswaar waargenomen maar de determinatie kon helaas niet worden bevestigd. In het begin van de middag was de motregen overgegaan in flinke, constante regen, en velen liepen naar het 'Posthuis' om daar te wachten op het vertrek van de speciale 'Vliehors Express' die de

deelnemers om 18:00 terug zou brengen naar de boot. Een uur voor het geplande vertrek, bleek een Vliehors Expres met toeristen te vertrekken naar de reguliere boot naar Texel. Er was nog plaats, en 14 vogelaars besloten de kans te grijpen wat eerder naar Texel terug te keren. Om 17:40 stopte de Vliehors Expres langs de het Noordzeestrand, ongeveer in het midden van de Vliehors, omdat de chauffeur het oliefilter moest reinigen. Bart Brieffies, Peter Meininger en Peter de Vries bevonden zich geheel achter in de bus en hadden vrij uitzicht. Tijdens de stop merkte BB op 'hé, een tapuitje'. Voordat PdV zijn telescoop had kunnen opstellen, kreeg PM de vogel die op c 100 m van de bus op een aanspoelijn zat in de kijker. De vogel vloog een klein stukje, waarbij een roestrode staart en een witte vleugelvlak zichtbaar werden en onmiddellijk brulde PM door de bus: 'Een izabelklauwier! Er zit hier een adulte izabelklauwier!'. 14 verbijsterde vogelaars met kijkers, tassen en telescopen worstelden zich over 40 minstens zo verbijsterde toeristen een weg naar buiten en konden de waarneming slechts bevestigen. Met de chauffeur van de bus werd afgesproken dat hij het groepje vogelaars zou achterlaten bij de vogel, de toeristen zou wegbrengen, en de resterende 50 vogelaars zou ophalen bij het Posthuis, in de hoop dat de vogel bleef zitten. Het groepje uitzinnige vogelaars bleef achter in de uitgestrekte vlakte, terwijl het hard regende, flink waaide en reeds schemerig begon te worden. Besloten werd de vogel zo goed mogelijk te beschrijven. Omdat schrijven door de regen nauwelijks mogelijk was, bewees de recorder van Roy Slaterus hierbij uitstekende diensten ('roept u maar!'). Als enige aanwezige met een camera maakte PM enkele 'bewijsplaatjes'. Op de dia's is de vogel weliswaar herkenbaar maar de kwaliteit is zeer matig door de slechte lichtomstandigheden, de regen en de grote afstand die tot de vogel werd gehouden. De vogel maakte een onrustige indruk, vloog regelmatig kleine stukjes en vloog soms tot c 5 m recht omhoog, alsof hij de omgeving verkende. Om 17:50 vloog hij laag weg in zuidelijke richting en verdween uit het zicht. Het volgende halfuur werd besteed aan het per semafoon doorgeven van de waarneming, maken van groepsfoto's en napraten. Toen arriveerde de Vliehors Expres met de overige 50 vogelaars, die de gelukkige 14 met gemengde gevoelens ontvingen ...

Tot opluchting van velen ontdekte Harm-Jan Wight de volgende ochtend, 2 oktober, een prachtig mannetje 'izabelklauwier' nabij het Reddingboothuis op de noordpunt van Texel. Het betrof hier ongetwijfeld de vogel van Vlieland die de korte oversteek vanaf de Vliehors had gemaakt. In de loop van de dag verplaatste de vogel zich via de 'Vijver van Jochems' naar een struweel achter de 'Tuintjes', waar velen de vogel tot en met vrijdag 6 oktober konden bewonderen.

Tijdens zijn verblijf zorgde de vogel voor veel discussie omtrent de vraag of het een Turkse Klauwier *Lanius phoenicuroides* of Daurische Klauwier *L. specularis* was; de algemeen heersende opinie was dat het hier naar alle waarschijnlijkheid een Daurische Klauwier betrof. Echter, enige tijd na het verblijf van de vogel van Texel werd deze aan de hand van foto's door Tim

Worfolk (in litt) gedetermineerd als adult mannetje Turkse Klauwier op grond van de wittige onderdelen (behalve de flank) en de duidelijke wenkbrauwstreep, sterk contrasterend met de grijsbruine bovendelen.

In de ochtend van dezelfde zondag 1 oktober was Ingmar van den Berg aan het vogelen in het infiltratiegebied in het Noordhollands Duinreservaat bij Castricum, Noord-Holland. In een dicht duindoorn- en vlierstruweel ontdekte hij rond 09:15 in de top van een struik een onvolwassen klauwier die opviel door het vrij effen grijze uiterlijk en de roestbruine staart. De vogel was vaak verborgen in het struweel maar liet zich ruwweg eens per 10 minuten enige tijd goed zien boven in vlierstruiken op 10-50 m afstand. Kruin, mantel en schouder waren egaal zandkleurig grijsbruin. Er was een zwak ontwikkeld bruin masker met daarboven een aanzet tot een lichte wenkbrauwstreep. De onderdelen waren vuilwit met een vrij uitgebreide licht grijsbruine schubtekening op bovenborst en flanken; bovendien was op de flanken soms een oranjebruine zweem zichtbaar. De vleugels waren iets donkerder grijsbruin dan de bovendelen, met smalle donkere subterminale randen aan de dekveren (duidend op een eerste-jaars vogel) en lichte randen aan tertiërs en armpennen die in zit een vrij opvallende lichte baan vormden. Stuit en staart waren vrij licht en opvallend roestbruin met iets donkerder terminale centra aan met name de middelste pennen. Op grond van de afbeeldingen in de vogelgids van Lars Jonsson meende lvdB te maken te hebben met een 'izabelklauwier'. Ongeveer een uur na de ontdekking fietste Kees Roselaar langs en werd door lvdB op de hoogte gebracht van diens waarneming; hij waarschuwde op zijn beurt snel enkele aanwezige ringers van de nabijgelegen vinkenbaan. Henk Levering, Hans Schekkerman en Rienk Slings konden de vogel enkele malen kort bekijken, en de determinatie als 'izabelklauwier' bevestigen. Daarna verdween hij echter spoorloos. Op grond van de afbeeldingen in de nieuwe ANWB-vogelgids van Svensson et al werd het vermoeden uitgesproken dat het eerder een Daurische dan een Turkse Klauwier betrof, vanwege de niet roodbruine kruin, het geringe contrast tussen bovendelen en vleugels en de slechts weinig donkerdere middelste staartpennen. Ondertussen was vanaf de vinkenbaan telefonisch alarm geslagen en waren de eerste vogelaars elders gearriveerd. Omstreeks 12:30 werd de izabelklauwier kortstondig teruggezien vanuit de vinkershut, terwijl hij zich c 300 m van de oorspronkelijke plek al foeragerend verplaatste in niet-toegankelijk terrein. Hij werd echter alweer snel uit het oog verloren en vanaf de openbare weg was het lastig zoeken. Laat in de middag werd hij echter toch weer teruggevonden, ditmaal in een meidoorn op 200 m ten zuidwesten van de vinkenbaan, waar hij zich verschool voor de inmiddels vallende regen. Vele 10-tallen vogelaars konden hem hier van afstand zien en Hans ter Haar legde van korte afstand de eerste (video)beelden vast.

Gelukkig bleef deze klauwier nog enkele dagen ter plekke, waarbij hij echter weinig honkvast was. Op maandag 2 en dinsdag 3 oktober liet hij zich weer

enkele malen goed zien, fotograferen en op video vastleggen in hetzelfde struweel waar hij was ontdekt, op korte afstand van de weg. Dinsdag was tevens de laatste dag dat hij werd gezien. Hoewel de vogel zich vrijwel de gehele periode ophield in terrein waar op diverse plaatsen mistnetten stonden opgesteld, liet hij zich niet vangen. Dat zou wellicht de specifieke determinatie iets gemakkelijker hebben gemaakt.

Volgens Tim Worfolk (in litt) is het taxon van *Castricumse* vogel op basis van de huidige kennis niet met 100% zekerheid vast te stellen, maar wijzen de kenmerken het meeste op een Turkse Klauwier. PETER L MEININGER, HANS SCHEKKERMAN & INGMAR VAN DEN BERG

'ISABELLINE SHRIKES' On 1 October 2000, an adult 'isabelline shrike' was found on the western tip of Vlieland, Friesland, the Netherlands. The bird was relocated next day a few kilometres away on the northern tip of Texel, Noord-Holland, where it was last seen on 6 October. After some discussion, the bird was finally identified as an adult male Turkistan Shrike *Lanius phoenicuroides*. Also on 1 October, a first-year 'isabelline shrike' was found near Castricum, Noord-Holland, the Netherlands. This bird was last seen on 3 October; at first, it was identified as a possible Daurian Shrike *L. speculigerus* but, after study, is now thought to most probably have been a Turkistan Shrike.

Uitgeputte Dwergarend op Vlieland Vanaf maandag 9 oktober 2000 verbleven Ruud Brouwer en Rob Halff op Vlieland, Friesland. Na drie dagen met bijzonder slecht weer waarbij geen zeldzame soorten of schaarse doortrekkers werden opgemerkt, werd de trefkans vrijdag de 13e (!) oktober door de aanvoer van zachte lucht vanuit het zuiden beduidend hoger. Rond 12:25 werd hun aandacht getrokken door een groep alarmerende Zwarte Kraaien *Corvus corone* boven camping Stortemelk aan de oostzijde van het eiland en even later zagen ze een roofvogel vanuit zee komen aanvliegen. Justin Jansen, die ook op de camping aanwezig was, was net een uur op het eiland tezamen met ruim 20 vogelaars van 'Deception Tours'. JJ zag de roofvogel op hetzelfde moment vlak boven zijn hoofd vliegen en belde direct met opgewonden stem naar RB. Vrijwel direct zagen RB en RH aan de hand van de opvallende lichte 'koplampen', de bouw en de vlucht dat het om een donkere vorm Dwergarend *Hieraetus pennatus* ging. RH maakte zo snel mogelijk zijn eerste video-opnamen. De vogel vloog boven de duinenrij en streek kort daarna neer op een toiletgebouw en landde vervolgens in een boom aan de bosrand. Na de bijzondere ontdekking te hebben gemeld via semafoons en mobiele telefoons, arriveerden de eerste vogelaars na ongeveer een kwartier op de plek. Tot zeker 15:00 kon de Dwergarend door alle aanwezige vogeden waargenomen, waarna de vogel het bos in vloog en die dag niet meer werd gezien.

De volgende dag vonden RB en RH de Dwergarend terug in het bos bij de camping. Hij kon tot op zeer korte afstand worden benaderd, gefotografeerd en op

video worden vastgelegd. De vogel zag er verzwakt uit en later in de middag werd de situatie steeds beroerder. Hij vloog slechts over zeer korte afstanden, belandde uiteindelijk op de grond en had niet meer de kracht om op te vliegen. Uiteindelijk besloot RB de vogel te vangen; dit lukte snel en nog dezelfde dag werd hij in een doos met de avond-snelboot door Sietse Bernardus, Bas van de Boogaard en Symen Deuzeman meegenomen naar vogelasiel De Fugelhelling in Ureterp, Friesland. Diezelfde avond kreeg de vogel een antibiotica-behandeling en werd vloeibaar voedsel toegediend; de volgende dag kreeg hij zijn eerste eendagskuikens. In de tijd dat de vogel in het asielt zat, werd in alle grote dagbladen een artikel aan de Dwergarend gewijd.

Na 10 dagen van zeer goede verzorging, besloten de medewerkers van het vogelasiel dat de vogel vanwege zijn sterk verbeterde conditie weer kon worden vrijgelaten. In overleg met en met toestemming van de directeur van Nationaal Park De Hoge Veluwe, Gelderland, werd de Dwergarend op dinsdagmorgen 24 oktober om c 11:30 vrijgelaten nabij het Bosje van Staf. De volgende dag is hij hier nog door diverse vogelaars waargenomen, soms tot 3 of 4 km van de plek van vrijlating. Videobeelden van de vrijlating werden uitgezonden in het NOS-journaal van 24 oktober.

Deze waarneming betrof het eerste najaarsgeval in Nederland; verder was het de eerste voor de Waddeneilanden en de provincie Friesland. Alle eerdere gevallen dateren uit april-juli. Aan de hand van verenkleed en biometrie (gemeten op 16 oktober, toen de vogel ook werd voorzien van een Arnhem-ring door medewerkers van de Werkgroep Roofvogels Nederland) betrof het een eerste-kalenderjaar vogel en zeer waarschijnlijk een vrouwtje van de ondersoort *H p pennatus* van de populatie uit West-Europa.

Een bijzonder woord van dank is op zijn plaats aan de medewerkers van De Fugelhelling voor de uitstekende verzorging van de Dwergarend en dhr Snijders van De Hoge Veluwe voor de toestemming om de vogel vrij te laten in het natuurgebied. RUUD E BROUWER, ROB HALFF & JUSTIN J F J JANSEN

BOOTED EAGLE On 13-14 October 2000, an immature dark morph Booted Eagle *Hieraetus pennatus* stayed on Vlieland, Friesland, the Netherlands. On the second day, the exhausted bird was caught by hand and taken to a bird hospital on the mainland. After its recovery, it was released at NP De Hoge Veluwe, Gelderland, on 24 October and was last seen there on 25 October.

Druk begin van november De eerste helft van november is elk jaar een spannende tijd waarin het najaar soms nog een opleving met zeldzaamheden te zien geeft voordat de meer rustige winterperiode aanbreekt. De eerste week van november 2000 stelde wat dat betreft niet teleur.

Op vrijdag 3 november vond Bertus de Lange rond 11:00 op een akker met vers uitgereden mest bij Nieuwkoop, Zuid-Holland, een juveniele Vorkstaartmeeuw *Larus sabini*. Hij haalde Eus van der Burg op en nadat ze samen de vogel hadden bekeken werd het nieuws

317-318 Bastaardarend / Greater Spotted Eagle *Aquila clanga*, juveniel, Dokkum, Friesland, 4 november 2000 (Roef Mulder)

verspreid en kwamen 10-tallen vogelaars de tamme en op zijn gemak foeragerende meeuw bekijken; tot zeker 12 november bleef hij op dezelfde akker aanwezig. Hoewel er wel waarnemingen van deze soort bekend zijn uit het IJsselmeergebied (waaronder de bekende vogel van de Oostvaardersdijk, Flevoland, in september 1990, cf Dutch Birding 12: 220, plaat 161, 1990) ging het hier voor zover bekend om het eerste onweerlegbare binnenlandgeval van Nederland. Het stormachtige weer van eind oktober heeft daarbij naar verwachting mag worden een rol gespeeld.

Op zaterdag 4 november ontdekten Rommert Cazemier en David Hoekstra rond 08:45 een juveniele Bastaardarend *Aquila clanga*, die c 40 m van de auto op de grond zat, bij het Jaap Deensgat in de Lauwersmeer, Groningen. Na enige tijd ging de vogel op de wieden en kon tot c 15:00 op zijn zwerftocht gevolgd worden; hierbij verplaatste de vogel zich voornamelijk in westelijke richting met als uiterste punt Hantumhuizen, c 5 km ten noorden van Dokkum, Friesland; daarna keerde de vogel weer terug richting Lauwersmeer. Dankzij semafoons en mobiele telefoons kon de vogel steeds gevolgd worden en kregen de meeste vogelaars die op de melding waren afgekomen de kans om de arend op hun (jaar)lijst bij te schrijven.

De soort van de dag was echter het adulte mannetje Brilzee-eend *Melanitta perspicillata* dat rond 14:00 door Arie Ouwerkerk werd ontdekt in een grote groep Zwarte Zee-eenden *M nigra* bij Paal 18 op Terschelling, Friesland. De vogel liet zich op een afstand van c 500 m bekijken tot ongeveer 16:00 toen de lichtomstandigheden verslechterden en de vogel niet langer opviel. Omdat dit de eerste twitchbare Brilzee-eend sinds november-december 1982 zou kunnen worden, trokken de volgende dag 77 vogelaars op een gecharterde boot naar het eiland. Rond 10:45 vond AO de vogel terug

tussen c 7 500 Zwarte Zee-eenden en enkele 10-tallen Grote Zee-eenden *M fusca*. De vogel bevond zich op c 1 km afstand maar met de zon in de rug konden de witte vlekken op nek en voorhoofd en zelfs de oranjegele kleur op de snavel worden waargenomen. Mogelijk ging het zelfs om twee exemplaren, aangezien enkele waarnemers kortstondig een tweede mannetje meenden te zien. Na een half uur raakte het bewolkt en zonder de zon in de rug bleek de vogel niet langer op te vallen, zodat het handvol laatkomers een paar bange uren tegemoet gingen voordat hij rond 15:15 toch weer zichtbaar werd en tot 16:10 goed kon worden bekeken.

In de middag van zaterdag 11 november ontdekte Dusan Brinkhuizen een eerste-winter vrouwtje Zwartkeellijster *Turdus ruficollis atrogularis* op begraafplaats Selwerderhof in de stad Groningen, Groningen. Op zondagmorgen bleek de vogel nog aanwezig en kon door 10-tallen vogelaars uit het noorden en enkele toegesnelde jaarlijsters worden bewonderd. Het gaat om de vijfde Zwartkeellijster voor Nederland en – opvallend genoeg – om de tweede voor de stad Groningen, na het vrouwtje in maart-april 1981. ENNO B EBELS & KLAAS HAAS

RARITIES IN EARLY NOVEMBER The first half of November 2000 produced the following rarities in the Netherlands: a juvenile Sabine's Gull *Larus sabini* near Nieuwkoop, Zuid-Holland, on 3-12 November (the first true inland record; three more were seen along the coast on 11 November), a Greater Spotted Eagle *Aquila clanga* at Lauwersmeer, Groningen/Friesland, on 4 November, an adult male Surf Scoter *Melanitta perspicillata* off Terschelling, Friesland, on 4-5 November (the first twitchable since 1982) and a first-winter female Black-throated Thrush *Turdus ruficollis atrogularis* at Groningen, Groningen, on 11-12 November (fifth record).

BEVER[®] **ZWERFSPORT** Outdoor Innovators

De avontuurlijkste winkels voor je winterse activiteiten. Op skies, schaatsen, met de rugzak of op de fiets... Tenten, rugzakken, slaapzakken, bergsport-artikelen, Thermo-ondergoed, Fleece- en donsacks. Gore Tex kleding, mutsen, wanten, schoenen en sokken en nog veel meer.

Ook verhuur ski en toerski-uitrustingen.

Den Haag Calandplein 4 • Rotterdam Adm. de Ruyterweg 33-35 • Utrecht Balijelaan 10-12
Arnhem Utrechtsestraat 3-5 • Haarlem Zijlweg 63 • Breda Wilhelminastraat 22
Apeldoorn Stationsstraat 134 • Hilversum Havenstraat 16 • Amsterdam Stadhouderskade 4
Steenwijk Woldmeentherand 11 • Groningen St. Jansstraat 17 • Alkmaar Kanaalkade 53
Eindhoven Leenderweg 202 • Antwerpen Bredabaan 968 • Enschede Haaksbergerstraat 116
Zoetermeer Buitenparklaan 14

0174-220410 of kijk op www.bever.nl

SHRIKES

A Guide to the Shrikes of the World

Norbert Lefranc and Tim Worfolk

Norbert Lefranc en Tim Worfolk

Shrikes

De klauwieren vormen een fascinerende en opvallende groep vogels. Ze komen in het grootste deel van de Oude Wereld en Noord-Amerika voor. Dit belangrijke werk is de eerste volledige gids over klauwieren en bevat de nieuwste informatie over verspreiding, gedrag, ecologie en bescherming. Daarnaast is een belangrijk deel van het boek gewijd aan de determinatie van de verschillende (onder)soorten.

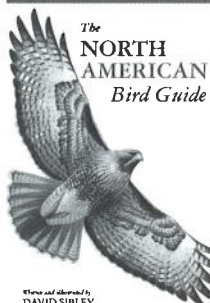
Gebonden; 24x17 cm; 192 pp
16 kleurenplaten
ISBN 90-74345-15-8
f 75,- / BEF 1495

David Sibley

The NORTH AMERICAN Bird Guide

David Sibley heeft van alle 800 vogelsoorten van Noord-Amerika verbazingwekkend gedetailleerde afbeeldingen geschilderd en daaraan zijn precieze beschrijvingen, opmerkingen en verspreidingskaarten toegevoegd. Hierdoor is dit boek een onmisbare gids, en niet alleen voor gebruik in Noord-Amerika.

Integraalband; 24 x 15 cm, 544 pp
ISBN 1-873403-98-4 f 99,50 / BEF 1995

Drawn and illustrated by
DAVID SIBLEY

GMBuitgeverij
Vrijheidsweg 86
2033 CE Haarlem
tel. (023) 533 97 57
fax (023) 533 94 83
e-mail ger.meesters@gmbuitgeverij.nl

ORNITHOLOGISCHE REIZEN

MAROKKO

10 - 24 februari 2001 • 15 dagen

Afwisselende landschappen: Atlantische kust (Tamri, Oued Massa), woestijn (Merzouga) en Atlasgebergte.

CYPRUS

20 - 27 april 2001 • 8 dagen

O.a. Pafos, Troôdos, Akrotiri en Larnaka.

NAMIBIË

06 - 17 september 2001 • 12 dagen

Windhoek, Atlantische kust en Etosha N.P.

NOORD-INDIA

08 - 16 februari 2002 • 9 dagen

Keoladeo N.P. (Bharatpur vogelparadijs) en omgeving met verlenging mogelijk tot 25 februari. **9 dagen extra:** Himalayan foothills (Corbett N.P. en Nainital).

TURKIJE

April 2002 • 10 dagen

Voorjaarstrek en gebergtevogels (Çukurova Delta en Demirkazik).

Deze reizen worden begeleid door:

Han Buckx - Jaap Eerdmans - Peter de Rouw.

Deze speciale vogelkijkreizen worden begeleid door ervaren Nederlandse vogelkenners, meestal in samenwerking met locale professionele natuurgidsen. Zij zijn meerdere malen in deze gebieden geweest en kennen de specialiteiten. De reizen zullen gedegen maar ontspannen zijn. Er zal gereisd worden in klein groepsverband (circa 15 personen), waarbij het motto is: "beter 9 vogels goed gezien, dan 10 kort!". Natuur Cultuur Reizen werkt als divisie binnen WorldTravel Holland.

Voor meer informatie en een gedetailleerde brochure en reserveringen kunt u bellen met Natuur Cultuur Reizen:

STICHTING
avicula

ter bevordering van

NATUUR
CULTUUR
REIZEN

074 - 247 83 65

BIRD TOURS IN AFRICA

specialising in SOUTH AFRICA, NAMIBIA, ZIMBABWE, TANZANIA, UGANDA,
MALAWI, BOTSWANA, CAMEROON & MADAGASCAR.

Tailor-made small group birding and natural history excursions; self-drive arrangements;
some scheduled departures

Uganda

JANUARY & FEBRUARY 2001

Tanzania

JUNE & OCTOBER 2001

Contact IAN DAVIDSON Bird to Africa

Tel +27 11 791 0745

Fax +27 11 791 6404

E-Mail: bird2afr@global.co.za

P O Box 84367

Greenside 2034, South Africa

Dutch Birding

CHIEF EDITOR Arnoud van den Berg (tel +31-235378024, fax +31-235376749, e-mail arnoud.vandenbergh@inter.nl.net)

DEPUTY CHIEF EDITOR Enno Ebels (tel +31-302961335, fax +31-302980924, e-mail ebels@wxs.nl)

EXECUTIVE EDITOR André van Loon (tel / fax +31-206997585, e-mail laan@bio.vu.nl)

PHOTOGRAPHIC EDITOR René Pop (tel +31-223690141, fax +31-223690142, e-mail pop.en.p@wxs.nl)

EDITORIAL BOARD Gunter De Smet, Ferdij Hieselaar, Diederik Kok, Peter Meininger, Gerald Oreeel, George Sangster and Roland van der Vliet

EDITORIAL ADVISORY BOARD Peter Barthel (Germany), Dick Forsman (Finland), Ricard Gutiérrez (Spain), Lars Jonsson (Sweden), Paul Lehman (USA), Anthony McGeehan (Northern Ireland), Killian Mullaney (Ireland), Hadoram Shirihai (Israel), Lars Svensson (Sweden) and Peter Symens (Belgium)

EDITORIAL ASSISTANTS Ruud van Dongen, Gerald Driessens, Nils van Duivendijk, Klaas Haas, Remco Hofland, Hans van der Meulen, Kees Roselaar and Peter de Rouw

PRODUCTION AND LAY-OUT André van Loon and René van Rossum

ADVERTISING Ellen van der Plas, c/o Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam
e-mail advertising@dutchbirding.nl

SUBSCRIPTIONS The subscription rate for 2000 is: NLG 65.00 (Netherlands), BEF 1320.00 (Belgium), NLG 72.50 (other countries inside Europe) and NLG 77.50 (countries outside Europe).

A subscription can be entered preferably by sending a Eurocheque, with the amount payable in Dutch guilders, to: Dutch Birding (subscriptions), c/o Jeannette Admiraal, Iepenlaan 11, 1901 ST Castricum, Netherlands. Payment may also be made by credit card (Access, Eurocard, MasterCard or Visa). Please send your credit card type and account number, indicating the expiry date and appending a signature. (Note: this latter method of payment is not applicable to subscribers resident in the Netherlands and Belgium.) British and Irish subscribers are requested to pay exclusively by Sterling cheque (GBP 26.00). The subscription starts upon receipt of payment.

Dutch Birding is a bimonthly journal. It publishes original papers and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Benelux, Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region and other regions.

The sequence of birds in Dutch Birding basically follows a classic 'Wetmore sequence'. Within this framework, the following lists are used for taxonomy and nomenclature: *Rare birds of the Netherlands* by A B van den Berg & C A W Bosman (1999, Haarlem) (taxonomy and scientific, Dutch and English names of birds recorded in the Netherlands); *Palearctic birds* by M Beaman (1994, Stonyhurst) (English names of remaining Palearctic birds); *Vogels van de wereld - complete checklist* by M Walters (1997, Baarn) (Dutch names of remaining birds of the world); and *Birds of the world* by C G Sibley (1996, Version 2.0, Cincinnati) (taxonomy and scientific and English names of remaining birds of the world). Deviations from and additions to these lists are based on CSNA decisions (cf Dutch Birding 19: 21-28, 1997; 20: 22-32, 1998).

A schedule of payment rates for authors, photographers and artists is available from the editors.

Dutch Birding Association

BOARD Theo Admiraal (treasurer), Gijsbert van der Bent (president, tel +31-714024547), Leon Edelaar, Rob Olivier, Marc Plomp (secretary, tel +31-348433730); also the editors of Dutch Birding have one seat in the board.

BOARD ASSISTANTS Jeannette Admiraal, Ron van den Enden, Klaas Haas, Leo Heemskerck, Remco Hofland, Sander Lagerveld, Ger Meesters, Arnold Meijer, Leonie Olivier-van Hille, André van der Plas and Ellen van der Plas.

Dutch rarities committee (CDNA)

MEMBERS Theo Bakker, Max Berlijn, Ruud van Beusekom, Bert de Bruin, Jan van der Laan (chairman, tel +31-725203091), Kees Roselaar, Jelle Scharringa (secretary, tel +31-302523801) and Roland van der Vliet (archivist). The CDNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithological Union.

Dutch committee for avian systematics (CSNA)

MEMBERS Arnoud van den Berg, Cornelis Hazevoet, Kees Roselaar, George Sangster (secretary, tel +31-715143790) and Ronald Sluys. The CSNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

© 2000 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists. ISSN 0167-2878.

Printed by Drukkerij Rob Stolk bv, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Netherlands

Dutch Birding

*International journal on
Palearctic birds*

EDITORS
Dutch Birding
Postbus 116
2080 AC Santpoort-Zuid
Netherlands
fax +31-235376749
e-mail editors@dutchbirding.nl

PHOTOGRAPHIC EDITOR
Dutch Birding
c/o René Pop
Postbus 1007
1780 EA Julianadorp
Netherlands
e-mail pop.en.p@wxs.nl

SUBSCRIPTION ADMINISTRATION
c/o Jeannette Admiraal
Iepenlaan 11
1901 ST Castricum
Netherlands
e-mail circulation@dutchbirding.nl

BOARD
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
e-mail dba@dutchbirding.nl

DUTCH RARITIES COMMITTEE
CDNA
Postbus 45
2080 AA Santpoort-Zuid
Netherlands
e-mail cdna@dutchbirding.nl

**DUTCH COMMITTEE FOR
AVIAN SYSTEMATICS**
CSNA, c/o George Sangster
President Steinstraat 3A
2312 ZP Leiden
Netherlands
e-mail csna@dutchbirding.nl

INTERNET
<http://www.dutchbirding.nl>

**Artikelen /
papers**

- 251 Rare birds in the Netherlands in 1999 *Roland E van der Vliet, A (Bert) de Bruin, Jan van der Laan & CDNA*
271 Juvenile dark-morph Long-tailed Jaeger collected in the Netherlands *C S (Kees) Roselaar & Tineke G Prins*
278 Brown Shrike at Gedser, Denmark, in October 1988 *Kasper Thorup*
283 Drie Bonte Tapuiten in Nederland in oktober-november 1999 [Three Pied Wheatears in the Netherlands in October-November 1999] *Ruud F J van Beusekom, Karin Linders, Raymond Pahlplatz & Enno B Ebels*

Brieven / letters

- 288 More Pygmy Cormorants in Poland *Paweł Malczyk*

Masters of Mystery

- 288 Solutions of fourth round 2000: Ménétries's Warbler and Lesser Short-toed Lark; Fifth and sixth round 2000 *Diederik Kok & Nils van Duivendijk*

Recensies / reviews

- 291 *Hérons & egrets of the world: a photographic journey* by James Hancock *Ron Demey*
291 *The small gulls of North America. The advanced birding video series, video 2* by Jon L Dunn, Larry Rosche & John W Vanderpoel *Dirk J Moerbeek*

Corrigendum

291

Total birding

- 292 Seventeen again *Anthony McGeehan*

WP reports

- 294 WP reports: September-October 2000 *Arnoud B van den Berg*

Recente meldingen / recent reports

- 304 Nederland: september-oktober 2000 *Ruud M van Dongen, Klaas Haas & Peter W W de Rouw*
313 België: september-oktober 2000 *Gerald Driessens*

DBA-nieuws / DBA news

- 317 'Inhaalslag' Dutch Birding; Two issues of Dutch Birding; Dutch Birding-vogelweek 2000: topweek op Texel; Korting op British Birds; Concessionary rate for British Birds

DB Actueel

- 319 Izabeltapuit te IJmuiden [Isabelline Wheatear]; Izabeltapuit op Schiermonnikoog [Isabelline Wheatear]; 'Izabelklauwieren' op Vlieland en op Texel en bij Castricum [Isabelline shrikes]; Uitgeputte Dwergarend op Vlieland [Booted Eagle]; Druk begin van november [Rarities in early November]

Voorplaat / front cover

Bastaardarend / Greater Spotted Eagle *Aquila clanga*, adult, Sohar Sunfarm, Oman, maart 2000 (*Arend Wassink*)

Abstracted & indexed in

Ecological Abstracts, GEOBASE (Geo Abstracts Database), Ornithologische Schriftenschau, Recent Ornithological Literature, Wildlife Review, Zoological Record